"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pětnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose..... $2.00
Kanadoje ir Mexike..... 2.50
Kitose viešpatystėse..... 3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laiške. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States..... $2.00
Canada and Mexiko..... 2.50
To Foreign Countries..... 3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 21 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 21d. GEGUŽIS, (May), 1909 m. Metas XVIII

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

BALKANŲ PUSSALIS.

Rodosi, kad ramumas ir tvarka ir Azijatiškoj Turkijoj iš palengvo užviešpataus ir tokiu budu bus atimta proga svetimoms viešpatystėms kištiesi į vidurinius Turkijos reikalus, o įsikišimas svetimų į tokius reikalus niekur gerų vaisių neišduoda. Amerikos ambasadorius jau atsiliepė į Turkijos randą su nurodymais, kad pasistengtų greitai suvaldyti krikščionių skerdynes, už ką jam net padėkojo Turkijos vezyras. Bet kol viena Amerika su nurodymais ir reikalavimais atsiliepia, Turkija ne reikalauja per daug nusigasti, ne dėlto, kad Amerika nenorėtų vandenį drumsti, bet todėl, kad jai per daug drumsti ne leis kitos didėsės Europos viešpatystės; nuo vienos Amerikos dar pati Turkija įstengtų atsiginti: Turkija namėjie dar kur kas tvirtesnė negu buvo Ispanija ant Kubos ir Filipinų salų. Ir laike karo su Ispanija Amerika ne išdryso karo perkelti į Ispaniją, nes gintiesi namiejie Ispanijai butų buvę parankiau, ir Europos veišpatystės butų neleidusios Amerikai Europon karą perkelti. Europos gi viešpatystės, kurių įsikišimas į vidurinius Turkijos reikalus iš tikro jai galėtų buti pavojingu, iki šiol ne bando kištiesi; laukia, kada Turkijai laiką pačiai maišams galą padaryti. Mat pirma vis audrą sėjusi ant Balkanų pussalio drumstusi ten vandenį Maskolija dar neatsigriebė nuo japoniečių suteiktų jai smugių, ir nuo vidurinių riaušių; ant galo pats randas pamatė visą netvarką caro kariumenės surėdyme. Caras šiądien ir jo kitąsyk nepergalima laikoma kariumenė nė Turkijai ne pavojinga. Maskolija šiądien pavojinga vien teip silpnoms, neturinčioms užtarėjų, namie revoliucijoms draskomoms viešpatystėms kaip Persja.

Negalint Maskolijai kurstyti Turkijoj, yra viltis, kad Turkija įstengs susidrutinti, kad jos nepasieks bent umam laike Lenkijos likimas. Išsidalinti ją Europos tautoms, kaip išsidalino Lenkiją, neleis jų savitarpinis pavidėjimas ir neužsitikėjimas.

Į Azijatiškos Turkijos pakrantes atkako ir du Amerikos kariškiejie laivai; ten jau nuo seniai yra prancuziškiejie, angliškiejie ir vokiškiejie laivai, bet jų Turkija nereikalauja bijotiesi, nes viena viešpatystė kitai neleis per daug su besikišimu į Turkijos betvarkę nuklimpti.

Dabar atėjusios iš Azijatiškos Turkijos žinios paduoda daug mažesnes žuvusių krikščionių skaitlines; iš pradžių vien Adena apskrityj skaitlių išskerstų armeniečių padavinėjo ant 25000; dabar pasirodė skaitlinės žuvusių armeniečių per pusę mažesnės. Daugelis laikomų užmuštais sugrįžo namon.

Gubernatorius Adena apskričio, reikalaujant angliškam ir prancuziškam konsuliui, likosi nuo vietos prašalintas ir pašauktas Konstantinopolin pasiteisinti. Konsuliai mat jį apkaltina, kad jis negynė krikščionių, nors tą daryt buvo jo pareiga, kad jo kareiviai dalyvavo skerdynėse.

Atkako jau su surinktais pinigais konfitetai prancuziškas ir angliškas gelbėti ir šelpti badą kenčiančius armeniečius, riaušėse nužudžiusius visus savo turtus. Pašelpos reikalaujančių Adena apskrityj yra 25-000 žmonių. Jų sušelpimui ir parlamentas paskyrė atsakančią pinigų sumą. Skaitlius pašelpos reikalaujančių, kaip dabar pasirodo, teipgi pirmutinėse žiniose buvo labai padidintas.

Kadangi pasirodė, kad krikščionių skerdynėse dalyvavo ir kareiviai, tai dabartinis vyrausiasis kariumenės vadovas, Safket paša, parlamentui padavė sumanymą, kad kiekviename kariumenės regimente ketvirta kareivių dalis butų iš krikščionių. Dabar mat krikščionys reguliariškoj kariumenėj netarnauja. Safket paša mano, kad krikščionys kareiviai neleis mahometoniškiemsiems dalyvauti krikščionių skerdynėse. Bet kol neišnyks dėl tikėjimo skirtumo nesikentimas ir kareivių regimentuose kur kareiviai bus ne vienodo tikėjimo, gal užgimti skerdynės terp pačių kareivių.

Jauniejie turkai suranda vis daugiau davadų, kad Azijatiškoj Turkijoj krikščionių skerdynės buvo surengtos su žinia ir pritarimu rando numesto nuo sosto sultano Abdul Hamido ir sukėlusių revoliciją prieš konstituciją reakcijonierių. Tie, žinoma jeigu jų kaltė bus prirodyta, bus skaudžiai nubausti, nes jų kaltė ištikro ne maža.

Išsyk Konstantinopolij bijojo, kad teip greitai suvaldęs reakcijonierius ir prašalinęs nuo sosto jų palaikytoją, sultaną Abdul Hamidą, kariumenės vadovas Šafket paša, įgavęs per tai didelę įtekmę, neužsimanytų pasisavinti diktatorišką valdžią. Bet dabar visi nužiurėjimai išnyko, nes Šafket paša niekur į pryšakį nelenda, daro ir įveda gyveniman vien tą, ką užgiria parlamentas.

17 d. gegužio, ant pliačiaus priešais parlamentą likosi pakarti penki jauni oficierai, kuriuos pakorimu pasmerkė kariškasis teismas. Jie buvo apkaltinti, kad kilus reakcijonierių revoliucijai, jie prisidėjo prie užmušimo nenorinčių prie revoliucijos prisidėti kariumenės oficierų.

Rastus numesto nuo sosto Abdul Hamido jo rume pinigus jaunųjų turkų randas konfiskavo; netekęs sosto sultanas turi išduoti ir pinigus esančius užsienių bankuose. Pinigų tų vienok buta maziau negu galima buvo tikėti — ne daugiau 10 milijonų dolarių. Jeigu numetus nuo sosto Maskolijos carą, naujasis randas ir jo pinigus konfiskuotų, pelnytų daug daugiau, nes, kaip sako, vien Anglijos banke caras turi sudėtų pinigų 800 milijonų rublių; ne mažai milijonų jis turi ir Prancuzijos tautiškame banke. Caras todėl, po Rotschildų, yra, turbut, turtingiausias pasaulyj žmogus. Turkijos sultano turtai pasirodė visai, sulyginant, ne didelį. Konfiskuoti Abdul Hamido pinigai bus apversti kariumenės reikalams.

Likosi suareštuotas ketvirtasis netekusio sosto sultano sunus. Už ką jį suareštavo, dar tikrai nežinia. Pereitą sanvaitę laikraščiai garsino, buk jis nori suorganizuoti albaniečių sukilimą ir su jais traukti į Saloniki išliuosuoti laikomą nelaisvėj tėvą. Bet dabar laikraščiai garsina, kad jis suimtas visai už ką kitą. Turbut jis bus ranką pridėjąs kokiu nors budu ar prie reakcijonierių revoliucijos, arba pataręs Azijatiškoj Turkijoj surengti krkščionių skerdynes, kad joms nukrepti atidą nuo revoliucijos.

PERSIJA.

Įsiveržęs į Persiją maskoliškasis jenerolas Snarsky prisartino prie miesto Urmiah, svarbiausio miesto Persijai prigulinčios Armenijos dalies. Iš Kaukazo jam skubiai išsiuntė kelis tukstančius daugiau kareivių. Bet kam jam tasai pastiprinimas, jeigu jam nesipriešina nė šacho kariumenė, nė revoliucijonieriai? Maskoliškoji užsienių ministerija aiškina tą tuomi, buk ant Urmiah miesto laukia turkų užpuolimo, todėl jenerolui Snarskiui siunčia pastiprinimą, kad jis galėtų turkų užpuolimą atmušti. Bet Turkija dabar turi gana darbo namieje su nuraminimu žmonių ir galutinu įvedimu naujos tvarkos, kuri galėtų Turkiją sudrutinti, apsaugoti ją nuo sugriuvimo. Greičiausiai todėl Maskolija, turėdama jau Armenijos dalį, nori paveržti ir dalį prigulinčią Persijai. Teisybė, pernai turkai buvo užėmę miestą Urmiah, bet pareikalavus Maskolijai ir Anglijai, vėl visą tą apskritį apleido.

MASKOLIJA.

11 d. gegužio iš Vilkmergės kalėjimo bandė pabėgti 11 kalinių. Jiems pasisekė užmušti du sargu ir išbėgti už kalėjimo vartų, bet juos pavijo. Du pabėgeliai likos užmušti, o kiti pasidavė.

13 d. gegužio Peterburgo teisme pasibaigė bylą buvusio perdėtinio slaptosios policijos, Lopuchino, kuris išdavė revoliucijonieriams tulas politiškosios policijos paslaptis, o terp tų ir Azevo dvigubą rolę, kokią jis lošė. Teismas rado Lopuchiną kaltu ir pasmerkė jį penkiems metams kalėjiman. Manoma, kad caras jį paliuosuos nuo kalėjimo. Lopuchin padavė apeliaciją į augštesnį teismą.

Maskvoj pasibaigė byla sanarių socijal demokratų partijos. 18 tos partijos sanarių teismas pasmerkė kalėjiman visam amžiui, 20 gi gavo kalėjimą nuo 1½ iki 3½ metų. Terp pasmerktų yra ir profesorius Maskvos universiteto, Roškov. Ji suėmė per jo paties neatsargumą: mat jis, vietoj išsinešdinti į užsienius, kada valdžia susekė, jog jis į partiją prigulėjo, su svetimu pasportu atkako Peterburgan. Čia jį pažino ir suėmė.

Vidaus ministeris padavė dumai sumanymą ketvirto Lenkijos padalinimo. Jo sumanyta atskirti nuo Lenkijos Chelmo apskritį Lublino gubernijoj ir dalį Sedlecų gubernijos, paviečius iš dalies rusinų apgyventus ir iš tų paviečių padaryti atskirą gubernią ir ją priskirti prie Mažrusijos. Čia lenkų teisės turi but teip aprubežiuotos kaip ir Mazrusijoj. Naujoji gubernija turės 750000 gyventojų, taigi daugiau negu Suvalkų arba Lomžos gubernijos.

PRANCUZIJA.

Streikas krasos ir telegrafo urėdninkų, surengtas su tokiu triukšmu Paryžiuj, nepasisekė, nes nerado paramos kitų šakų darbininkų organizacijų, nė didelio pritarimo net pačių krasos urėdninkų. Randas išsyk prieš sustreikavusius aštriai pasistatė, atstatė nuo vietų pirmiausiai agitatorius, paskui visus neatėjusius darban. Provincijose vos keliose vietose krasos urėdninkai prisidėjo prie streiko. Ir Paryžiuj sustreikavo vos dešimta dalis. Randui ne buvo nė reikalo kareivius pagelbon šaukti. Darbininkai dar bandė kreiptiesi parlamentan, bet parlamentas dideliu balsų daugumu pritarė randui. Todėl streikavę urėdninkai sugrįžo darban.

Terp Prancuzijos ir Amerikos padarytas sutarimas apie išdavimą pabėgusių prasižengėlių.

Prancuzija galutinai susitaikė su Venezuele, su kuria, prezidentaujant Castro buvo pertraukusi dipliomatiškus susinešimus. Nesutikimus buvusius pirma nutarta pavesti išrišti santaikos teismui.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Balandžio 8 d. Vilniaus Teismo Rumai teisė Daugėliškio (Švenč. ap.) valstiečius lietuvius: V. Čibirą, T. Butrimą, J. Keinį, A. Raginį. Kaltino — kad 1905 m. kurstė valstiečius įvykinti "Vilniaus seimo" nutarimus. Per tai buvo uždaryta Daugeliškio liaudies mokyklą ir pakeista senoji valsčiaus valdyba nauja iš 4 paminėtų kaltinamųjų. Visą tai liudijo: dvarininkas-bajoras J. Kamenskis, mokytojas Vidrickis, Žemsargiai — Brukštas ir Bielinis, ir valstiečiai: Motusas, M. ir K. Gideliai, P. Kalvelis, L. Zenko, Sadovnikas, J. Kačkas ir J. Tunkis. Teismas visus 4 nuteisė metams tvirtovėn, užskaitydamas 3 mėn. jau atsėdėtus (buvo sėdėją po 5 m.). Gynė adv. Vrublevskis. Kaltinamieji padavė Senatui kasaciją.

Tą pačią dieną Vilniaus karo teismas pasmerkė 7 žmonės mirtim, už užpuolimą ant traukinio Novogrudke Minsko gub.

Lietuvių Mokslo Draugija rupinasi įsteigti šią vasarą paskaitas, kurioms kviešiama garsus mokslo vyrai. Kiek girdėjome šį Draugijos užmanymą prielankiai sutiko mokslo apskričio globėjas, nuo kurio paskaitų leidimas priklauso. — Paskaitų programa dar galutinai neišdirbta, bet kol kas galima trumpai pasakyti: jos devyzu bus: "lietuvi, pažink savo kraštą". Tarp įvairių mokslo šakų žada but įdomios lekcijos apie lietuvių kalbą. Ko tik nereikėtų tame laike surengti kelias paskaitas iš mokyklų gyvenimo, k. va: hygienos, statistikos, pedagogijos. Žinodami ištvermę musų nenuilstančio veikėjo Dr. J. Basanavičiaus, kuris šiame dalyke nesigaili triuso, tikimės kuodidžiausios iš šių paskaitų naudos. Nekalbant, kad čia galės daug pasimokyti visi Lietuvos inteligentai, kuo karščiausiai kviečiame draugus mokytojus juosna atsilankyti. Juo labiau kviečiame draugus rengties į šiąs paskaitas, kad neveizint į nesiliaujantį rupinimasi įsteigti pedegogiškus kursus nesiseka. Tuo tarpu tiek. Rasi ateinančiame "Mok" N. pranešime apie šį dalyką plačiau ir aiškiau.

(Mokykla).

Balandžio 12 dieną, per Lietuvių Susišelpimo Draugijos vakarą žinomieji mėgėjai-vadintojai parodė dvi komediji: Vaižganto: "Nepadėjus nėr ko kasti" ir Petliuko: "Velnias — nė boba". Publikos, kaip visados per lietuvių vakarus, susirinko nemaža; dauguma — vien tik pašokti, vaidinimui pasibaigus.

Pirmoji komedija jau trečią kartą eina Vilniuje ir.... daugiau tur-but nebeeis. Menkutis tai dalykėlis, daugiau sodžiams tinkąs, ne miestui; bet norint ir tokį užmušti, reikia bent kartą taip pavaidinti, kaip šį vakarą vaidinta. Daugumas vaidintojų be balsų, be jokio supratimo veikiančiųjų asmenų, be mokėjimo nors pakenčiamai susistoti. Nedaug reikalaujantieji tesijuokė iš vienų balagano dalių.

"Sugriešijau" — išdrįsęs parašyti keletą sceniškųjų vaizdelių — daugiau pasiskaityti, negu vaidinti, kaip tai pasergėjau įžangoje; veik nemačiau jų vaidinant; bet išvydęs ir prideramą "koronę" gavau. Dievui padedant, gal pasiseks antrą kartą savo dalykų ant scėnos nebepamatyti; nebent vėl už kokį "grieką". Vaižgantas.

Susišelpimo Draugijos vakarą išgelbėjo antroji komedija "Velnias — ne boba". Patį veikalą reikia priskirti prie geriausiųjų dramatiškosios musų literaturos veikalų. Jo nesigėdėtų nei turtingesniosios literaturos. Vaidintojai: M. Antanavičiutė, K. Alyta, J. Matulevičius ir k. buvo prirengę sąžiningai ir roles atliko talentingai. Publika buvo pilnai patenkinta.

IŠ DUBINGIŲ,
Vilniaus gub.

Prieš užgavėnes buvo keistas atsitikmas. Klebonas Gabšavičius vinčiavojo kartu dvi pori, bet nuo vieños buvo paėmęs 10 rub., o nuo kitos 5 rub. Pirmoji skaitė save nuskriausta ir reikalavo sugražinti 5 rub. Bet klebonas nei kalbėt nenorėjo. Šie-gi ėmė lyste lysti ir reikalauti. Klebonas tada užsirakino. Tie duris laužt. Tada klebonas tarnų apsuptas per kitas duris išbėgo bažnyčion. Ant rytojaus tuos žmones policija suėmė.

J. Kaziškis.

("L. U.").

IŠ KAUNO.

Kauno gubernija turi 35 tukstančius 711 ketvirtainių verstų; gyventojų yra 1 milijonas 690 tukstančių 527 žmonės, — tame skaičiuje 826 tukst. 253 vyrai, 864 tukstančiai 274 moterįs.

Pagal tikėjimą 1906 metais gyventojai šiaip dalinosi: katalikų buvo 1 milijonas 237 tukst. 540, stačiatikių 13 tukst. 292, sentikių, 24 tukstančiai 210, kalvinų 13 tukst. 210, žydų 314 tukst. 932; likusieji gi — tai katokių tikėjimų žmonės mažesniose skaitlinėse.

Pagal luomą buvo: kunigų 933, bajorų — 79 tukst. 931, pirklių ir dvarininkų — 4 tukst. 822, miestelėnų — 389 tukst. 658, valstiečių — 1 milijonas 157 tukst. 905, kariumenės ir policijos — 52 tukst. 162 ir svetimtaučių 4 tukstančiai 816 žmonių.

Pagal tautas: rusų buvo apie 73 tukstančiai, tame skaičiuje kariumenės 20 tukst. Vokiečių (liuterių, baptistų, metodistų) apie 50 tukstančių. Žydų — apie 345 tukstančiai. Lenkų (bajorų ir dalis miestiečių) 150 tukstančių. Lietuvių, apskritai imant, 65 procentai, tai yra ant kiekvieno šimto gyventojų prisieina 65 lietuviai.

Rusai daugiausia yra valdininkais arba dvarininkais. Beto gyvena daug sentikių, kurių dalis atėjo Lietuvon laikuose rusų caro Petro Didžiojo, o dalis apgyvendintą po lenkmečiui. Didžiosios jų kolionijos randasi Ežerėnų, Kauno ir Ukmergės apskričiuose. Dabartiniuose laikuose dauguma jų ėmė eiti Siberijon.

Baltarusiai gyvena rytinėje dalyje Ežerėnų apskričio; jie iš dalies katalikai, iš dalies stačiatikiai.

Žydai gyvena miestuose ir miesteliuose. Kaune jų randasi 42 ant šimto gyventojų, kituose miestuose — nuo 45 ligi 48, o Ežerėnuose siekia ligi 80. Jie daugiausia užsiima prekyba.

Vokiečiai daugiausia yra Kaune ir vakarinėje gubernijos dalyje, Prusų parubežyje — Reseinių ir Telšių apskričiuose. Tarp protestantų yra nedidelis skaičius lietuvių ir latvių.

Stačiatikiai turi 54 cerkves (33 parapijinės), jų dvasiškus reikalus aprupina 475 šventikai. Viena cerkvė pripuola ant 800 stačiatikių.:

Katalikai, kurių yra apskritai apie 70 procentų (70 katalikų ant 100 gyventojų), priguli prie žemaičių vyskupijos su katedra Kaune. Kauno gubernija — tai dalis tosios vyskupijos. Visoje gubernijoje 17 dziakonijų, 342 bažnyčios (206 parapijinės, 136 filijinės). Kunigų yra 561. Viena bažnyčia pripuola ant 3600 katalikų. Visoje gubernijoje randasi 1 katalikų vyrų kliošturius Kretingoje, Telšių apskr. — ir 2 moterų kliošturiu: Kaune ir Krakiuose.

Bažnytinės pridedamosios pamaldos esti lietuviškai, o nekuriose bažnyčiose ir lenkiškai. Kauno dvasišk. seminarijoje mokosi valstiečių vaikai.

Dvarininkai žemės turi 1 milijoną 496 tukstančius 449 dešimtines, valstiečiai — 1 mil. 713 tukst. 803 dešimtines "nadielnos". Bežemių valstiečių yra 213 tukst. 34.

Trukumas uždarbių priverčia bežemius keliauti į kitus kraštus uždarbiauti, ypatingai Amerikon. Dabar, kaip, ten darbai sumažėjo procentas pargrįžtančiųjų lyginasi 22%.

("Šaltinis").

IŠ VILKMERGĖS,
Kauno gub.

Iš čianykščio kalėjimo, sėdinti kaliniai stengėsi ištrukti. Prie sutarties prigulėjo 11 kalinių. Jie užmušė du sargu ir iš kalėjimo pabėgo, bet juos sargai pavijo, du užmušė, o kitus suėmė ir atgabeno atgal kalėjiman.

IŠ ŠIAULIŲ,
Kauno gub.:

Draugijos "Varpo" kliube kovo 21 d. buvo Jovaro veikalų vakaras. Žmonių prisirinko gana daug. Dalyvavo: Pp. Petkevičienė, P. V., P. A. Dudalskis, K. Karalevičius ir Puidienė. Buvo skaityta ar dekliamuota: "Rytas", "Šalin tamsta" ir "Kur gražiausia". K. Karalevičius gi padainavo iš lenkiško verstą Jovaro "O motin mano". Ypač visiems patiko dainavimas. Po dainavimui P. Puidienė pratarus kelis žodžius įdavė Jovarui gyvų gelių vainiką ir lyrą su parašu: "Liaudies dainiui Jovarui (Jonui Kriščiunui). Nuo lietuvių burelio 1909 m. Šiauliai".

A. Švitinis.

("L. U.").

IŠ TROŠKUNŲ,
Ukmergės apskr.

Tarp troškuniečių labai prasiplatinusi girtuoklybė. Negana ką miestelyje prisigeria, bet šventadienyj ir parėję namo susirenka pas vieną ar pas kitą ir traukia degtinėlę. O katrie prie jų kompanijos neprisideda, tai ant tų pyksta, keršyja — susitikę kur ant kelio, skelia į ausį, o kitam ir triobos langus ištratina. Boba.

("L. U.").

IŠ UKMERGĖS,
Kauno gub.

Lietuvos valstiečiai laukė lietuvių - mokytojų ir daug tikėjosi susilaukšią nuo jų vaisingo darbo netiktai mokykloje, bet ir už mokyklos sienų. Žinoma, jų lukesčiai toli-gražu neišsipildė ir negalėjo išsipldyti, nes mokytojo veikimas mokykloje suvaržytas, o už mokyklos sienų neduodama jam nei pirmojo žingsnio žengti.

Beto nevisi lietuviai mokytojai pasirodė vertais savo pašaukimo. Su gerais pakliuvo keletas išgamų. Toki nenaudėliai gadina vardą visų lietuvių mokytojų, nes žmonės įsižiurėję į juos, sprendžia ir apie visus lietuvius mokytojus. Ypatingai pragaištinga tokių nenaudėlių lietuvių mokytojų įtekmė apsireiškia toj apylinkėj, į kurią pakliuva keletas tokių pasturlakų. Reikėtų suvaldyti toki nedorėliai, bet kaip?

Bet juodas jų šešėlis negalima mesti ant visų lietuvių mokytojų.

(Mokykla).

IŠ ŽAGARĖS,
Šiaulių apksr.

Sausio mėnesyje prie Žagarės mokyklos įsteigta suaugusiems nedėlinė mokykla, kurią nedėldieniais ir šventomis dienomis lanko apie 120 žmonių abiejų lyčių, nuo 14 lygi 40 metų amžiaus. Mokoma, pagal mokyklos programą: lietuvių kalbos, rūsų kalbos ir skaitliavimo. Pirmame skyriuj mokinasi 15 vyrų ir 50 moterų, antram — 38 vyrai ir 10 moterų, trečiame 6 vyrai ir 1 moteris. Mokykla įsteigta Šiaulių Blaivybės Komiteto lėšomis. Mokytojui už darbą skiriama 50 rub. metams; knygoms ir rašymo medegai — teipogi 50 r.; mokyklos išvalymui ir šviesai — 20 rub.

Blaivybės Komitetas pasiulė mokytojui taisyti skaitymus su nykstančiais paveikslais. Tuomet mokytojas pranešė, kad jeigu toki skaitymai žmonių apšvietimui skiriami, tad reikalinga tie skaitymai atlikti prigimtoje žmonių kalboje, taigi ir savo mokykloje sutiksiąs taisyti tokius skaitymus, jeigu bus leista skaityti lietuvių kalboje. Neseniai Komitetas pranešė, jogei Kauno gubernatorius nieko neturi prieš tai, kad kas trečias skaitymas butų atliktas lietuvių kalboje, tačiaus vien tik išverstų iš rusų kalbos tam tikrų brošiurų, Švietimo Ministerijos užtvirtintų. Skaitymai dar nebuvo taisomi, nes mokykloje nėra nei raganinės liktarnos su paveikslais, nei brošiurų.

Dar pereitų metų rudenį valsčiaus sueiga nutarė perkeisti dabartinę 1-kliasę mokyklą į ministerijos 2-kliasę, o jos užlaikymui nutarė sudėti kasmet į valdžios iždą po 800 rublių.

20 kovo sueiga vienbalsiai nutarė praplatinti mokyklą, pastatant antrą gyvenimą prieinančio prie mokyklos fligelio, kur galima bus įtaisyti 2-kliasias 100 vaikų. Tam tikslui paskyrė iš mokyklos atsargos kapitalo 500 rub. ir iš kitų liekanų 900 rub. Prie mokyklos manoma atidaryti ir amatų skyrius. Praplatintoje mokykloje galės tilpti 300 vaikų su 5 mokytojais. Dabar mokosi 180 vaikų ir yra trįs mokytojai, — du lietuviu ir vienas rusas. V. A.

(Mokykla).

IŠ PANEVĖŽIO,

Balandžio 5 dieną labdarių draugijos mokyklos salėje buvo sukviesti miesto ir kaimų tarnai ir tarnaitės pasikalbėti apie vargingą savo padėjimą ir kaip nuo tų vargų, kurie juos slėgia, apslsaugojus. Tiktai gaila, kad tarnaičių ir tarnų maža teatvyko; daugiausia buvo sodiečių. Kun. Čepulis pasakė gražią prakalbą apie darbininkų vargus, sulygindamas juos su cukraus galva, supiaustyta į ripkas. Paskui nurodė dar vargingesnį miestų ir kaimų tarnaičių padėjimą ir sumanė įsteigti šv. Zitos tarnaičių draugiją. Visos tarnaitės, kurios buvo atėjusios susirinkiman, sutiko įsirašyti draugijon, kada ji bus patvirtinta.

Balandžio 5 d. mieste rastas papiautas biednas žmogus, 90 metų. Dėl kokios priežasties, nėra žinios. Nevėžio Mylėtojas.

("V-tis").

IŠ LENKIMŲ,
Telšių apskr.

Juodeikių sodžiuje, pereitą sanvaitę du ukininkai, abu baisiu girtuokliu, įsišnekėjusiu kokias jeibes pridirba degtinė, po ilgo šnekėjimosi galutinai nutarė nebegerti degtinės per visą amžių; pabaigtuvėms gi girtuokliavimo ir naujojo blaivo gyvenimo pradžiai pasveikinti parsinešė gorčių degtinės; gerokai jau įsilinksminusiu kažin-ko susibarė, tad vienas "draugas", pagriebęs kirvį, antram "draugui" perkirto galvą ir ranką; sužeistojo gyvybė pavojuje.

Tokio vargingo pavasario ukininkams, kaip šįmet, seniai kas beatmena; galvijams pašaro nei kelintasis nebeturi; prieš velykas — kovo m. pabaigoj buvo matyti lauke besiganančių arklių ir karvių. Kitur plėšia stogus ir tais šiaudais, su sukapotomis eglių skujomis sumaišę, šeria gyvulius.

D. Treigys.

("V-tis").

IŠ TELŠIŲ.

Grafo Plioterio miške nuo pernai metų liko nesuvežta daug medžių. Žydai išsyk mokėjo už suvežimą "malkos" arba "ašies" 12 rub., o keliams pasitaisius — po 10 rub. Uždarbis aplinkiniams valstiečiams geras. Bet kur buvęs kur nebuvęs ir dvarininkas P. Endriejauskas norėjo pasipelnyti, ir atvažiavęs pas žydą norėjo, kad žydas nusamdytų jam 10 ašių. Bet žydas jam atsakė: "O ką biedni žmonės pasakys, kad ašponui tiek daug nusamdysiu, juk ponas ir be to esi pavalgęs". Ponas susigėdo ir daugiau neatvažiavo. Tik norėjo ir valstiečiams užkirsti kelią. Mat, valstiečiai buvo pasidarę kelią tiesiai per jo lauką. Už tai jis paliepė iškirsti upelį, kad valstiečiai neperyažiuotų. Bet valstiečiai pasidirbo kitą kelią ir vežė toliau. Pasirodė, kad žydas geresnis už dvarininką.

Ten buvęs.

("L. U.").

IŠ VYŽAINIO,
Suvalkų gub.

Musų endekai norėtų priskaityti Vyžainį prie grynai lenkiškųjų parapijų. Susiėjimuose, jeigu tiktai išeina apie tai kalba, tuoj anie kunigams prikiša litvomanybę, kad norį per bažnyčią platinti Lietuvą. Lietuvių čia, girdi, visai nesama, o jeigu ir yra, tai visi supranta lenkiškai. Ištikrųjų gi taip nėra. Lietuvių čia yra, kaip statistika rodo, 600 žmonių. Taigi skaičius nemažas. Tiesa, dalis jų supranta lenkiškai, bet dauguma nesupranta.

Užtatgi, eidami teisybės keliu, kunigai ir jų dvasiškųjų reikalų neapleidžia. Kas nedėldienis ir šventadienis yra skaitoma jiems lietuviškai evangelija ir kas ketvirtas ar penktas nedėldienis sakoma pamokslas.

A. a. kun. Vencius arba Vencevič, kap jisai rašesi, Vyžainyje išklebonavo 30 su viršum metų. Nors visame jisai buvo darbštus ir uolus kunigas, bet budamas pats sulenkėjęs, lietuvių dvasiškais reikalais nesirupino, kuomi ir prisidėjo prie jųjų lenkinimo. Lietuvių vaikų jisai prigimtoje kalboje katekizmo nemokydavo, tik verzdavo išmokti lenkiškus poterius ir tada katekizuodavo juos sykiu su lenkais. Kaip ateidavo pas jį lietuviai su reikalais, taipgi jisai niekados nekalbėdavo su jais lietuviškai, nors anie ir nesuprazdavo

lenkiškai. "Dla czego się nie uczysz po polsku" (kodėl nesimokini lenkiškai), kiekvienam klebonas atsakydavo. Ir dabar ne kartą lenkai stebisi, išgirdę kunigą kalbant su lietuviais lietuviškai. Pirmiau to, girdi, nebudavo. Kas per laikas virto, sako su pasididžiavimu, kad ir kunigai tarp savęs kalbasi lietuviškai, o net ir zakristijoje!?....

Kunigas Vencius perdaug sėbraudavo su dvarininkais, taigi ir pasidavė jų įtekmei. Kad lietuviai ant jo nerugotų, perskaitydavo jiems kelis kartus per metus lietuviškai evangeliją. Tokia, mat, buvo anų laikų dvasia; lietuviai tylėjo. Ir nestebėtina, kad jie griebdavosi lenkiškosios kalbos, ir tokiu budu didesnė pusė jų sulenkėjo. Dauguma šiandien sako: "Mano diedukai ir tėvai kalbėdavo lietuviškai, o aš jau nemoku".

Dabar jau kitoki laikai. Kurie ligšiol neištautėjo, jau savo vardo nesigėdi, savo kalbą myli ir ją brangina. Lietuviai ir pas mus jau pradeda susipratsti, bruzdėti ir daugiau reikalauti savo teisingų teisių.

Šimet pradėjome bažnyčioje ir poterius skaityti lietuviškai, atsižiurėdami į jų dvasišką naudą. Kalėdojant man ne kartą taip atsitiko: klausiu poterių lietuviškai, — nemoka. Gal moki lenkiškai? — Ne, atsako, aš ne lenkas, aš norėn lietuviškai melstis. — Tai kodėl gerai neišmoksti? klausiu. — O iško aš, "jagomastie", išmoksiu, atsako, kad aš nemokytas, o bažnyčioje lietuviškai poteri neskaitot.

Ant to, žinoma, tikt turėdavau nutilti, ir kiek galint tą jų teisingą reikalavimą stengiausi išpildyti.

Toks tai musų lietuvių padėjimas. Kun. M. Brunza.

Ketvirtą Velykų dieną pas mus ėmė snigti ir tokios buvo pusnįs, kokios ir žiemą retai budavo. Vėtra išlaužė daug medžių, nuo stogo nukėlė ne vieną kraigą. Sniego prisnigo daugiau kaip per pėdą (septintą dalį sieksnio). Žmonės ėmė važiuoti rogėmis. Salčio vienok didelio nebuvo — šalo nuo 2 ligi 3 laipsnių.

Balandžio 17 dieną pradėjo saulutė kaitint, sniegas tirpsta, tačiaus negreitai nuleis. Žmonės nusiminę, nesulaukdami pavasario, nes gyvuliams pašaro truksta....

Bijunas.

("Šaltinis").

IŠ VYŠTYČIO,
Vilkaviškio apskr.

Balandžio 16 dieną Seinų vyskupijos Administratoriaus aplinkaščiu įsakyta Vištyčio bažnyčioje dieną sanvaitę pamaldos laikyti lenkiškai, o trįs sanvaitės paeiliui — lietuviškai.

Lenkų yra visai mažai — dalis miestelėnų ir šiaip kiek parapijonų.

("Šaltinis").

IŠ KALVARIJOS KALĖJIMO.

Balandžio 22 d. Kislinskis išmieravo visus Šviesiečius ir pranešė, kad jų tyrinėjimas pabaigtas ir popieros perduotos gubernatoriui. Manoma, kad visi bus ištremti iš Lenkų karalystės, kadangi teisman atiduot negali, nes kaltės nesuranda. Tekšys.

("L. U.").

IŠ ŠIMONIO,
Vilkmergės apskr.

Pas mus atsirado agentas, kuris sukasi po sodžius ir miestelius ir prikalbinėja žmonės važiuoti Amerikon. Bet pasirodė, kad tai apgavikas. Nuveža žmones į Liepojų ir ten laiko, kol jie išleis visus pinigus. Neseniai prikalbino apie 20 žmonių. Dabar jie praneša, kad jau visas mėnuo kaip negal sulaukti garlaivio ir pinigų jau netur. Reikėtų žmonėms apsižiurėti ir nesiduoti apgaudinėti.

Ilganosis.

("L. U.").

IŠ ŠANCŲ,

Kovo 30 d. teko man buti Šancuose ant Lietuvių vakaro, "Saulės" mokyklos salėje. Buvo lošiama "Dėdė atvažiavo" ir "Žilė galvon, velnias uodegon".

Aktoriai, daugiausia darbininkai, savo roles atliko sažiniškai ir gerai. Bet nebuvo gero režisierio. Vos tik atsidengė scena, kaip galima buvo patėmyti, kad kiekvienas lošikas paliktas buvo savaimi.

Publika, kiek patėmijau, tai mųs žmonės— darbininkai ir jų šeimynos. Reikėtų paprašyti, kad per lošimą riešutų ne krimstų, nerukytų, ir limonado kamščiais nešaudytų....

Pataręčiau Šancų artistams mylėtojams ar negeriau, rasi, butų, visiems tiems artistams-mylėtojams prisirašius prie "Dainos" kuopelės ir ten savo talentus tobulinti.

Kazys Nabagėlis.

("L. U.").

IŠ BIRŽIŲ,

Iš musų apielinkės šį pavasarį rengiasi daugybė jaunuomenės Amerikon, biednesnieji Kurliandijon. Ukininkai dejuoja.

Musų miestelėnai gyvena dar taip, kaip jų "tėvai gyveno". Daugumas bet jau nori skirstyties į vienasėdijas, tik kiti trukdo. Turtingesnieji, norėdami išnaudoti biednesniuosius, įkalba jiems, kad paskui jie (biednesnieji) negalėsią prisipirkti žemės, o biednesnieji vėl dar bijo nustoti ganyklų. Tokiu budu ir stovi viskas ant vietos.

"Gaisro Draugija" darbuojasi gerai: turi geručs įrankius ir atsitikus gaisrui daug naudos padaro. Valdyba gi pasirupino įstatyti keletą pumpų, išpliumpuoti nepereinami takai. Be to vasaromis rengia teatrus, ir turi gerą chorą, kuris puikiai padainuoja visokias dainas. Daugausia visuomenės naudai darbuojasi reformatų kunigija ir Dr. Chodakauskas.

Ant galo reikia pasakyti, jog vokiečiai ir latviai turi labai didelę įtekmę ant mųs lietuvių: mes persiimam ne tik jų papročius, bet ir kalbą. Lietuviai kalvinai daugiau tautiškai susipratę. Katalikai gi dažnai stengiasi naudoties latvių kalba. — Mokėti kitas kalbas — ne bloga, bet reikia neužmiršti ir savosios. Katalikas.

("L. U.").

IŠ RYGOS.

Čia yra 5 lietuviškos mokyklos, vietinių lietuvių draugijų užlaikomos. Prie šių draugijų priguli daugiausia darbininkai. Jų vaikai lanko mokyklas, jie jomis ir rupinasi. Prie kiekvienos mokyklos yra tėvų komitetai, į kurį renkama iš 60 žmonių vieną. Šie komitetai ir rupinasi mokyklos kaip medegišku aprupinimu, taip ir mokslo dalykų ėjimu. Tėvai valdiškų kvotinių nereikalauja, jiems rupi vaikų išlavinimas, auklėjimas, kad jis nebutų "spangas".

Prie mokyklų esti vakariniai kursai suaugusiems. Kur tik atsiranda 20 norinčiųjų, ten toki kursai įsteigiami. Už mokslą mokama 4 rub. metams. Daromi ir vieši skaitymai. Mokestis už kartą 5 kap.

Matome, kad lietuviai Rygoj nuo brolių latvių daug-daug pramoko. Jų mokyklos ir musų — tai daug kuo skiriasi. Reikėtų ir mums savo brolių pėdomis sekti.

(Mokykla).

UŽBAIKALIO SRYTIS.

Čia yra gana daug lietuvių kareivių, bet kad skaitytų laikraščius ar knygas tai labai maža. Bet visgi lietuviai daugiau griebiasi skatymo negu kitų tautų kareiviai. Tik vyriausybė (oficierai), nesuprazdami lietuviškai ir nežinodami kokias knygas ir laikraščius mes skaitome, visokiais budais persekioja. Bet visgi mes (saperai) pereitais metais gaudavome "L. U-ką" ir "Šalt.", o šįmet gauname "Liet. U-ką", "V. Žinias" ir "Ežį". Susitvėrėme kaip ir draugijėlę ir parsitraukėme visokių knygų už 24 rub. Už visa tai daugiausia turime dėkavoti musų draugui J. E. už paraginimą ir triusą. Turime ir tokių lietuvių draugų, kurie tyčiojasi iš mus, bet tuščia jų....

Kareivis.

("L. U.").

LIETUVOS MOKYKLA PAOJUJE!

Visoj Rusijoj, dėlei to ir Lietuvoj, manoma įvesti visuotinąjį mokymą. Tam tikslui Kauno gub. mokytojams liepta nurodyti vietos (sostavit školnuju siet), kuriose turės buti įkurtos mokyklos visuotinojo mokymo reikalams. Taigi už keliolikos metų gal susilauksime daugybės mokyklų. Norėčiau įspėti, kuo tos valdžios mokyklos Lietuvai bus: ar šviesos, ar rusifikacijos įstaigomis? Tokiam spėjimui tuo tarpu galiu suteikti šiek-tek medžiagos.

Štai ji:

1) Į naujas valdžios steigiamas mokyklas pastaruoju laiku skiriami mokytojais kiek žinau, rusai, tik retkarčiais lietuviai.

2) Lietuviška kalba iš Kauno gub. mokyklų varoma laukan; jei ji šiandien kai-kuriose mokyklose šiaip-taip laikosi, tai labai galima daiktas, kad netolimoj ateityje ji iš jų taps išguita. Kauno gubernijoje mokytojai kartais gauna nuo vyriausybės barti, jei anoji atranda, kad lietuviškai mokoma "perdaug", norint tas "perdaug" niekuomet nesiekia išdirbtos lietuviškai kalbai programos. Toji lietuviškos kalbos programa kaikuriems mokyklų viršininkams tikras vargas. Užsipulk ant kokio-nors lietuvio mokytojo už lietuviškos kalbos "uolų" mokymą, tas ir kiša ponui viršininkui programą. Ak ta programa! Ir štai viršininkai rengiasi tai prakeiktai lietuviškos kalbos programai daryti galą. Girdi, ši lietuviškos kalbos programa negera, perplati; "ją mes, girdi, panaikinsime, o į jos vietą išdirbsime kitą'".

3) Lietuviai mokytojai vos apkenčiami; kaikurie, negalėdami išturėti, patįs jau rengiasi bėgti. Prigulėti prie draugijų jiems draudžiama, jų kiekvienas žingsnis dabojamas, kiekvienas žodis gaudomas.... o visuomenė laukia nuo jų darbų ir pyksta tų darbų nematydama.

4) Senoji nutautinimo mokyklų sistema vėl gruste grudama į mokyklas.

Gal pakaks šių nurodymų, kad numanyti, kur-link valdžia stumia musų mokyklą ir kokią ateitį jai teikia.

Jei musų visuomenė ir toliau taip šaltai žiurės į savo mokyklas, tai musų mokyklos gali virsti vėl tokiomis, kokiomis jos buvo prieš 1905 metus.

Žinokite, Lietuvos mokykla paojuje! Matas.

(Mokykla).

NEDORI MOKYTOJAI.

Gauname žinias, kad, iš nedidelio lietuvių mokytojų skaičiaus Kauno gubernijoje, atsirado keletas jų tam šventam mokytojavimo darbui netinkančių. Lietuvių mokytojų neprieteliams to tik ir reikia. Jie su pasityčiojimu gali piršlu rodydami, tarti dabar: Štai jusų pageidaujami lietuviai mokytojai! Šisai — girtuoklis, anasai — paleistuvis, trečiasai — tinginys ir tt. Ko jus taip blaškėtės, reikalavote savųjų, ne vienas užtai ir nukentėjote, o dabar.... matote, koksai tas jusų "savasis!.... Ištikro kartu, liudna girdėti, kad lietuvis, naujas, idealizuotas žmogus taip žemai Lietuvos visuomenės akyse nupuola! Reikėtų mums mokytojams rupintis, kad neįeitų į musų tarpą toki nedori mokytojai. Bet, kol mokytojus skirs savistoviai pati musų biurokratija be valstiečių ir draugų mokytojų balso, ne daug ką čia galime mes padaryti. Dabartiniams paskyrikams negali perdaug rupėti mokytojo lietuvio padorumas, ji negali rupintis palaikymu garbės tų lietuvių mokytojų, kurie laisvės dienose griaute įsigriovė į rusų užimtas ir apgyventas pozicijas. Musų biurokratija nesoti, rodosi, kad silpnumo valandoje įleido Kauno gub. apie 100 lietuvių mokytojų. Iš to 100 galėjo atsirasti keletas ir nedorėlių. Beto ir neapsieisi. Liudna, tai liudna.... Bet tol mes neturėsime geros mokyklos, gerų jos vedėjų-mokytojų, kol nebus prileisti prie valdymo mokyklos valstiečiai, mokytojai, žodžiu, plati visuomenė, kol skirstymas, ar kilnojimas mokytojų vietosna priklausys vien nuo valdžios. 34 Rusijos gub., kur ėsama vietinių savyvaldų (zemstvų), o taip-pat ir Kurše, kandidatus į mokytojus nurodo savyvaldos įstaigos ir tik mokyklų valdžia juos tvirtina. Čia jau mokytojas arčiau liaudies esti, jai privalo įtikti, jos naudai darbuotis; kuomet pas mus gana įtikti viršininkams, einant tankiai priešais valstiečių reikalus.

Tokia mokyklų tvarka, kuri platina ir prilaiko pas mokytojus pataikavimo ir demoralizacijos dvasią, turi but prašalinta. Turime stengtis, kad patįs valstiečiai nurodytų kandidatus į liaudies mokytojus, o valdžia juos tik tvirtintų. Valstiečiai privalo atminti, kad mokytojas tai ne valstijos, bet valsčiaus tarnaujantis. Užtat va lygiai su visais valsčiaus "ponais" privalo buti renkamas.

Tuomet lengva bus girtuokliai, tinginiai, valdžios pataikunai prašalinti, o tinkantis sau kandidatas pasikviesti. Tuomet tokių nenaudėlių ir bute nebus, nes jiems nebus vietos mokykloje!

(Mokykla).

IŠ AMERIKOS.

NENORI DUOTI LYGAUS ATLYGINIMO.

New York. Čianykštė miesto roda užgyrė, kad algos moterų viešų mokyklų mokytojų butų sulygintos su algoms vyriškių mokytojų. Užgyrimą tą vienok atmetė miesto majoras McClelan.

UŽMUŠĖ 3 DARBININKUS.

Calumet, Mich. Kasyklose Red Jacket, nupuolusios nuo viršaus žemės likosi užmušti 3 darbininkai.

UŽMUŠĖ PAČIĄ IR VAIKUS.

Baylesville, Ill. Netoli nuo čia gyvenantis farmeris Heary Williamson nušovė savo miegančią pačią ir dvejatą vaikų. Atlikęs su savo šeimyna ir pats nusižudė.

ANGLINIS TRUSTAS.

Baltimore, Md. Susitvėrė naujas anglinis trustas, prie kurio pristojo penkios anglinės kompanijos rytinėse valstijose: Piedmouth Coal Co., Somerset Coal Co., Clarksburg Fuel Co., Pittsburg and Fairmont Fuel Co. Naujo trusto kapitalas siekia 37 milijonus doliarių.

PAČĖDUMAS NE VISADA GERUS VAISIUS IŠDUODA.

Pittsburg, Pa. Nenorėdami mokėti 5c. už perėjimą tilto, penki darbininkai ateiviai bandė valtyj perplaukti Monongahela upę ties McKeesport. Ant upės vidurio vienok valtis apvirto ir visi tie penki darbininkai prigėrė.

ORLAIVIAI TIK TURTINGIEMS.

New York. Sugrįžo Amerikon broliai Wrightai, išradėjai orlaivio be baliono galinčio lėkti prieš vėją ir mano parengti tokių orlaivių dirbtuvę. Bet iš tokių orlaivių galės naudotiesi tik turtingi: pigiausias orlaivys atsieis 7500 dol., bet kainos greitųjų bus 25000 dol.

PLĖŠIKAI IŠPLĖŠĖ GELŽKELIO TRAUKINĮ.

Spokane, Wash. Netoli Morse plėšikai sustabdė Great Northern gelžkelio traukinį, nukabino lokomotyvą ir ją paleido į kitus vagonus, kurių daug sudaužė. Paskui išplėšė krasos vagoną, iš jo paėmė apie $20000. Gelžkelio kompanija paskyrė dovaną 10000 dol. tam, kas padės sugauti užpuolikus.

UŽMUŠYSTA.

St. Paul, Minn. Locnuose namuose likosi čia užmuštas turtingas murininkas Louis Arbogast. Kuną jo tado degančioj lovoj, kuri buvo kerosino aplieta.

TORNADO.

Hatchinson, Kans. Great Bend apskrityj užkilo tornado, kuris labai daug nuostolių pridirob. Hatchinsone kelios ypatos tapo užmuštos, o 15 likosi sunkiai sužeistų. Mieste Concordia užmušta 3 ypatos. Kansas City priemiesčiuose sužeista 25 ypatos.

23 YPATOS PRIGĖRĖ.

Pittsburg, Pa. Ant upės Ohio, netoli Schoenville, apvirto gazolinė valtis. Valtyj buvo 30 ypatų; iš jų tik 7 išsigelbėjo, kiti, matyt, prigėrė.

TIK UKĖSAI GALI SALIUNUS LAIKYTI.

Ohio valstijoj teisdarių butas užgyrė naujas teises, sulyg kurių valstijoj tik Amerikos ukėsai gali saliunus laikyti. Naujos teisės turi įeiti gyveniman nuo balandžio ateinančių metų. Neturinti ukėsystės popierų saliuninkai turės arba popieras išsidirbti, arba uždaryti saliunus; tokių neukėsų valstijoj yra daug saliuninkų.

NUOSTOLIAI GIRIŲ GAISRŲ PADARYTI.

Sulyg atskaitos žemdirbystės ministerijos, Jungtinėse Valstijose girių gaisrai, nors čia girios godžių kapitalistų be mielaširdystės naikinamos, kas metai pridirba nuostolių vidutiniškai ant $269000000. Nuostoliai girių gaisrų padaryti penkiuose paskutiniuose metuose pasiekė milžinišką sumą $1346002059.

GAISRAI.

Portsmouth, Va. Sudegė čia krautuvės Scahoard Air Line gelžkelio. Degant triobai atsitiko expliozija, kurios keturios ypatos sunkiai tapo sužeistos. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 150000 dol.

Des Moines, Ia. Sudegė čia McCone trioba ir kelios kaimyniškos. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 200000 dol.

Pittsburg, Pa. Čia išdegė Beaver Hundle Co. dirbtuvės. Nuostolius gaisro padarytus apskaito ant 150000 dol.

New York. Sudegė čia namai pn. 433—437 Seventh ave. Nuostolius gaisro padarytus skaito ant 250000 dol.

Madison, Wis. Sudegė čia Finderfo lentų piovykla. Nuostolius gaisro padarytus apskaito ant 150000 dol.

NELAIMES ANT GELŽKELIU.

Kansas City, Mo. Netoli Randolph, bėgantis iš Chicago Wabash gelžkelio traukinys nupuolė nuo augšto kelio pylimo į revą. Prie to daug žmonių tapo sunkiai apkultų. Mat užgimę nuo smarkių lytų tvanai išardė per revą padirbtą tiltą.

Devison, Ten. Netoli Bonita iššoko iš vėžių pasažierinis Missouri, Kansas & Texas gelžkelio traukinys. Prie to trįs ypatos tapo užmuštos, o 22 ypatos sunkiai sužeistos.

EXPLIOZIJOS.

Key West, Fla. Netoli Cadjass Key, ant vieno laivo expliodavo 700 svarų dinamito. Expliozijos 3 vyriškiai tapo į šmotus sudraskyti, o 12 likosi sunkiai sužeistų.

Albany, N. Y. Akmenų skaldyklose netoli South Bellehem atsitiko per gretai pritaisyto šuvio expliozija, kurios 20 darbininkų likosi užmuštų; daugumas užmuštų yra italijonai.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Chicago, Ill. Anglių išvažiotojams pakėlė algas ant 25c. už dienos darbą. Jie reikalavo 50c., bet pasiganėdino puse to.

¶ Milwaukee, Wis. Streikuojanti budavonių darbininkai čianykščių alaus leidyklų susitaikė su darbdaviais. Darbininkai pasiganėdino puse reikalaujamo algų pakėlimo.

¶ Milwaukee, Wis. Sustreikavo budavonių ir kiti darbininkai čianykščių alaus leidyklų.

¶ Milwaukee, Wis. Sustreikavo 200 triobų statymo organizacijos darbininkų dirbančių alaus leidyklose. Darbininkai reikalauja didesnių algų.

¶ Denver, Col. Dalis čianykščių kontraktorių prašalino nuo darbo 200 darbininkų dirbančių prie triobų statymo.

¶ Pereitą sanvaitę Amerikoj buvo išviso 224 nusibankrutinimai, arba ant 10 daugiau negu užpereitą.

¶ Honolulu, Havai. Sustreikavo čia 5000 japoniečių plantacijų darbininkų. Jie reikalauja $22.50 mėnesyj, vietoj 18 dol., kaip dabar jiems mokama. Portugaliečiai plantacijų darbininkai jau nuo seniai gauna dabar japoniečių reikalaujamas algas.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

AR STOKA KUNIGŲ PULDO?

Išeinančiame Chicagoj lenkiškame dienraštyj "Dziennik Związkowy" tilpo straipsnis neva "Lietuvio kunigo". Šitas kunigas, gal koksai lietuviškas išgama, lenkams perstato lietuvius ir doriškai ir protiškai žemai stovinčiais; ypač kaltina juos už vaidus "Ze szlachtnym narodem polskim". Svarbiausia, sulyg manymo "Lietuvio kunigo", priežastis lietuvių "protiško ir doriško" nupuolimo esanti stoka lietuvių kunigų.

Šitam "Kunigui Lietuviui" "Dziennike Związkowam" tilpo atsakymas Hertmanavičio, kuris aiškina, jog lietuviai Amerikoj ne stovi žemiau už lenkus, o kaip kokiuose dalykuose juos net pralenkė. Bet ir Hertmanavičia savo atsakyme ne išaiškina visko.

Kad lietuviai Amerikoj doriškai žemiau stovi negu Lietuvoj, tas iš dalies teisybė, bet čia ne vieni lietuviai mažiau doros paiso negu Europoj: čia il lenkai augšta dora girtiesi negali; nesigiria tuom nė pats amerikonai, kurių dora irgi skiriasi nuo europinės. Čia mat jau kitokis kraštas, ir terp kunigų doros ne daug, tai jie nė žmonių doriškai pakelti negali.

Ne stoka lietuviškų kunigų lietuvius Amerikoj doriškai puldo, bet toki kunigai kaip Juodišius, Mašiotas; o tokių čia yra daugiau negu reikia. Tie žmonių doros nepakels, nes jiems pirma reikia patiems savę pakelti. Žmonės pas kunigus jieško ne žodžių jų bet gero paveikslo, o daugumas musų kunigų, užsiėmę doliarių gaudymu, kaip apie savo, teip ir savo parapijonų dorą rupintiesi neturi nė noro, nė laiko.

Teisybė, lietuviai protiškai privalo kilti, privalo mokytiesi, bet ir to proto ne pas čianykščius lenkus reikia jieškoti, nes to aliejaus lenkai pats sau per mažai turi, tai juom ir lietuvių apdovanoti negali. Ir jieško lietuviai mokslo, vietog jo jieško ne lenkiškose, bet Amerikoniškose mokyklose. Jieškančių augštesnio mokslo lietuvių, ant jų skaitliaus, yra nemažiau negu lenkų.

IŠ CHICAGO, ILL.

Musų teatrų rengėjams ne tiek rupi geras atlošimas, svarbumas veikalo, kiek pelnas. Kadangi teatrai buna labai tankiai, tai ir pelnas turėti atsiejna vis sunkiau, todėl, padidinimui pelno, atsieina kartais griebtiesi ir netinkamo šaltinio. Tą patį galima buvo patėmyti ir surengtame Chicagos kuopos L. S. S. perstatyme "Jono Širdies" 9 d. gegužio. Veikalas, Vargšo parašytas svarbus, originališkas. Jame aiškinamas vodingumas girtuokliavimo. Gaila, kad nevisi lošėjai buvo atsakanti. Blogai lošė Jonas (Briedis). Jis visą laiką purtėsi ir šankė lyg dilgelių apibertas. Vincas, Jaunas vyras, teipgi blogai lošė, nes nebuvo girdėti toliau nė vieno žodžio (tas dar nerodo blogo ar gero lošimo. Rd.) ir komplementai buvo visai netikę (kaip reikia tuos komplementus suprasti? Rd.). Nagus (S. Strazdas) išrodė kaip kokia stovyla, be jokios gyvybės ir apsukrumo; jo kalba išrodė kaip kalba nebylio su nemokančiu kalbėti. Kiti savo roles atliko neblogai (Kame buvo ištikro blogumas ar ne blogumas? Iš aprašymo korespondento to suprasti negalima. Rd.).

Veikalas aiškino vodingumą girtuokliavimo, taigi autorius, matyt, norėtų prisidėti prie jo naikinimo. o tuom tarpu čia, gale salės socijalistų kuopos buvo parengtas baras su svaiginančiais gėrymais; taigi pats socijalistai krovė turtus kapitalistams alaus ir degtynės varytojams, kad kitam vakarui galėtų nusipirkti platesnius raudonus kaspinus. Bet jeigu socijalistai butų susipratę, tai nė raudonų kaspinų nereiktų; jų rengiamuose vakaruose nebutų svaiginančių gėrymų; o dabar jie daro tą patį, ką ir jų niekinami burzuai, Pinigas mat, o ne ideos svarbiausią lašia rolę. Jeigu jie, kaip garsinasi yra žmonijos vadovais, jeigu jiems rupi išliuosavimas žmonijos iš vergijos ir pančių, tai jau jokiu budu jiems netinka, pardavinėjant svaiginančius gėrimus ir tuom pačiu platinant girtuoklystę surengtuose jų vakaruose, didinti sau pelną. Ar jie kitaip apie tą mano?

J. R. L.

REIKALUOSE LIETUVIŠKOS SVETAINĖS CHICAGOJ.

Pastatymu lietuviškos svetainės turėtų pirmiausiai rupintiesi jaunuomenės draugai ir jai pritarianti, nes svetainė jaunuomenei labiausiai reikalinga, todėl ji privalo labiausiai darbuotiesi (mums rodosi, kad svetainė tai ne vienos jaunuomenės reikalas. Rd.). Reiktų padaryti viešą susirinkimą ir visokiais budais stumti tą reikalą. Jeigu scenos mylėtojai nesidarbuos, nesirupįs svetainės reikalais tai jos Chicagoj nebus, nes daugumui musų draugijų, apart tikėjimo, tautai naudingi reikalai mažai rupi. Todėl scenos mylėtojai turėtų tą reikalą paimt į savo rankas, kviesti sueigas, tartiesi su draugijoms, rinkti pinigus, rengt vakarus, neduot tam sumanymui užmigti.

H. Mockus.

IŠ ST. CHARLES, ILL.

Yra čia lietuvių burelis ir jie nežemiausiai stovi, turi D. L. K. Vitauto draugiją. Nors ji nieko gero ir prakilnaus nenuveikė, sušelpė vien keletą ligonių. Pakilus nėrių supratimui, gal ji pradės teipgi geriau darbuotiesi. Jau galima čia tikėtiesi ko geresnio, kad laikraščių ateina čia diktai daugiausiai ateina "Lietuvos".

Bet netruksta čia ir pėštukų, kurie apsidaužo tuščias makaules, o paskui eina pas teisėją, kad juos sutaikytų: teisėjas taiko, bet, suprantama, ne dykai, ne vienam už taikymą reikia ne vieną doliarinę iš kišeniaus išimti.

Šimet vasario mėnesyj iš jaunų vaikinų susitvėrė muzikantų benas. Prie jo priguli dvylika sanarių. Mokytojas yra lietuvis Braunas, kuris gerai mokina: mokina vos trįs mėnesiai, o muzikantai jau pusėtinai pagriežia.

Yra čia ir keletas lenkbernių, kurie vien gėdą lietuviams daro: jei jie ką gero, ar nekalto daro, tai urėduose pasisako lenkais esą; bet jeigu padaro ką blogo, paveikslan, jeigu patenka policijon, arba po teismus tąsosi, tai užsirašo lietuviais. Lietuviai turėtų neduoti tiems išgamoms savo vardu dengtiesi, turėtų protestuoti prie tokį lenkbernių pasielgimą.

Vitautas.

IŠ SPRINGFIELD, ILL.

Šitas miestas yra tai Illinois valstijos sostapilis, gyventojų turi 90000.

Lietuvių yra pusėtinas burelis. Yra 3 bažnytinės draugijos, viena tautiška; yra Susivienyjimo ir Socijalistų kuopos. Šių metų kovo mėnesyj susitvėrė antra tautiška draugija vardu Lietuvių Ukėsų. Skaičius sanarių auga: jau yra arti 50 sanarių; matyt bus gera pašelpinė draugija. Yra ir Ukėsų Kliubas. Gerai daro lietuviai, kad jungiasi vienybėn.

8 d. gegužio 79 kuopa S. L. A. parengė balių. Lietuvių susirinko vidutiniškai. Tarpais buvo dainos ir skrajojanti krasa. Pelnas skiriamas siuntimui delegato seiman S. L. A.

2 d. gegužio buvo vestuvės Miko Velšio. Svečiai besilinksmindami, pradėjo muštis ir sumušė biauriai Juozą Jurevičiuką.

Reikia paminėti ir apie lietuvišką parapiją, kuri susitvėrė kovo 15 d. 1903 m. Pereituose metuose pasistatėme bažnytėlę. Pamaldos joje laikomos nuo spalių mėnesio pereitų metų. Atvyko čia 1907 m. kunigas Jonas Malinauckas, bet nuo pat pradžių su parapijonais nesutinka. Veržiasi į kasierius ir prezidentus, bet kad parapijonai ant to nesutikdavo, tai pradėjo pykti ir niekint visokiais budais lietuvius. Perėjo per žmones, surinko kelis šimtus doliarių ir iš svetimtaučių turtingesniejie davė net po šimtą, nes kunigas sakė, kad jau pradeda statyti bažnyčią. Pirmiausia įsitaisė klebonijoj, kas tik jam patiko. Paskui apie kleboniją visokių grabių prikasė ir už viską brangiai parokavo. Apsidirbęs, atsiuntė bilas, kad tiek ir tiek išmokėjo. Bet parapija atmetė jo bilas. Parapija paskyrė komitetą susidedantį iš 12 vyrų, kuriam paliepta nueiti pas kunigą ir paklaust dėlko vienas, be parapijos žinios, darė tokias išlaidas? Komitetas susirinko sausio 21 1908 m. 7:30 vakare ir nuėjo į kleboniją. Kunigas Malinauckas paklausė, ko atėjo? Dasižinojąs, ko komitetas nori, pradėjo rėkaut, mėtyti knygas, komiteto narius išvadino girtais. Gana, kad su kunigu negalima buvo žmoniškai kalbėti.

Dabar jis per pamokslus peikia ir gazdina parapijonus. Tie vėl siunčia augštesnei valdžiai prašymą duoti geresnį kunigą, po prašymu pasirašė 340 parapijonų, taigi beveik didesnė pusė, jog dabartinio prabaščiaus nenori.

Parapijonas.

IŠ VALPARAISO, IND.

Kudirkos Muzikališkos draugijos vakaras, pašvęstas 40-metinėms sukaktuvėms lietuvių keliavimo į Ameriką.

K. M. D. užgimė visai neseniai: tiktai trįs mėnesiai atgal. Tikslas jos yra: lavintis, kiek galima, muzikoj. Tam tikslui nariai minėtos draugijos stengiasi kas šeštadienis po pusantros arba dvi valandi pašvęsti mokinimuisi muzikos dainavimo po vadovyste gabesnio draugo.

Nors trumpas laikas prabėgo nuo įsikurimo šitos draugijos, vienok jau geroką šuolį padarė ji pirmyn. Ačiu K. M. D. valparaisie-

čiai turėjo progą išgirsti du koncertu.

Valparaise, kaip ir kituose Amerikos miestuose, apvaikščiojo 50 metines Kudirkos sukaktuves, kas puikiai pasisekė.

Balandžio 25 d. T. M. D. parengė prakalbas, tarpuose kalbų dainavo kvartetai, duetas ir du solistai. Buvo dekliamuotos eilės; žodžiu sakant, programas buvo gana pamargintas ir užimantis. Bet reikia pasakyti, kad "atžagareivių" arba "šmėklų" ir pas mus netruksta. Stebėtis reikia, kad tie musų pirmyn žengianti vėžiai nemyli dailos! Kas visiems yra malonu, saldu, tai jie ant to spiauja!....

9 d. gegužio paminėjimui pradžios musų emigracijos į šitą šalį, T. M. D. parengė vakarą. Kadangi prakalbų, apart draugijos pirmsėdžio V. A. Greičiaus atidarant vakarą, nebuvo, tai, išpildymui programo pakako pusantros valandos. Lankytojai, matyt, buvo užganėdinti, žinoma, išskiriant atžagareivius. Programas buvo įvairus ir užimantis. Pirmiausia kvartetas sudainavo hymną, po kurio Dovydas skambino maršą. Paskui Nikelis griežė ant smuikos. Paskui išėjo jaunas K. M. D. choras ir padainavo "Ant kalno karklai siubavo". Potam buvo duetas panelių: O. Balšaičiukės ir M. Vilkevičiukės, kuriedvi dainavo "O. Lietuva motinele". Gana puikiai pasakė eiles "Mergytė ir burtininkas" Braškys, kuris dabar jau apleido musų mokyklą. Toliaus Leščinskas paskambino ant gitaros; po ko musų choras padainavo "Sveiki broliai", "Jurių žvaigždę" paskambino ant piano Greičius. Paskui kvartetas dainavo "Miškas užia". Toleikis skambino ant mandolinos, po kurios panelė Balšaičiukė išėjo su iš angliško išversta dainele "Mylėk, o svietas bus mus", kuri gana puikiai sbambėjo. Ant galo kvartetas dainavo "Miegok saldžiai", po ko hymnas uždarė vakarą. Nekritikuoju programo ir jo išpildymo, nes čia nebuvo išsilavinusių artistų koncertas, tiktai jaunų dainių ir abelnai muzikos ir dailos mylėtojų.

O, kaip švelnios ir malonios tos musų dainelės! Kad tik jas visi pamylėtų; jos butų geriausiu nusiraminimu nuliudime, pasilinksminimu širdies suspaudime!

Musų visuomenė žino, kaip sunku mokslą įgyti, ypatingai mums lietuviams. Todėl, kad pagelbėti tame dalyke nors keturioms ypatoms ir išgirsti musų puikiai skambančias daineles, ar negalėtume mes pasinaudoti proga šitaip: rugpiučio visą mėnesį mes busime liuosi nuo mokslo ir busime išmokę keletą puikiausių lietuviškų dainelių, kurias galėsime dainuoti visur, kur tik mus užkviesite. Dainuosime keturi vaikinai (kvartetas). Butų gerai, kad kviečiančios mus draugijos parengtų prakalbas, arba išmokytų keletą mergelių dekliamuoti eiles, tai pasidarytų neperilgas, bet puikus programas, po kurio galima butų da ir baliuką turėti.

Nors tai ne labai patogus laikas rugpiučio mėnesyje, nes bus peršilta, bet žinote, kad mes atsakomesnio laiko negalime rasti. Todėl, mylėtojai dainų, ilgai nelaukdami, kreipkitės laiškeliais į mus, o bus galima nuspręsti ir diena ir kiti smulkesni mažmožiai apkalbėti.

Tikime, kad norėsite išgirsti ir pamatyti "Keliaujantį kvartetą".

V. M. Greičius,
Stiles Hall 7,
Valparaiso, Ind.

IŠ KENOSHA, WIS.

9 d. gegužio čianykštė 58 L. S. S. A. kuopa, Slitz halėj parengė prakalbas. Kalbėjo A. S. Raulinaitis iš Springfield, Ill. apie visokius atsitikimus 19 šimtmetyj ir apie darbininkų skriaudas. Lietuvių prakalbų klausyti susirinko 30 ir viena moteris, svetimtaučių susirinko vyrų ir moterų apie 60 (o ką svetimtaučiai veikė? Juk jie lietuviškų prakalbų suprasti negalėjo. Rd.), 9 metų Vitautas Brazevičiukas dekliamavo eiles: "Akyvas buk, broli, kad ėsi lietuvis".

Tą pat dieną vakare L. S. S. 58 kuopa parengė prakalbas Racine. Kalbėjo A. S. Raulinaitis apie išnaudojimą darbininkų prie dabartinio surėdymo ir kaip bus socijalizmo laikuose. Eiles dekliamavo Vitautas Brazevičiukas. Dručas iš Milwaukee kalbėjo apie netikumą dabartinio kapitalistiško surėdymo. Žmonių buvo apie 20; buvo ir viena mergina. Iš prakalbų susirinkę buvo užganėdinti.

Laike to susirinkimo į L. S. S. prisirašė du nauji nariai. Likosi sutverta sanjungos kuopa Racine.

Aukų kokiems nors tikslams ne rinko. Gaila. Gal butų poras doliarių surinkta. Ir mažų aukų negalima niekinti. Ten buvęs.

IŠ DETROIT, MICH.

Darbai čia eina prastai; iš kitur pribuvusiam sunku darbas gauti; kas nori darbą gauti, turi jį nuo boso pirkti už pinigus. Uždarbiai čia maži — nuo $1.50 už 10 darbo valandų, o už 12 val. $1.80—1.90.

Lietuvių yra čia pusėtinas burelis.

Čia pas S. Pilipaiti buvo ant boardo Juozas Kricikas, bet po kokiam laikui išėjo kitur. Išėjus Pilipavičiui į pardavinę ko ten nusipirkti, kada parėjo namon, nerado 380 dol. Pilipaitis mano, kad tai darbas buvusio jo boardingerio, kuris po tam ir prapuolė iš Detroito.

S. Pilipaitis,
Springeodle ave.

IŠ BROOKLYNO, N. Y.

4 d. gegužio, susijungusios kruvon lietuviškos organizacijos: Siuvėjų Unia, L. S. D., L. L. D., L. A. U. Kl., D. L. K. G., L. Ap. D., M. P. S., L. Š. S. 53 kuopa ir 19 kuopa L. S. S. (čia jau, ypač ne New Yorke gyvenantis, nieko nežnios, kokos organizacijos reikia suprasti. Red.), parengė prakalbas, dainas ir dekliamacijas. Publikos buvo pilna svetainė. Prakalbos buvo parengtos paminėjimui 1 gegužio šventės; pirmiau jų parengti nebuvo galima, nes ne buvo galima gauti svetainės. Kalbėtojai buvo: G. Šaltis, G. Šukis ir Dubickas. Tarpe kalbų choras padainavo keletą tautiškų dainų. Repinskaitė dekliamavo eiles "Pirmoji gegužio". Prakalbos, dainos ir dekliamacijos publikai patiko. Draugysčių delegatai kvietė ir F. Bagočių, jis pasižadėjo, todėl buvo ir programe paduotas, bet ne pribuvo. Turbut Bagočius jautėsi užgautu patilpusią "Vienybej" korespondencija. Ir korespondentai blogai daro: pats nieko neveikia, o kitų darbą trukdo, šmeizdami asabiškai jiems nepatinkančias ypatas ir tuomi sėja nesutikimus; išvengimui dar didesnių vaidų žmones vengia susirinkimų. Čia ir šįmet galima buvo ir gatvėse parengti 1 d. gegužio apvaikščiojimą, bet kad daugelis draugų ir draugių atsisakė, tai reikėjo tokį apvaikščiojimą išleisti. Čianykštė muzikantų draugija už dalyvavimą pareikalavo bačkutę alaus ir 5 dol. Reikia čia pridurti, kad musų susirinkime, kada tvarkos vedėju išrinkome 19 L. S. S. kuopos pirmininką, tai jis visus išvadino kryžiokais ir kitokiais gražiais vardais ir tuom be mažo neišvaikė susirinkimo (jeigu teip, tai jau kaltė puola ir ant jį rinkusių. Juk tvarkos vedėjais negalima rinkti ypatų nemokančių mandagiai apsieiti, ne mandagiai apsieinantis susirinkime, tą savo negeistiną ypatybę ir pirma, be abejonės, turėjo ne kartą parodyti. Rd.). Siuvėjas.

IŠ AMSTERDAM, N. Y.

2 d. gegužio buvo parengtos Amsterdame, N. Y. prakalbos. Buvo užkviesti keli kalbėtojai, bet pribuvo tik vienas J. Grinius; kodėl kiti nepribuvo, nežinome. Prakalbų klausyti pribuvo ir Schenectady lietuviai.

Pradėjus Griniui kalbėti apie darbininkų reikalus, salėj prasidėjo triukšmas ,keli neramieji, nemokanti susirinkmuose priderančiai užsilaikyti, pradėjo šaukti: prašalint tą šliuptarnį, bedievį! Buvo ir tokių, kurie prišoko prie kalbėtojo rodydami kumščią, žadėdami užmušti, jeigu ne išeis. Nejstabu, jeigu lietuviai čia fanatizmo perimti, nekenčia apšvietimo, nes prieš jį kovoja ir čianykštis lietuvių dvasiškas vadovas. Tvarkos vedėjas norėjo tvarkos ardytojus prašalinti, bet tas nesidavė padaryti. Kągi su girtais padarysi! Kalbėtojas turėjo apleisti svetainę. Jam einant dar tamsi nesusipratėlių minia siuntė jam koliojimus. Tokius mat vaisius išduoda sėkla sėjama musų dvasiško vadovo: kol jo čia nebuvo, pas mus buvo ramu, dabar prasideda vaidai. Antai Schenectady lietuviai neturi nė bažnyčios, nė kunigo, bet susirinkimuose elgiasi daug padoriau.

3 d. gegužio prakalbos buvo parengtos Schenectady. Žmonių prisirinko nemažas burelis. Kalbėjo tas pats Grinius. Jis ilgoj kalboj aiškino darbininkų reikalus, priežastį bedarbės ir kaip kapitalistai skriaudžia ir išnaudoja darbininkus; gali jie tą daryti tik todėl, kad darbininkai nesusipratę. Aiškino pamatus socijalizmo; kad tik jo mokslą sekant darbininkai gali nuo jungo pasiliuosuoti. Ragino darbininkus šviestiesi, griebtiesi mokslo.

Pasibaigus, klausytojai statė klausimus, o kalbėtojas atsakinėjo ir aiškino jam pastatytus klausymus. Prakalbos ir aiškinimai traukėsi nuo 8 iki 12 val. vakaro. Ačiu kalbėtojui ir prakalbų surengėjams.

Darbai čia eina blogai jau nuo dviejų metų, lietuviai per tą laiką suvargo, o dar vis gało tos bedarbės nematyti, nežinia, kaip ilgai ji kankįs musų žmonis.

Prakalbų klausytojas.

IŠ PHILADELPHIJOS, PA.

14 dieną gegužio L. N. M. Teatrališka draugija (ką tie inicijalai reiškia, nežinau, draugija visai negirdėta, nauja) atlošė dramą-komediją užvardytą "Kova po Žalgiriu". Lošimas buvo, teipkaip ir pats veikalas, žemiau kritikos. Visoj toj dramoj-komedijoj žodžių nėra daugiau kaip 1500—1800, o vienok yra 4 veiksmai, ir 10 atidengimų. Atidarius uždangą, vienas pasako 10—30 žodžių, kits atsako jam, o tankiai buna trumpas monoliogas, ir uždanga nusileidžia. Publika buvo suerzinta, sunervuota.... Nors aktorių (kurių buvo ar 18) pastangos ir geri norai buvo matomi, bet veikalas netikęs. Lietuviški kareiviai 14 šimtmečio turėjo ulanų kepures, o kryžeiviai amerikoniškas "Derby hats". Revolveriai (14 šimtmetyj), ilgos špagos, kardai, teip ir blizgėjo. Lietuvis, senelis tėvynmylis (patrijotas). Pagaliaus lietuvių vadas, (vietinės kareiviškos draugijos "oficieras"), matyt, nežinodamas ką sakyti, išsižergė prieš publiką ir pats pradėjo juoktis ir rankomis plot, kaip mažiukas kudikis, pamatęs "mamą" iš turgaus parvažiavusią. Su tokiais lošiais savo scenos ir dailės nepakelsime.

Dabar turime kitus "atlaidus". Lietuvių Nepr. Kliubas rengia "Živilę". Veikalas maž-daug visuomenei žinomas: nors turi šlubuojančių vietų, vienok yra sujudinantis ir gana gerai scenai pritaikytas. Kiek galima matyti, tai šis bus tikru papuošalu mus scenos ir be abejonės galėsime jojo atlikimu pasigirti ne tik prieš lietuvius, bet ir prieš svetimtaučius. Aktoriai visi išlavinti gerai, terp jų yra ir tikrų talentų, nuo kurių galima tik gero laukt. Didelis teatras 'Arch St. Theatre" (Šešta gatvė ir Arch) yra paimtas. Drabužiai, scenerijos, viskas sutaisyta, ir pritaikyta prie anų laikų, kuriuos veikalas perstato. Apgarsinimai iškabinėti ant langų, tvorų, etc. Tikimės sulaukti svečių ne tik iš apielinkių, bet ir iš Baltimorės, New Yorko, Scrantono, Wilkes Barre ir kitų. Visos geriausios pastangos yra suvienytos: tautiečių, socijalistų ir bažnytinių, kad tik vakaras pasisektų. Atsibus gegužio 24 dieną.

Pinkertonietis.

IŠ LEWISTON, ME.

Darbai eina čia pusėtinai, bet iš kitur pribuvusiam darbas sunku gauti, nes ant vietos darbininkų yra užtektinai.

Lietuvių, besirupinančių žmonių apšvietimu mažai čia yra, ir tuos, koki yra, persekioja kaip tik kas išmano, pravardžiuoja juos visaip, kaip tik išmislyti gali. Lavinančių protą raštų čia bijosi labiaus negu velnias kryžiaus.

1 d. gegužio čianykštė kuopa L. S. S. parengė prakalbas. Draugovė Šv. Baltramiejaus užsimanė joms parengtu baliu su šokiais už akių užbėgti.

Prakalbos atsibuvo Grand Army Hallėj. Žmonių prisirinko pilna salė, nors oras buvo blogas, o ant Baltramiejinių parengtų šokių nė merginos nėjo, bet atėjo ant prakalbų. Susirinkimą atidarė pirmsėdis J. Krapavickas. Pirmiausiai dainininkės padainavo "Neliaukim kuoptis į vienybę". Drg. J. Gegužis iš Boston, Mass. kalbėjo apie vargingą darbininkų padėjimą ir kodėl mes vargstame. Savo kalboj aiškino, jog mes patįs kalti, jeigu nesistengiame savo buvį pagerinti. Reikia patiems savo reikalais rupinties, nes kiti mums nieko neduos. Drg. A. Antonov kalbėjo apie Istoriją iš materijališkos pusės ir viską puikiai išaiškino. Išaiškino, kad mums truksta apšvietimo, todėl ir žmonija mus visi labiau apsišvietę, gudresni už mus, žinoma ir turtingesni. Dekliamavo F. Kaulakis "Pirmos gegužės šventė", J. Franckus "Kalėjime". Antru sykiu kalbėjo J. Gegužis "Dėlko terp musų nėra vienybės"; kodėl mes viens kitą pravardžiuojame ir nesikenčiame, dėlko pas mus nėra artimo meilės? Antru sykiu kalbėjo A. Antonov apie moterų klausimą. Jis aiškino, kad ir moteris lygi vyrui, todėl jai priguli lygios teisės. Daug pas mus vyrų yra, kurie sako, buk negalima moterims lygios teisės turėti; atsirado ir moterų, kurios pasijuokė iš lygių teisių. Juokiasi jos mat pačios iš savę. Mat jos per savo tamsumą, nemoka pačios savę pagodot. Aukų surinkta $21.20. Lėšų buvo $18.00, atliko $3.20, kurie paskirta literaturos fondan. Socijalistas.

IŠ DES MOINES, IOWA.

Lietuvių čia yra šimtas su viršum šeimynų, o pavienių du kartu daugiau. Visi gyvena rytinėj miesto dalyj. Yra ir tokių, kurie turi savo namus. Bet daugumo apšvietimas ant žemo stovi laipsnio. Laikraščius mažai kas skaito. Yra čia mėsos ir valgomų daiktų po vieną pardavinę, yra dvi gertuvės, viena bankrutina.

Darbai eina čia vidutiniškai, bet iš kitur pribuvusiam sunku darbas gauti. Apie 8 mylios nuo miesto yra anglių kasyklos, darbininkai turi karais važiuoti arba gelžkeliu ir reikia eiti dar 3 mylios. Darbininkų padėjimas sunkus, nes juos išnaudoja kapitalistai.

Yra čia viena lietuviška Šv. Jurgio draugija. Draugija bažnytinė, laisvesnių pažiurų žmogus negali į ją prigulėti. Kadangi čia nėra kunigo, tai ir tikintiems negalima visų draugijos konstitucijos reikalaujamų pareigų išpildyti.

Neseniai Petras Dagilis pas K. Kizelį sukvietė susirinkimą apkalbėti, ar negalima but sutverti laisvą, tautišką pašelpinę draugiją. Bet mažai žmonių susirinkiman atėjo. Vienas iš draugų kalbino sutverti kuopelę S. L. A. Tas pasisekė. Į kuopą prisirašė 7 nauji nariai, o buvo du nuo seniau prie Susiv. prigulėją. Su laiku, reikia tikėtiesi, prisirašys ir daugiau.

J. H. Aliukonis.

IŠ SYDNEY, KANADOJ.

Darbai čianykščiose kasyklose šuom kartu eina gerai; darbininkai gerai apmokami. Darbininkai anglijonai ne turi nė jokios savo organizacijos, dabar iš Jungtinių Valstijų atkako agitatoriai ir bandė darbininkus organizuoti, bet darbininkai nenori pasiduoti: jie mano, kad sutvėrus amerikonams darbininkų uniją, gali užgimti tokia bedarbė, kokia buvo Jungtinėse Valstijose, kur buk unija darbus sustabdė. Bet mes žinome, kad ne unija darbus sustabdė, ji šiek tiek prisidėjo prie pagerinimo darbininkų algų. Mat yra čia jau nuo 30 metų neva darbininkų organizacija, tik niekam ne tikusi ir tai kompanijos sumanyta ir ji mokesčius sanarių prie išmokesčio palaiko.

Yra čia 36 lietuviai; yra ir kelios merginos, bet ir musų broliams nerupi organizacijos: jie mano, jog pinigus mokamus į unijos kasą geriau pragerti. Apšvietimas ir supratimas čianykščių lietuvių labai žemas. Laikraščius mažai kas skaito, o daugumas skaitančių ir labiau susipratusių nenori visai klausyti. Ką jie myli — tai degtinės bonką ir tam pinigų nesigailį; bet pagerinimui savo buvio jiems pinigų gaila. Ateis vienok laikas, kad pamatys kaip labai klydo, pamokys gyvenimas; kad tik už tą pamokymą nereiktų per skaudžiai užmokėti. Ne vienas, atkakęs iš Lietuvos, manė čia uždirbęs pinigų, vėl grįžti tėvynėn, bet pabuvus čia ir mintys persikeitė. Nuo svetimtaučių lietuviai perima tik blogas gyvenimo puses, gerųjų visai neseka. Daugelis lietuvių, išbuvę net kelis metus, nieko neužčėdijo, ką uždirbo tą pragėrė; jiems mat rodosi, kad darbo ir sveikatos niekada ne truks, o tuom pačiu netruks nė pinigų. Antai Jungtinėse Valstijose, užstojus kriziui, nevienas leituvis neturėjo kur prisiglausti, liko be duonos kąsnio, be pastogės, nes namų savininkai be užmokesnio nieko nelaiko. Ir Kanadoj gali bedarbė užstoti. Ar negeriau butų, vietoj pinigus karčiamose mėtyt, skaitymu laikraščių stengtiesi apsišvięsti?

Darbininkas.

GERINKIME MUSŲ BUVĮ.

Daugelis žmonių dejuoja, kad nėra darbo, nėra pinigų. Žinoma, vargas vargu, bet jeigu tik dejuosime, o ne ieškosime budo kaip tą vargą prašalinti, tai vis vargas pasitiks jo neprašalinsime nors ir vieni kitus organizuosime, nors stengsimės sugriauti dabartinį surėdymą; kol tas surėdymas bus sugriautas ne vienam milijonui vargšų žemėmis akis pribers.

Bet ar negalima išsimušti iš dabartnio vargo ir vergijos? Galima, tik, žinoma, ne visi gali tą umu laiku padaryti, nes ne visi žinonės lygus. Vienas dirba fiziškai, kitas protiškai. Fiziškai dirbantis yra amžinu vergu. Protiškai dirbantis fiziško darbo bijosi, bet toks retai į vargą įpuola, nes jo darbas pelningesnis, todėl apie dirbančius protiškai nekalbėsiu. Paimkime darbininką fiziškai dirbantį. Kol jaunas, tai nesibijo nieko, jeigu kur ne patiko, važiuoja kitur, ten ne patiko, važiuoja dar toliaus, nors kitąsyk ir centų netenka, visgi viena ypata kokį budą prasimaitinimo išranda, bet apsivedęs tampa amžinu vergu, nors dirba sunkiai, o to darbo vaisiai labai menki, o jeigu pabrikas, ar kasyklos uždaro, tai jau darbininkas prieina liepto galą.

Todėl pažiurėkime, ar jau negalime iš to vargo išsisukti. Kiekvienas moka dirbti ant ukės, atvažiavusiam iš Lietuvos nereikia mokytis to darbo, nes to mokinomės iš mažų dienų. Dabar valdžia Jungtinių Valstijų paskyrė daug žemės farmoms ir ją dalina labai prieinamoms sanlygoms: Oregono valstijoje paskiria farmoms 1,004,160 akrų, Washingtono valstijoj — 3,376,960 akrų; Utahoj— 7,044,480; Wyominge — 9,221-960; New Mexike — 14,334,560; Coloradoj — 20,160,000; Nevadoj — 49,512,960; Arizonoj — 26,657-280; Montanoj — 19,664,640, išviso 157,176,800 akrų. Šitos žemės valdžia duoda po 160 arba 320 akrų šeimynai; mažiau arba daugiau neduoda. Žemė neišdirbta. Todėl naudokimės iš progos; susivieniją po kelioliką ypatų imkime žemę. Ne vienas gal pasakys: kaip aš ten pradėsiu gyventi ant nedirbtos žemės? Bet kas tas visas žemes išdirbo, kur dabar farmos ir farmos? Juk pats Dievas jas su nagais neišakėjo, bet vis patįs žmonės tą padarė dar aršesnėse sanlygose negu mes šiandien gyvename, nes turėjo ir su indijonais kariauti ir gerų įrankių neturėjo, o dabar jiems nerupi, ką valgys rytoj.

Štai lenkai juk apšvietime ne daug augščiau stovi už mus, bet jie daugelije vietų įstengė įsitaisyti savo kolionijas ir dar žemę brangiai pirko, o šiandieną jie turtingi, turi savo mokyklas, kuriose vaikai mokinasi prigimtoje kalboje ir patįs gyvena, kad net miela žurėti. Kodėlgi lietuviai teip negalėtų savo reikalus aprupinti?

Man rodosi geriausiai imti tas žemes susitarus po kelioliką ypatų, arba daugiau, susižinoti su ten gyvenančiais lietuviais, geriausia butų susižinoti su draugijų viršininkais arba užsitikėjimo vertoms ypatoms, atlyginti joms kelionės lėšas, kad ištirtų ir praneštų visas sanlygas ir žemė kokia yra, ar tinkama yra ukei. Valdžia žemės neduoda, jeigu norintiejie gauti neapžiurį patįs, arba neatsiunčia žvalgus apžiurėti. Vienam įsisukus terp svetimtaučių butų labai sunku nes svetimi musų žmonėms nepadės vienam terp svetimtaučių butų labai ilgu , bet užsidėjus lietuvišką kolioniją butų kas kita, nes galima butų bendrai įsitaisyti ant pradžios gyvenimo didesnius žemės dirbimui įrankius, kaip tai: mašiną rovimui kelmų, šienui ir javams piauti, porą specijališkų plugų ir tt.

Vienam žmogui ant pradžios įsitaisyti didesnius įrankius labai sunku, nes tam reikia kapitalo, bendrai gi nupirkti ir vartoti kur kas preinamiau. Su laiku kiekvienas galės turėti savus įrankius, bet pirmiausia reikia veikti bendra spėka. Taigi, lietuviai, ne pražiopsokite geros progos, nes už dviejų metų bus sunkiau, žemės kainas valdžia pabrangis 25%, dabar dar yra iš ko išsirinkti.

Aš ne esmi agentas, bet noriu, kaip gal daugelis kitų gauti šmotą žemės ukei, ir noriu prikalbinti daugiau tautiečių pradėt gyventi ant farmų, kur žmogaus ateitis geriau aprupinta. Todėl prašau norinčių gauti žemės gabalą atsilieptį. Lauksiu mano rašymo pasekmių.

St. Miliauckas,
437 Welling st.,
Tamaqua, Pa.

KAS YRA LENKAI?

18 "Lietuvos" num. p. Hertmanavyčius, kurio ypatą Dr. Rutkauskas, rašydamas tam patim laikraštyj apie prietikius lietuvių su lenkais buvo užgavęs, duoda paskutiniam patarimą pasimokyti liogikos.

Kad Dr. Rutkauskui truksta liogikos, tas, pagal mano nuomonę, yra tiesa. "Lietuvos" korespondentas pereitą žiemą, rašydamas apie Vinco Kudirkos 50 metinių sukaktuvių šventimą Chicagoje rašė, jog Dr. Rutk., laikydamas tame vakare prakalbą, tvirtinęs, kad katalikystė yra butinai reikalinga palaikymui ir kilimui lietuvystės. Tokis tvirtinimas yra neteisingas ir reikia stebėtis iš Dr. R. nežinystės, ar iš jo beliogiškumo. Juk žinome, kad lietuviams, priėmus krikščionybę lietuvystė pradėjo pulti.

Po 500 metų miego, kada pasirodė ant scenos Lietuvos budintojai, didesnė jų dalis nors ir užauginta krikščioniškame tikėjime, atmetė krikščionystę. Dr. Šliupas, M. Jankus, Mačys, Paukštys, Šernas, Stasys Malevskis ir pats Kudirka žinomi kaipo ne krikščionys; beveik visi kiti tėvynainiai, jeigu nuduoda esą krikščionėms, tai daro vien formališkai ir iš baimės, kad ne nustoti įtekmės ant minių.

Daug galėčiau paminėti faktų, kurie rodo, kad Dr Rutkauskui liogikos trukšta, ir jis gerai padarytų, jei paklausytų p. Hertmanavičiaus patarimo ir pasimokytų liogikos. Bet apie tai daugiau ne kalbėsime.

Aš noriu, pasirėmęs an nuomonių lenkų vadovų ir p. Hertmanavičiaus, lietuviškai kalbantiems išaiškinti, kas yra lenkai.

P. Hermanavičia tvirtina, kad ryšių rišančių lietuvius su lenkais yra šimtai; iš tų visų jis primena sėkančius: žmogystos, kraujo, kulturos, dvasios, vaizbos ir pramonės. Kokių priežasčių dėlei p. H. ir lenkų vadovai vadina lietuvius lenkais plačioj politiškoj prasmėj, tas ne visiškai aišku.

Jeigu lenkai, užmezgę ryšius su lietuviais, pavertė juos į lenkus plačioj politiškoj prasmėj, tai liogiškai manant, ir kitos tautos, su kurioms lenkai užmezgė ryšius, pavirto į lenkus. Lenkų tauta nuo seniausių laikų gyveno kaimynystoj su rusais ir mes galime spėti, kad tuli jų viengenčiai gyvendami parubežyj rusų apgyventų šalių, užmezgė kraujo ryšius su rusais daug pirmiau išleidimo Gedimino dukters už lenkų karaliaus. Kad toks mano mainymas yra remiamas ant tikrų pamatų, rodo tą ir tas faktas, kad maskolių kalba panaši į lenkų ir tokiu budu pirmutiniai yra teip-pat lenkais plačioj politiškoj prasmėj.

Jeigu rusai yra lenkais, tai lenkai nėra po svetimu jungu, bet jie turi nevien politišką neprigulmystę, bet jų viešpatystė turi užėmus daugiau žemės plotų negu kokia kita, ir dar kelis metus atgal ji tokia galinga buvo, kad visas svietas prieš ją drebėjo.

Bet eikim toliau ir pamatysime, kad lenkų karaliai užmezgė kraujo ryšius su valdonais Austrijos, Vengrijos, Vokietijos, Prancuzijos ir Švedijos ir tokiu budu, pagal nuomonę šiandieninių lenkų vadovų, gyventojai minėtų viešpatysčių pavirsta į lenkus kalbančius atskira kalba. Tokiu budu lenkai jau turi 3 ciecorius, vieną karalių ir vieną galingos respublikos prezidentą, neskaitant mažesnių neprigulmingų kunigaikščių.

Aš pažįstu Amerikoje vieną lenką, kuris užmezgė, visus p.H. paminėtus ryšius, kurie riša lietuvius su lenkais, su negrais, ir tokiu budu Amerikos negrai, su jų viengenčiais Afrikoje, pavirto į lenkus, turinčius vien kitonišką odos spalvą, žinoma, vien plačioj politiškoj prasmėj.

Lenkai teip-pat visus minėtus ryšius užmezgė su tautoms anglo saksiškos kilmės, tai tokiu budu anglus gyvenančius po visą pasaulį pavertė į lenkus.

Aš neturių žinių, ar lenkai yra užmezgę ryšius kraujo su chinais, japonais, indais, persais turkais (ugi Lengievič. Rd.) ir amerikoniškais indijonais: jeigu jie tą nepadarė, tai gali padaryti ir tokiu budu viso svieto gyventojai pavirs į lenkus.

Jeigu viši žmonės pavirto į lenkus (jie turbut, pirma turi pavirsti į žmonis. Rd.), tai liogika pasakys, kad lenkams nėra reikalo šaukti kongresą, kad galėtų garsinti svietui apie savo vargus, kuriuos kaip jų vadovai sako, lenkai kenčia po jungu svetimtaučių.

Tokiu budu, besiremdami ant išvadžiojimų lenkų vadovų ir liogiškai protaudami, susekėm, kad visi žmones pavirto ir lenkus, todėl jie neneša svetimo, bet vien savo pačių jungą.

Velnio Vaikas.

KANKINIŲ KASOS KOMITETO ATSIŠAUKIMAS.

Broliai!

Daug kartų jau męs prie jųs kreipėmės, daug kartų jųs ant musų balso atsiliepėte. Bet dabar, kuomet caro valdžios tarnai dar labiau įsivyravo ir visokiais budais persekioja netik kiekvieną laisvesnį pasijudinimą, žodį, bet ir mintį — pas mus, Rusijoj, gyvenimas pasidarė ytin pavojingas. Dėl tų priežasčių su viešu žodžiu priversti esame kreipties stačiai prie jusų. Dalykas tame:

Vienas žmogus (pravardę užtylėsime, nes šnipai gali sužinoti, ir paskui tas žmogus gali atsidurti dar apverktinesniame padėjime) kuris "laisvės metais" darbavosi ne tik žodžiais, bet ir darbais, kuris begelbėdamas savo draugus-revoliucijonierius nesykį buvo išstatęs savo gyvybę ant pavojaus, — viename tokiame su valdžios tarnais susirėmime, kada jis su kitais draugais norėjo atimti iš kareivių revoliucijonierius, tam žmogui peršovė koją ir tada suareštavo. Kalėjimo ligonbutyj daktarai tą koją visai nupiovė (iš klubo).

Tas žmogus suimtas prieš keletą metų ir nuteistas 12 metų į katorgą. Bet kadangi be kojos, tai laiko jį Vilniaus kalėjime. Kalėjimo vyriausybė su juomi elgiasi labai biauriai, ir neduoda dagi ant lazdų vaikščioti; ir tokiu budu tas žmogelis turi kentėti neapsakomas kančias.

Kad bent kiek palengvinti šito žmogaus kančias, neatbutinai reikia įtaisyti teip vadinamą "gumine koją". Tokia koja kainuoja apie 90 rublių. Turime surinkę tam dalykui dar tik 31 rub. 89 kap. Tokiu budu reikia dar apie 60 rublių.

Reikia atsiminti, kad iš benedros "Kankinių Kasos" tiek pinigų vienam žmogui duoti męs nedrįstame ir negalime, nes daug yra žmonių, kuriems ir keletos kapeikų pašelpa butų gera ir reikalinga, bet kartais ir tų pritruksta....

Todėl ir kreipiamės dabar prie jusų, broliai, ir tikimės, kad neatsisakysite tam žmogui pagelbėti ir aukausite kokį centą kitą palengvinimui to seno ir pagarbos užsitarnavusio revoliucijonieriaus kančių.

Turime pažymėti, kad pas mus dabar aukas rinkti labai sunku ir pavojinga, o atsišaukti viešai per laikraščius negalima. Visa viltis tik pas jumis.

Aukas meldžiame siųsti į redakcijas tų laikraščių, kuriuose bus atspauzdintas šis atsišaukimas, su pažymėjimu "Revoliucijonieriaus kojai".

Kankinių Kasos Komitetas.

TAUTYSTĖ, SOCIJALIZMAS IR FANATIZMAS.

Jeigu kas patėmysite ką nors tokio, kas priešintųsi jusų nuomonei ir brangiausiam idealui, meldžiu išreikšti tą. Rašau vien dėlto, kad pakliuvus į lietuviškas kolionijas ir prisižiurėjus lietuvių gyvenimui, liudnumas ir neramumas apima širdį, regint klaidžiojančius, sudemoralizuotus žmones, girdint tai vieno, tai kito vadovo žodžius, kurie sėja vis didesnę neapykantą terp nesuprantančių, nuvargintų, šimtmečius kankinamų musų tautiečių.

Paskutiniame laike musų tarpe, vieniems ir kitiems besidarbuojant, o kiekvienam trokštant augščiaus savo ypatą pakelt, kuone kiekviename pirmeivių susirinkime, ar tik keletos ypatų pasikalbėjime, girdisi tie du žodžiai tai vienų, tai kitų su panieka tariami: socijalistas ir tautietis. Gyvenant nuošaliau nuo lietuvių ir girdint pirmą kartą tuos žodžius, tas gerokai nustebina, ypatingai kada girdime tuos žodžius tariant su neapykan-

ta, kada tuodu žodžiu vartojama net išniekinimui vienas kito. Nereikia to toli ieškot, galima rast net tuluose laikraščiuose (o jie tikrų pirmeivių keliu, sakosi, einą) tuos pačius žodžius pavidale pagiežos pavartotus.

Kad bent truputį išvengt tų nesubrendusių galvojimų ir išsireiškimų, mes turime patįs savęs paklaust: ką tuodu žodžiai reiškia? Vieną iš lietuviško socijalizmo stulpų teko išgirsti su pašaipa teip išsitariant: "Kad lietuviai pradėtų nešiot vyžas, tai butų tautiečiai!"

Ant kiek to stulpo dvasios pajiegos yra išsivystę, kiekvienas galės apkainot pagal jo išsireiškimą. Girdėjusieji tuos žodžius gana linksmai nusijuokė, nes jiems, kaip ir kalbėtojui matyt tautos gyvenimas nežinomas, o "susipratusiam" saldus juokai veržėsi ir su jais juokėsi ir tamsus žmoneliai. Kogi tie tamsųs žmoneliai juokėsi? Jie juokėsi patįs iš savęs. Juokėsi iš peno, kurs palaiko jausmus ir sielą. Kas yra tie, kurie savė vadindami socijalistais, pašaipos žodžius meta ant kitų, gal daugiau įsigilinusių į tą dalyką, arba labiau pamylėjusių tautišką, o gal ir socijalistišką idėją? Yra tai žmones perimti fanatizmo ir reikalaujanti mokslo ir elementariškos apšvietos. Ar budas valdymo krašto, budas padalinimo darbo įrankių, budas pagerinimo materijališko gyvenimo didelio skaitliaus žmonių, turi ką nors bendro su kulturišku išsivystymu kokios nors nupuolusios tautos? Atsakymas bus labai supintas. Pagerinus buvį, gal ir kultura smarkiau bujot pradėtų (ir be abejonės teip butų). Bet gema klausimas, ar kenkia tautystė pilnoje jos prasmėje, socijalizmui. Jeigu teip, tai kodėl ir kokiu budu? Lai čia atsako niekintojai brangių tautystės idealų; lai atsako jie visapusiškai, o ne fanatiškai, nes tas kas kart vargdienį purvynan traukia.

Ką kenkia tautystė pilnoje jos prasmėje? Kalbama, kad tautystė gimdanti neapykantą vieno prieš kitą žmogaus, buk ji sukelia karus ir prarijusi tukstančius sutvėrimų su žmoniškais jausmais. Tai žodžiai augščiau paminėtų vadovų; žodžiai, kuriuos locnomis ausimis teko nuo jų išgirsti. Ant to galima atsakyt: netoli tokiu keliu važiuosime. Bet greitai perkratykime žodžus tautystė tikroj prasmėj, o pamatysime vaisių, kokį išduot galės neapykantos pasėtas grudas. Visapusiškai žiurint ir tautystę reikia ja atskirt nuo patrijotizmo, kurs užkerta kelią plėtojimuisi pirmutinės (? Red.). Geru pavyzdžiu turime lenkų tautą. Pas juos išsivieš patavo patrijotizmas, kurs ištiesų žmogui ne lenkui kenkia, o tuom pačiu kenkia ir lenkams patiems. Bet tautystė: švietimas suvargusio brolio, rišimas aptemdytų į draugijas, gaivinmas prisirišimo prie kalbos, tėvynės yra neapmokamu ir neapkainojamu darbu.

Atimkite neišmanėliai jausmus iš žmogaus, kurs jųjų netekęs, jausis it draskantis sutvėrimas zoologiškame sode, įkalbėkit jam neapykantą savo brolio, o paklauskite savo sanžinės, ką ji jums pasakys? Ar galės bent keletą valandėlių tylėt. Turbut ne.

Ko garsioji Graikija šiandien reikalauja? Tukstančių, o ne šimtų tukstančių tokių sunų, kurie galėtų atgaivint lupas dainių, gabumą rankų tepliorių—Sokratų, Aristotelių, Hipokratų ir kitų. Kogi mes, lietuviai, reikalaujame? Ar politiškų ekonomistų, ar esperantistų? Ne, brolužiai! Reikalaujame "Tautiečių", kurie keltų sermėgius iš letargo, kurie platintų supratimą lygybės, brolybės ir krikščionišką artimo meilę, o siundydami vienus ant kito, niekada nesulauksime gerovės. Reikia tautiečių, kurie steigtų mokyklas, neduotų jaunuomenei įpult į amerikanizatorių kilpas, kurie gimdo vien parazitus ir išgamas, ant kokių nieko remti ne galima. Patsai socijalizmas neliepia nekentimo vaisiais maitintis. Kiekvienas gerai išauklėtas, turintis gerus tautiškus ir doriškus jausmus (gal vėjo sėtojai ir doros nepripažįsta?), supras geriau negu tie, kurie, it gaidys, užsimerkę žengia per slenkstį gyvenimo, peikdami tuos, kurie už juos galvą paguldyt prisiruošė, neapkęsdami tų, kurie pasenę jau, o prasėdi knygynuose ieškodami kelio, kaip jums broliai, naudą atnešti.

Gerai pamokytų žmonių terp fanatikų nėra, bet inteligentiškų dažnai atsitinka; bet yra tokį, kurie, mokėdami patraukt savo pusėn, veda tamsias minias (apsišvietę jiems nesiduos vadžioti pragaran, iš kurio ne greit išsisuks. Mano nuomonė, reikia mest nelabuosius papročius ir žengt keliu teisybės, kurs tik ir galės suteikt išsiliuosavimą iš kančių, kuriose mes dabar maudomės, o tada tik galėsime pasiekt žadėtą rojų.

Prisižiurėjus tam rojui ir susipažinus su kritikomis protmylių ten irgi nepergeriausiai: jie irgi ideališkai surėdytos draugijos jame nemato.

Senovėje teologai buvo išgalvoję, kad vargšo skurdas bus apmokėtas aname sviete ir pastarasis kentė badą ir šaltį, o užmokestį aname sviete vargiai gavo. Pakilę augščiau, žmonės nepasiganėdino tais bažnyčios pažadėjimais ir knygomis, reikalavo naujų, o tas kaip tik į laiką atsirado ir štai mes turime milijonus knygų ir straipsnių apie politišką ekonomiją, kuri, kaip anie teologai, mums vien žada, o mažai duoda. Badėjimas daug kenkia žmogui ir jis pasirengęs viską dirbt, kad žadėtas rojus ateitų.

Praslinko laikai, kada žmonės tikėjo į burtus, o ateis laikai, kada protas viršys pažadėjimą ir žmogus ieškos teisybės.

Anarchistas.

Paskutinis Juokas.

Rašo Harry L. Cohn.

Džimas Thorpe buvo vienas blogųjų Alaskos žmonių. Du kartu jis buvo šauktas į teismą, kaltinamas sunkiais prasižengimais; bet abu kartu jam pasisekė ištrukti. Šitie pasisekimai pridavė jam drąsos, bet kaip jis išplėšė šliužines piniguvos prie numeriuoto medžio prie Real Gold upelio, jį susekė ir potam areštavo Frank Souva, Jungtinių Valsčių maršalas Fairbanke.

Souva buvo areštavęs Thorpe'ą du kartu ir suteikė prirodymus prieš jį. Nebuvo abejojimo sulyg jo kaltės šiuo kartu, kadangi pakaktinai prirodymų galima buvo tam gauti.

Kalėjimai Alaskos viduryj nėra toki apdraudžiami, kaip pakraštyj; nėgi kalėjimininkai turėjo tiek prityrimo pridabojime kalinių kaip kitur. Tai visai žmoniška, manė kalėjimininkas Fairbanke leisti vandens statinėj stovėti didelėj kalėjimo dalyj. Tą patį teipgi mane Thorpe, nuimdamas vieną lanką ir padirbdamas iš jo piuklą, su kurio pagelba jis išbėgo.

Viso buvo trys tinkami pabėgimui keliai iš Fairbanko: Nome, Dowson ir Valdez. Thorpe buvo apsipažinęs su Dowsono keliu ir jį pasiskyrė. Po šešių sanvaičių nuo jo pabėgimo jis buvo areštuotas Eagle'je, jam bemėginant pereiti sieną. Čion jį sulaikė, kol Fairbanko viršininkas gąlėjo jo ateiti. Tai buvo Souva, kuris atėjo.

"Rambusis senberni", tarė kalėjimininkas, maršalui pasakius norint grįžti su Thorpe'u ledu. "Geriaus leisk jam pabuti pas mane, kol upė atsidaro".

"Pašvilpk! Kol upė atsidarys, tai jis darys sau duoną ant McNeil'io salos".

"Geriau apsižiurėk su juo; aš tau sakysiu, jis kietas".

"Juo jis kietesnis, juo man geriau patinka. Aš pažinojau šitą vyrą kitados".

Viršininko balse girdėjosi girpelnybė, bet kalėjimininkas nepatyrė to. Jis pažinojo Souvą gerai.

Thorpe, sėdėdamas kambaryj, girdėjo dviejų vyrų kalbą ir, patyręs, kad Souva pasirengė jį imti su savim ledu, jis pasistengė ištaisyti veido raukšles ir nusišypsoti. Tokiame sumanyme negalima apsieiti be grogos elemento ir jis apsidžiaugė tuo.

Buvo šešios dešimtys žemiau zero jiems išeinant. Tiršta migla apsupo viską, bet tas nekliudė daug jų kelionei, nes kaip tik priėjo upės vagą, kur vėjas išblaškė užšalusią miglą, oras gana buvo giedras. Sniego ant ledo beveik visai nebuvo, o tiek, kad šunims galima butų gerai atsispirti. Visą tą dieną jie keliavo, apsistodami tik tiek, kad užsikaisti sau arbatos. Kalba buvo terp šitų vyrų tik apie butiniausius reikalus. Jų palaidiejie apsiaustai plakė į jų kunus, bet jei kuriam buvo nepakenčiamai šalta, tai kiekvienas tylėjo. Kartais kuris šunų sustaugė, o jam pritarė kitl iš rujos.

Užėjo jie tinkamą vietą pernakvoti ir apsistojo. Souva skaitė, kad jie pribusią ant nakties į Raudonosios Lapės užeigą, bet jie nepaskaitė vėjo. Šunes visiškai buvo pailsę, ir žmonės teipgi ir jie nusprendė nakvoti ten, kur jie yra.

Išvirus maistą šunims ir suvalgus jiems savo menką pupelių ir arbatos vakartį, Souva uždėjo Thorpe'ui pančius ant rankų ir kojų, prieš ką kalinys protestavo. Bet šitiems protestams Souva buvo kurčias.

Rytmetyj Thorpe atsisakė Souvos prašomas pagelbėti prisiruošti kelionėn.

"Tu nesielgi su manim kaip su baltu žmogum ir aš nedirbsiu", tarė jis.

"Tu nevertas nė to pasielgimo, kuris tau yra teikiamas", atsakė viršininkas. "Kur tie antrankiai?"

Thorpe neatsiliepė ir Souva su atsidėjimu jieškojo aplink jį. Duobė sniego pusnyj parodė, kur Thorpe juos numetęs.

"Eik ir iškask juos", tarė viršininkas. Bet Thorpe nesijudino.

Souva negaišino žodžių, tik sunkiu kumščio smugiu parmušė vyrą ant žemės, kur jis gulėjo apie dviejose pėdose palaido sniego. Jam bandant atsikelti Souva vėl jį parmušė, teip kad jis visai buvo užverstas sniegu. Ant galo jis leido Thorpe'ui atsikelti ant kojų.

"Eik ir paimk tuos retežius", tarė viršininkas ir šiuo žygių Thorpe paklausė.

"Jei elgsiesi kaip reikia, tai aš nedėsiu jų, kol einame keliu, bet jei vėl pradrysi, tai uždėsiu ant rankų ir ant kojų ir galėsi šlajose važiuoti".

Thorpe suprato pagrumojimą; tokioj dienoj ant lauko galima apsiginti nuo šalčio tik bėgant ar einant. Buvo šalčiau negu pereitą dieną ir abudu vyrai drebėjo besiruošdami kelionėn.

Jiems atėjus prie upės pasisukimo, pryšakinis šuva sustojo, unksdamas ir žiurėdamas atgal, tartum laukdamas tolesnių paliepimų. Arti vietos, bet kitoj pusėj, upė buvo neužšalus, o tarp praperšos ir ten, kur vyrai dabar stovėjo, ant ledo sniego nebuvo. Vėjas putė upe kaip uraganas.

Souva atrišo nuo šlajų šono du ilgu plieno galais smaigčiu ir padavė vieną jų Thorpe'ui. Jiems vėl pradėjus eiti, vėjas tarytum paėmė juos ir nešė šonan, kur buvo vanduo, bet Souva nuvedė vedėją gerai į sniegą, kur galima buvo įsikabinti. Kelis kartus šunes ir šlajos ėmė slysti ledu, bet vyrai įstengė sulaikyti, dručiai atrėmę smaigsčiais.

Tai buvo alsinantis darbas. Jie negalėjo apsistoti vėtrai pučiant, nes negalima buvo sukurti ugnies, o be ugnies jie galėtų sušalti. Šunes teipgi matė tą kliautį; jie rėmėsi su ledo žėra. Antgalo priėjo mažą krantelį ir apsistojo. Souva nuėjo priekin pataisyti šuniui plėškę ir jam besilenkiant šešėlio šmekštelėjimas privertė jį pašokti. Smaigas, Thorpe'o laikomas, atsitrenkė į ledą.

Vyrai stovėjo žiurėdami į viens kitą.

"Man daugiaus norėtųsi, negu aš galiu išreikšti, suvaryti kulką į tave", tarė Souva.

"Tu man tą pirma sakei".

"Teip, ir aš tą padarysiu, jei tu nebusi atsargesnis. Iškelk savo rankas".

Thorpe nesijudino klausyti. Souva uždėjo ranką ant revolverio.

"Džimai, aš stovėjau tik apie —".

Thorpe iškėlė savo pirštiniuotas rankas ir viršininkas uždėjo ant jų pančius.

"Tau reiktų pančiai uždėti ir ant kojų ir aš tą padarysiu, jei dar kartą išsišoksi".

Thorpe ėjo pirma Souvo, laikydamas rankenas užpakalyj šlajų. Jis vis ėjo tame pačiame pastovyj, tik dabr laikydamas vieną rankeną abiem rankom.

Pasimatė vėl upės užsisukimas, kur krantai atrodė gana augšti, idant duoti šiokią-tokią užvėją ir Souva sumanė apsistoti, jei bus galima sukurti ugnį. Šunes prajautė galimą prieglaudą ir pridėjo spartos. Staiga, bebandant jiems pereiti mažo upelio įtaką upėn, vėjas paputė su didesniu smarkumu ir šunes, šlajos ir žmonės varomi buvo ledu linkui praperšos.

"Nuimk šituos niekus ir aš tau pagelbėsiu", sušuko Thorpe, eidams.

Souva tylėjo.

"Duok man smaigstį", vėla šaukė kalinys.

"Eik į pragarą! Tave išmaudžius bus geriaus".

Bet iš tikrųjų balsas nesitaikė su viršininko pasistengimais iš visų pajiegų smeigiančio smaigstį į ledą. Daryk ką daręs, vėjas nešė visus. Galiaus vedikas susigriebė už sniego žiupsnio, prikibusio prie šiekštos ir pasisuko, bėgdamas prieš vėją. Šunų ir šlajų čiuožimas tapo sulaikytas, bet ne žmonių. Thorpe'o rankos nusprudo nuo rankėnų, jis pavirto ant ledo ir buvo nešamas linkui vandens. Souvai pasisekė susilaikyti.

Nė viens nesakė nė žodžio. Su pančiais ant rankų žmogus buvo nešamas pamaži į bėgantį vandenį. Souva apsistojo ir įsmeigė drutai savo smaigstį į ledą; vėl jis įsmeigė į tą pačią vietą. Šita maža išrausa leido jo mokasinuotai kojai kiek atsištoti ir viršininkas pasilenkė, atkišdamas kitam vyrui smaigstį. Thorpe buvo nedaugiau kaip dvi pėdi nuo vandens, kaip jis ištiesė abi ranki ir nutvėrė už karties. Kol jį Souva atitraukė atgal į saugią vietą, jo kojos buvo iki kelų šlapios.

Šunes stovėjo ant kito kranto, unksdami ir žiurėdami atgal į žmones. Souva padėjo Thorpe'ą priešais savę ir stumė jį prieš vėją. Kalinio kojos tuojaus buvo apkaustytos ledu.

"Bus laikas, kad aš turėsiu tave ten, kur aš noriu", tarė Thorpe, parioglintas ant šlajų, šunims ėmus bėgti kiek įkabina.

"Verčiaus tuojaus dabar turėtumei ugnį atšildymui tų pirštų, ar ne?" paklausė Souva piktai.

Jie pasiekė krantą ir Souva tuojaus surinko kiek galėjo sausų malkų ir sukrovė į kruvą. Pirmas briežtukas užgeso ir jis užgulė ant žabų su didesne atsarga, bežiebdamas antrą. Maža liepsnutė sužibėjo ir jis, pasilenkęs, putė. Jam bepučiant Thorpe, nusiritęs nuo šlajų, smogė jam savo surakintomis pančiais rankomis, Souva kaip tik į laiką suspėjo prasikreipti ir smugis nukrito ant peties, kuone nutrenkdamas.

Ugnis degė pamaži ir Souva išsitraukė revolverį; atkišęs jį į kalinį paliepė jam iškelti rankas augštyn. Thorpe iškėlė rankas ir pančiai buvo nuimti.

"Padėk savo rankas aplink šitą medį", tarė Souva, rodydamas į mažą pušaitę, kuri stovėjo arti jų.

"Tu niekuomet nebuvai vyru, kuris leistų kitam pasirodyti", tarė kalinys. "Net mums buvant vaikėzais pas tave to nebuvo".

"Greičiau!" sušuko Souva.

Kalinys padėjo rankas aplink medį ir pančiai vėl buvo surakinti jam ant rankų. Abu vyrai stovėjo tyliai. Šaltis buvo didelis ir neveikiamybė be geros ugnies reiškė mirtį.

"Dabar gal busi geras kelioms minutoms", tarė Souva, žiurėdamas į vyrą iš užpakalio.

"Jei butum mane šiteip prirakinęs, kaip mes buvome vaikais, Frank", tarė antgalo kalinys, "tai gal visgi butumei Oną gavęs".

Sušalęs viršininko veidas užsidegė kaliniui pasakius šituos žodžius. Paskui sniego baltis pasirodė ant jo. Be žodžio priėjo prie prirakinto prie medžio vyro ir rėžė jam į veidą; po to dar kitą kartą sudavė smarkiau.

"Tave verta užmušti", tarė Souva, "ir aš tą padaryčiau, tik tas neduotų to daug reikalaujamo dyklaikio McNeil'yje".

Thorpe nebuvo vienas tų, kuris priimtų smugį be atlyginimo. Viena jo sušalusių kojų spyrė į užpakalį ir pataikė Souvai į pilvą. Kalinys nusijuokė, išgirdęs Souvą pargriuvant su aiktelėjimu. Paskui jis stovėjo tyliai, laukdamas Souvo užduosiamos bausmės.

Kadangi jokios bausmės nebuvo, tai jis pradėjo nerimauti. Stovėdamas užpakaliu į Souvą jis negalėjo jo matyti, nors kiek galėdamas bandė kreipti galvą, kad pamatyti. Paskui jis pradėjo suktis aplink medį su atkištomis rankomis. Kiekvienas pasijudinimas jį varstė kaip adatomis. Antgalo jis atsisuko į viršininką, kuris gulėjo teip, kaip parpuolė. Thorpe nusijuokė. Paskui jis pažiurėjo į sukurtą ugnį ir pastebėjo, kad ji užgeso. Juokai nuėjo šalin.

"Nagi, kelkis, tu didžvaikį", jis pasakė antgalo.

Souva nesikrutino.

(Pabaiga ant 5-to pusl.).

Br. Vargšas.

Milijonai Vandenyje.

Drama Trijose Veikmėse.

(Užbaiga).

ŠVILPKEVIČIA. Katrė be jusų negali gyventi. Bet ko teip nusiminęs? Tas netinka jaunam žmogui....

JUOZAS. *(Pusbalsiai).* Aš laimingas....

ŠVILPKEVIČIA. Meskit šalin nuo veido tą [illegible]

JUOZAS. Galva, galva sopa.... Rodos, kad persprogs.

ŠVILPKEVIČIA. *(Juokias).* Ha.... ha.... ha.... Paprasta liga; nesibaukštykit. Čia reikia praktikos. *(Skambina varpelį).* Ei! duok dektinės.... Skubėk!

TARNAS. *(Už durų).* Vieną, du?

ŠVILPKEVIČIA. Ką du — tris! *(Į šalį).* Daugiau garo bus.... Suminkštins sielą ir kuną....

JUOZAS. Dėdė rišo mane iš visų pusių, bet dabar jau ne tas....

ŠVILPKEVIČIA. Užmirškit jau apie dėdę, duokit jam ramumą, amžiną atilsį, kaip yra sakoma.... Dėdė jums, o jųs dėdei nebegiminės.... Jis po žeme, o tamista ant žemės.

JUOZAS. Kur-gi galėjo dingti mano pinigai? Ar aš juos pamečiau....

ŠVILPKEVIČIA. Kaip? Pametėt pinigus?

JUOZAS. Nežinau.... Bet tuojaus bus, prisiųs man pinigus.

ŠVILPKEVIČIA. Palauksime kol prisiųs, o pakol kas pasilinksminkim iš mano kišenės.

JUOZAS. Oi, galva....

ŠVILPKEVIČIA. Kur-gi jis teip ilgai neatneša? *(Išeina).*

V.

JUOZAS. *(Vienas).* Koks ten nudriskėlis perka man gėrimą. *(Karščiau).* Aš turiu savo! Nepripažįstu mielašidystės; neprašau gailėtis manęs. Viskas ką myliu, tur buti mano! Ačiu dėdei už atradimą minerališkų vandenų.... *(Trumpa pauza).* Galvos lyg visai neturiu.... Pinigus tur prisiųsti, juk aš likau pilnu savininku vandenų po dėdės mirties. *(Įeina Švilpkevičia).*

VI.

JUOZAS IR ŠVILPKEVIČIA.

ŠVILPKEVIČIA. Pasileido tarnai, po dvi valandas reik laukti; o jis ten su Katre koketuoja.

JUOZAS. Katre! Su Katre?

ŠVILPKEVIČIA. Ji tuojaus bus čia. *(Pusbalsiai)* Pinigų, mat, anai reik, tai ir priversta kalbėtis su tarnu.

JUOZAS. Su tarnu? Pas mane bus pinigai; sakau bus!

ŠVILPKEVIČIA. Tikiu, šventai tikiu, kad pas tamistą bus pinigai.... Turėti vis mušantį šaltinį reiškia nieko nesibijoti, o pamesti tankiai atsitinka. *(Pripila stiklus).* Meskime po vieną už kalnieriaus.

JUOZAS. Neėsu šikštuoliu, bet be pinigų negerai.... O, Katrė!....

ŠVILPKEVIČIA. Pamilėjot Katrę? Tas nieko.... *(Dainuoja).*

Dabar mumis visi myli
Ant rankų nešioja...

Sveiki!....

JUOZAS. Galva tik labai sopa.

ŠVILPKEVIČIA. Praeis.... Visados teip po pagirių.... Reik pripratimo, praktikos ir patyrimo. *(Įeina Katrė).*

VII.

TIE PATĮS IR KATRĖ.

ŠVILPKEVIČIA. Ot ir musų žvaigždutė.

KATRĖ. Sveiki linksmi, mano ponaiti. E, koks surugęs.... Tas jums visai netinka.... Ar sveiki? O man galva net ir šiandien skauda.

JUOZAS. *(Paduodamas ranką. Rodo į Švilpkevičią).* Stai gydytojas mano, kuris mano visas ligas gydo.

ŠVILPKEVIČIA. Teip, teip pas mane praktika ir patyrimas.... Ant savo paties kuno ištyriau; be jokios prigavystės. Na, lenksime po pirmą ant mano atsakymo. *(Visi išgeria).*

KATRĖ. Oi kokia negardi. Ar ir tamista tokia geri, mano ponaiti.

ŠVILPKEVIČIA. *(Ramindamas).* Tik dar vieną minutą. *(Paveda Katrę į šalį).* Žinai, kad visi jo pinigai prie musų, bet sako, kad tuojaus gausęs telegrama.... Buk ramesnė....

KATRĖ. *(Į šalį).* Iš laiko reik pradėti. *(Balsiai).* Man labai reikėjo pinigų.

JUOZAS. Vieną valandėlę ir viskas bus.

KATRĖ. Nors tas mane labai komproimituoja, bet ką veiksi kada tiesa.

JUOZAS. Viską dėl tamistos padarysiu.

ŠVILPKEVIČIA. Terp mylimų negali buti nesusipratimų. *(Pripila stiklus).* Dabar po antrą, išgersime. Nepergera degtinė, o teip brangiai nulupo bestija.

JUOZAS. Bus geresnės, tik biskį kantrybės. *(Įeina tarnas).*

VIII.

TIE PATĮS IR TARNAS.

TARNAS. *(Paduoda Juozui laišką).* Tamistai laiškas....

JUOZAS. Kas per niekai! Ant telegramo laiškas!

ŠVILPKEVIČIA. Jau užuodžiu, kad su gera naujiena.

JUOZAS. *(Tyloms perskaitęs laišką meta sugniaužęs ant žemės).* Nėra! Nėra!

ŠVILPKEVIČIA. *(Pakelia laišką nuo žemės).* Kas pasidarė?! Ar nelaimė kokia namie atsitiko?!

JUOZAS. Tai melagystė! Aš liepsiu! Viskas yra mano ir pagal mano norą turi buti padaryta.

ŠVILPKEVIČIA. *(Balsiai skaito laišką).* "Mielas sunau! Palikai mane vieną be skatiko prie slelos ir teip ilgai negrįžti. Grįžk tuojaus, jeigu tu mane myli. Barbora Viedrienė! *(Į šalį).* Jau negerai, *(balsiai).* Matyti, kad jųsų diedienė gera šikštuolė.

JUOZAS. Aš liepsiu! Tur buti!

TARNAS. Nieko neprisakysite?

JUOZAS. Eik laukan!

TARNAS. Ar liepsit paduoti apskaitą?

ŠVILPKEVIČIA. Girdi ką sako. Dabar nieko nebus....

TARNAS. *(Išeidamas).* Matyti, kad nieko nebus. *(Tarnas išeina).*

IX.

TIE PATĮS, BE TARNO.

ŠVILPKEVIČIA. Ar tai jau pilnas atsakymas ant telegramos?

JUOZAS. Ne! Pinigai turi buti. Gyvenimas mums duoda tik kelias valandas laimingo ir linksmo smagumo.... Pinigų yra ir turi buti.... Aš jieškojau laimės ir ją atradau. Šiandien turiu tiesą pasakyti, jog gražioji Katrė yra mano. *(Apsikabina Katrę).* Liekis degtine per stiklo kraštus už sveikatą mano dievaitės, o pinigai bus.

KATRĖ. Savo žodžiais pilat nuodus į mano krutinę.

ŠVILPKEVIČIA. *(Į šalį).* Pakol-kas viskas gerai. *(Pripila stiklus. Balsiai).* Kodėl aš teip nemylėjau. Juk teip puiku, kaip žiuri iš šalies.

JUOZAS. Nėra tam rubežių. Ar jau pilni stiklai? Tad gerkime.

ŠVILPKEVIČIA. Lai gyvuoja jaunystė! Gerkime kol yra.

JUOZAS. *(Užsimąsto).* Lai gyvuoja.... Lai gyvuoja....

KATRĖ. Kas su tamsta?

JUOZAS. Niekas.... Priminiau senus toastus su senovės draugais.... bet tas jau praėjo.

ŠVILPKEVIČIA. *(Dainuoja).*

Oj gėriau, gėriau
Gerdamas dumojau.

(Juokiasi). Ha.... ha.... ha.... Ar ne tiesa.

KATRĖ. Neverta praėjusio gailėtis. *(Įeina tarnas).*

X.

TIE PATĮS IR TARNAS.

TARNAS. *(Paduoda Juozui popierą).* Tamistai telegrama.

JUOZAS. *(Paima).* Man? Ką naujo čia rasiu.

ŠVILPKEVIČIA. *(Katrei pusbalsiai).* Ateina pinigai.

JUOZAS. *(Perskaitęs griebiasi už galvos).* Kaip? Nebeteka? Nebemuša šaltinis! Ar ne sapnas?

ŠVILPKEVIČIA. Kas? Kaip? Dėlko?

KATRĖ. Kas per naujiena?

JUOZAS. Aš užmuštas! sunaikintas!

ŠVILPKEVIČIA. *(Į šalį).* Jau blogai.

JUOZAS. Nebeliko pinigų, nebemuša šaltinis, neturiu vandenų! Jau dvi dienos nebėra vanden[illegible]

ŠVILPKEVIČIA. Nebėra šaltinio?! *(Juokias).* Ha.... ha.... ha....

KATRĖ. *(Juokias).* Ha.... ha.... ha.... Po ponaičio!

JUOZAS. Aš vėl elgėta....

ŠVILPKEVIČIA. *(Su ironija).* Adieu Monsieur, Adieu. *(Juokias).* Ha.... ha.... ha.... Greit užruko.... Gaila....

TARNAS. Užruko.... *(Švilpkevičia, Katrė ir Tarnas su juoku išeina).*

XI.

JUOZAS. *(Vienas).* Nieko nebeturiu.... Nieko neliko.... Viskas, viskas buvusio gražaus mano gyvenime, pražuvo.... Ir tie, paliko mane, ir tie išjuokė, ir tie spiovė man į veidą.... Kur dingti? "Pasižiurėk, drauge, gerai į gyvenimo veidrodį, kad vėliau pažintumei save". Teip jie man sakė.... Aš iškėliau save, lekiojau kaip sakalas, laidydamas pinigus į visas puses ir drąsiai žiurėjau į savo klaidas. O! likime! Tu suklupdei mane ir aš vėl elgėta, elgėta be draugų, be gero vardo. Nieko neliko man pradėti, viskas griuvo. Aš vėl toks pat nudriskęs, suvargęs, nevalgęs.... Dabar gyvenimo veidrodyj pažinau save.... Tegul bus prakeiktas pinigas! *(Pauza).* Ką aš kaltinu? Kam aš galiu užmesti kalčią? Aš kaltas! Aš niekšas! Kur dingti? Kur?! Aš vienas, paklydęs savo klaidų lauke.... Visi svetimi pinigai žuvo mano rankose. Viskas kas buvo ideališko ir svetimo manyje — pardaviau! Tame prisipažįstu. *(Su ironija).* Ar išgelbės mane išpažintis prieš teisybę, ar duos man mano gerą vardą atgal? Ar aš galėsiu vėl su gryna sąžine gyventi? Ne! Nieko man neliko. Dovanokite man, draugai, pasigailėkit. Aš daug jusų išdaviau girtuokliaudamas su šnipais ir valkatomis.... Viskas žuvo! *(Puola ant sofos, užsimąsto).* Žinau ką daryti, žinau! *(Pašoka nuo sofos ir stovi).* *(Įeina Barbora ir Pupkinskis).*

XII.

JUOZAS, BARBORA IR PUPKINSKIS.

PUPKINSKIS. *(Rodydamas).* Jis čia, jis....

BARBORA. Čia Juozas? Terp tiek butelių ir tokiam name?

JUOZAS. *(Kruptelėjęs, lyg iš miego).* Kas čia? *(Atsisuka į įėjusius).* Dėdienė! Skolininkai!

BARBORA. Ką darai Juozuti? Vandenų pas mus jau nebėra.... Vandeo išsimušė Velsono lauke.... Nieko pas mus neliko; paskutinius tu pralaidokavai. Negerai Juozuti darai.... Kiek žmonių palikai verkiančių, kurie sudėjo pas tave pinigus, kaipo pas gerą ir teisingą žmogų. Dingo jie tavo rankose.

JUOZAS. Nebėra vandenų!....

BARBORA. Nebėra Juozuti.... Velsonas įdėjo maudykles; jau jo laukuose šaltinis....

PUPKINSKIS. *(Su ašaromis).* Kol uždirbi bėdinas žmogau skatikėlį, o čia visi nuo tavęs vagia.

JUOZAS. Aš vagis!.... Aš apvogiau jus.... nelaimingus varguolius. *(Siekia į kišeniu).*

BARBORA. Vėlai.... Tas jau padaryta....

JUOZAS. *(Karštai).* Naikinkite tokius žmones! Naikinkit! *(Pusbalsiai).* Dovanokit draugai.

PUPKINSKIS. Atiduokit nors mano....

JUOZAS. *(Ištraukęs revolverį šauna sau į krūtinę).* Gelbėkit.... Gelb.... *(Puola ant žemės).*

BARBORA. Ką darai Juozuti? *(Greitai įbėga Tarnas).*

XIII.

TIE PATIS IR TARNAS.

TARNAS. *(Pamatęs, kad Juozas guli persišovęs linguoja galva).* Dešimt metų čia tarnauju ir vis tą patį matau, — pirma pinigai, o paskui galas! *(Barbora puola prie Juozo, Pupkinskis verkia).*

Uždanga. Galas.

EMILE ZOLA

RYMAS

ROMANAS

VERSTA IŠ FRANCUZŲ KALBOS

(Tąsa).

Išėjęs į orą, Prada truputį nurimo. Pierre vis džiaugėsi, svajodamas apie audienciją. Jų žingsniai dusliai skambėjo ant sauso grindinio. Prada kovojo su savim. Jis du sykiu jau apčiupinėjo laišką kišeniuje, kuriame persergsti nevalgyti figų. Jis ėjo greitai, nepraeis ir dešimties minučių kaip laiškas bus dežutėje, niekas negali jam sukliudyti tą padaryti, nes jo nusprendimas tvirtas. Niekuomet jis nepapildys prasikaltimo, leizdamas nuodyti žmones.

Bet jį kankino tokios baisios kančios! Tai Benedetta ir Dario sukėlė jame tokią audringą neapikantą. Dėl jos užmiršo jis ir Lizbetą. Moters visuomet žadino jame patino geidulius ir norus. Taip, dabar yra pasaulyje viena, kurios jis norėjo, kurią nusipirko, vėždamas ją, ir ji jam atsakė! Ji jo žmona ir jis jos neturėjo. Pirmiau, kad turėti ją, jis butų sudeginės visą Rymą, dabar klausė savęs, kad daryti, kad jas neužleisti kitam, kuris laikys ją savo glėbyje, atspauzdamas ant jos lupų karščiausius pabučiavimus. Ne, ne! tas negalima!

Jie pasisuko į Viktorino-Emmanuilo gatvę. Jis ėmė manyti apie tai, jei laiškas nepaklius dežutėn, kas tuomet bus? Ve kardinolas ir Dario pietauja, jiems atneša figas, valgo jie jas abu ar tik vienas, — kuris? Reginys išnyko iš jo akių. Ve ir Džiulio gatvė. Pierre atsibudo iš savo svajonių tik prieš patį Bokkanera rumą. Bažnyčios bokšte išmušė trečią valandą. Pierre kruptelėjo, išgirdęs duslų to laukinio žvėries vaitojimą, kuris išsiveržė iš kankinamos grafo krutinės.

Bet jis tuojau nenoroms prasijuokė ir, sprauzdamas ranką kunigui, pasakė:

— Ne, ne, aš toliau neisiu.... Jei mane pamatytų čia tokių laiku, tai imtų manyti, kad aš vėl įsimylėjau į savo pačią.

Jis užsirukė cigarą ir, neatsigręžęs, atsitolino.

XIII.

Kaip Pierre atsibudo, buvo jau veinuolikta valanda. Šiądien devintoje vakare jis pamatys popiežių, o, kokia laimė! kokia viltis jame liepsnojo! Apsitaisęs, jis atidarė langą ir mažame rumo sode pamatė Benedettą. Jis greitai nusileido į apačią, negalėdamas sėdėti ant vietos. Benedetta linksma, nušvitusi ištiesė į jį abi ranki.

— Ak! ponas abate, kaip aš laiminga, kaip laiminga!

Jie tankiai praleido čia liudnus rytus, tuomet pas juos nebebuvo vilties, o dabar, — dabar kaip čia meiliai ir gražiai viskas išrode!

— Kad tamsta žinotum, — atkartojo Benedetta, — kaip aš laiminga! Man trošku buvo kambaryje ir aš čia atėjau, taip mano širdis reikalavo oro, saulės....

Ji sėdėjo netoli fontano, paprašė atsisėsti ir kunigą. Niekuomet jis nematė jos dar taip gražios su jos juodais plaukais, nusvirusiais ant aiškaus, puikaus veido. Didelės akys žibėjo, lyg anglis, ji buvo laiminga, nes dabar galėjo mylėti laisvai, taip, kaip sakė jai širdis. Ji svajojo apie ateitį.

— O dabar jau nebebus jokių kliučių, — kalbėjo ji, — aš ištekėsiu už Dario ateinantį pavasarį, o rasi ir greičiau, jei pasiseks paskubinti visokie formališkumai.... Šiądien šeštoje jis išvažiuoja į Neapolį, ten buvo musų nuosavybė, kurią prisiėjo parduoti, nes musų procesas daug pinigų reikalavo.... Bet ar ne vistiek dabar, kuomet męs prigulime vienas kitam!.... Už kelių dienų kaip jis sugrįš, kiek laimingų valandų męs drauge praleisime, kaip bus linksma! Aš visą naktį nemiegojau po to baliaus, tiek daug svajonių mano galvoje, tiek daug, — tamsta pamatysi, — aš noriu, kad tamsta pašiliktum Ryme lig musų vestuvių.

Ir Pierre'ui pasidarė linksma, jis pradėjo drauge su ja juokties ir vos, vos nepasakė jai apie savo laimę, apie audienciją pas popiežių, bet atsiminęs, kad davė žodį niekam nesakyti, — susilaikė.

Sode girdėjosi kažin-kokio paukščio riksmas. Benedetta pakėlė akis ir pažiurėjo į klėtką, kabančią bel-etažo lange.

— Nieko, Tata, rėk balsiau, džiaugkis ir linksminkis. Reikia, kad pas mus namuose visi džiaugtųsi.

Paskui ji, yt linksma moksleivė, paleista dyklaikiui, atsisuko į Pierre'ą ir pasakė:

— Ar tamsta pasipažysti su Tata?.... Kaip, nejaugi nepasižysti?.... Juk, tai mano dėdės kardinolo papuga. Aš praeitą žiemą jam dovanojau ją, ir dėdė labai ją myli, pats apie ją vaikštinėja.

Pierre pažiurėjo į langą ir pamatė papugą, kuri džiaugėsi iš saulės, plasnodama sparnais.

— Ar kalba ji? — paklausė Pierre.

— Ne, ji tiktai rėkia, — juokdamos atsakė Benedetta. — Dėdė sako, kad jis gerai supranta jos riksmą ir gali su ja kalbėti.

Staiga ji atsiminė apie kitą dėdę, gyvenantį Paryžiuje.

— Tamsta tikrai gavai laišką nuo vikonto Delašu.... Vakar jis man rašė ir labai apgailestauja, kad dar vis nepasisekė gauti audiencijos pas popiežių.

— Taip, taip, — tyliai pasakė Pierre, — vakar vakare, sugrįžęs iš Fraskati, aš gavau jo laišką. O, kaip aš bučiau laimingas pranešti jam gerą naujieną!

Pierre buvo taip laimingas ir nebegalėjo užlaikyti savo slėpinio.

— Žinai, tamsta, viskas gerai, viskas, audiencija paskirta man šiądien vakare.

Benedetta iš pradžios jo nesuprato.

— Kaip?

— Taip, monsinjoras Nani man apie tai pasakė, ant baliaus. Šventas tėvas mane priims šiądien devintą valandą vakare.

Benedetta net paraudo, ji taip labai pradžiugo nuo tos naujienos, pradžiugo, kad ir jaunas kunigas yra laimingas, prie kurio ji taip labai draugiškai prisirišo.

— Ak! Viešpatie.... Tas visiems mums duos laimę. O, kaip aš džiaugiuos, kaip džiaugiuos, kad laimė vienu laiku atėjo pas mus abudu. Tamsta negali suprasti, kokia laiminga dabar aš esu....

Ir ji pradėjo dar balsiau juoktis.

— Tss! Aš daviau žodį tylėti.... Meldžiu tamstos niekam nesakyti apie tai, nė tetutei, nė dėdei. Tas butų labai nemalonu monsinjorui Nani.

Benedetta prižadėjo tylėti. Paskui ji vėl sušuko linksmai:

— Ar ne tiesa, mano drauge, kad pasaulyje tik viena laimė?.... Ji viską išgydo.... kuomet žmogus laimingas, jis nesikankina, tuomet jis nejaučia nė bado, nė šalčio.

Visos Pierre'o svajonės sugriuvo. Jis manė tos moters širdyje sužadinti meilę prie nuskriaustųjų ir nužemintųjų. Dabar, kuomet ji paliko laiminga, ji mano, kad ir visi žmonės laimingi, teip, kaip ji.

— Bet juk ne visi laimingi, — prakalbėjo jis.

— O, taip, taip! — sušuko ji. — Tamsta taip kalbi, todėl kad nepažysti varguolių! Duok merginai tą jaunikaitį, kurį ji myli ir jai pasirodys, kad ji yra karalienė, ta juoda duona, kuria jį griaužia, bus jai saldi ir skani.

Benedetta paėmė jį už rankos.

— Ar ne tiesa, mano drauge, tamstos mokinė labai bloga ir netikusi? Ką padarysi? Yra tokios mintys, kurių tamsta niekuomet mums neįmuši į galvą. Ne, męs, rymietės, niekuomet jų nesuprasime. Mylėk mus tokiomis, kokiomis męs esame; męs juk gražios ir visokiais budais stengiamės buti gražiomis.

Ji toje valandoje buvo taip graži, taip laiminga, kad jis net sudrebėjo, lyg kad prie jo buvo kokia deivė.

— Taip, taip, — sumurmėjo jis, — gražybė vis dar yra visagalė. Karalienė ir visuomet ji tokia pasiliks.... Ak, kodėl ji negali pasotinti amžino varguolių alkio?

— Nekalbėk apie tai, — sušuko ji, — gyvenimas toks puikus! Eikime pietuoti, tetutė turbut jau laukia mųs.

Pietuodavo pirmoje valandoje. Kuomet Pierre budavo namie, jis valgydavo drauge su poniomis. Tuo pačiu laiku skyrium bel-etaže pietuodavo ir kardinolas su Dario. Tarp abiejų pietų nieko nebuvo bendro, juos virdavo visai skyrium. Dona Serafina, Benedetta ir Pierre labai linksmai praleido pietus. Dona Serafina kalbėjo apie vakarykštį balių, Benedetta — apie Čeliją ir Attilio. Kaip padavė desertą, ji nustebusiai paklausė lekajaus:

— Na, ką Džakomo, kur figos?

— Kokios figos?

— O figos, kurias aš šiądien mačiau bufete, eidama į sodą. Puikios figos mažame krepšelyje.... Aš juk jas labai mėgstu ir maniau, kad šiądien jos bus prie pietų.

Viktorina prasijuokė.

— Žinau, žinau, grafiute.... Tas figas vakar atnešė kunigas iš Fraskati jo šventenybei.... Jis kelis kartus man atkartojo, kad tai dovana ir butinai reikia jas pastatyti ant jo šventenybės skobnio, nepajudinus nė vieno lapelio.... Taip jie ir padarę.

— Nėra ką sakyti, geri jie! — sušuko juokdamos Benedetta. — Tai kokie godus, vieni valgo, be musų! Rodos galėjo pasidalinti.

— Tamsta kalbi apie tą kunigą, kuris atsilankydavo pas mus, kuomet męs gyvenome viloje? — paklausė dona Serafina.

— Taip, taip, apie kunigą Santobono. Visuomet, kaip jis pas mus apsilanko, užeina pas abatą Paparelli, kuris yra, rodos, jo draugas dar iš seminarijos. Vakar abatas Paparelli atvedė jį pas mus į bufetą su krepšiu. Žinotumėte, šiądien figų niekas nebutų ragavęs, užmiršo jas paduoti jo šventenybei, bet abatas Paparelli pats atbėgo ir su tokia pagarba jas nunešė jo šventenybei.... Tiesa, jo šventenybė sako, kad jos labai skanios!

— Brolis šiądien jų nevalgis, — pridurė dona Serafina, — jo viduriai truputį sugedę ir jis blogai naktį praleido.

Išgirdusi kelis kartus Paparelli vardą, ji susimąstė. Jis labai jai netiko, nes darė su kardinolu ką norėjo, tokią neaprubežiuotą įtekmę turėjo į jį.

Viktorina išėjo. Benedetta, pašaukusi lekajų, pasakė:

— Girdi, Džakomo, nueik į apačią ir pasakyk jo šventenybei, kad męs neišpaskytai norime paragauti jo figų, ir jis labai puikiai padarytų, kad atsiųstų nors tas, kurios paliks nesuvalgytos.

Dona Serafina rimtai pasakė:

— Džakomo, meldžiu neiti ir pasilik čia.

Paskui atsikreipė į Benedettą:

— Gana buti vaiku!.... Aš tokių juokų negaliu kęsti.

— Ak, tetute, aš taip seniai besijuokiau, aš taip esu laiminga.

Pierre visą laiką tylėjo ir džiaugėsi iš Benedettos laimės.

Po pietų dona Serafina greitai atsikėlė nuo skobnio, kad eiti į Vatikaną su reikalais. Benedetta ir Pierre nekurį laiką linksmai kalbėjo. Pierre vėl prisiminė apie audienciją ir pasakė, kad jam bus nuobodu laukti devintos valandos vakaro.

— O, męs visi dabar esame taip laimingi ir neturime persiskirti.... Dario turi savo karietą. Aš pasiųsiu pas jį, kad jis užeitų pas mus ir visi drauge važiuosime pasivažinėti toli, toli....

Tuo tarpu įėjo donas Vidžilio su neramiu veidu.

— Ar kunigaikštienės čia nėra? — paklausė jis.

— Tetutė išėjo.... Kas atsitiko?

— Mane atsiuntė jo šventenybė.... Kunigaikščiui atsikėlus nuo skobnio, pasidarė negerai.... O, tai niekis....

Ji sušuko nusistebėjusi.

— Kaip, Dario?.... Męs abu eisime pas jį. Eikime, ponas abate. Negalime jam leisti sirgti, jis turi mus pavažinėti.

Ant laiptų sutiko Viktoriną, ir Benedetta liepė jai eiti į apačią.

— Dario susirgo, ir tu gali buti reikalinga.

Įėjus į Dario kambarį, Benedetta pribėgo prie lovos, kur gulėjo apsivilkęs kunigaikštis. Kardinolas stovėjo prie jo ir tėviškai žiurėjo į jį; jis jau pradėjo nerimauti.

— Kas su tavim, mano Dario? kas su tavim?

Kunigaikštis prasijuokė, norėdamas ją nuraminti. Jis buvo labai išblyškęs ir išrodė apsvaigusiu, lyg nuo svaiginančio gėralo.

— Nieko, galva tik sukasi.... Lyg bučiau daug išgėręs.... Staiga man akyse pajuodavo ir man pasirodė, kad aš tuojau parvirsiu.... Aš tik suskubau daeiti lig savo lovos ir atsigulti jon.

Jis sunkiai alsavo, tartum jį slopino. Kardinolas pasakojo nekurias smulkmenas.

— Męs ramiai pavalgėme ir aš norėjau jau atsikelti, bet pamačiau, kaip atsistojo Dario ir ėmė sviruoti. Ir aš jokiu budu negaliu suprasti kas jam pasidarė.

— Ar nesuvalgėte ką-nors?

Kardinolas papasakojo ką valgė:

— Žinoma, kiaušiniai, aviena, kotletai, rugštalinė, — negalėjo kenkti. Aš geriu grįną vandenį, o jis truputį vyno.... Ne, ne, čia pietų, nė prie ko.

Dario atmerkė akis, atsiduso ir prakalbėjo, norėdamas išrodyti linksmu:

— Nieko, nieko! praeis, aš jau geriau save jaučiu.:

— Na, paklausyk, ką aš sugalvojau,: — pasakė Benedetta, — tu mane ir poną Fromaną pavaižinėsi savo karietoje, toli, toli....

— Gerai! Puiki mintis.... Viktorina, pagelbėk man.

— Jis pasikėlė, pasiremdamas ant rankų. Bet tuo tarpu jį sukrėtė šiurpulys ir jis apalpo, lyg perkuno nutrenktas.

— Dieve mano, Dieve mano! — sušuko Benedetta,: — jam vėl blogiau.... Gydytoją greičiau!

— Gal aš galiu jį pavadinti? — pasisiulijo Pierre; ir jis ėmė labai nerimauti.

— Ne, ne! pasilik čia.... Viktorina nubegs, ji žino jo adresą.... Gydytoją Džiordano, žinai, Viktorina?

Tarnaitė išėjo. Benedetta, labai išbalusi, sugrįžo prie lovos, o kardinolas laikė Dario, kurio galva nusviro jam ant krutinės. Baisi mintis atėjo į kardinolo galvą, — Dario veidas darėsi mėlynas ir toks baisus, kokį jis sykį jau matė pas savo geriausį draugą, monsinjorą Gallo, kuris mirė staiga, netikėtai. Ilgai jis stovėjo prie Dario, ilgai žiurėjo į jo veidą ir mintis apie nuodus nebeatsitraukė nuo jo.

Benedetta atsikreipė į jį, tyliai melzdama:

— Dėduk! tamsta privargai.... Duok man jį, aš paturėsiu; jis pajus, kad aš turiu ir rasi atsigaus.

Kardinolas pažiurėjo į ją, pranyko jo visas šaltumas, apkabino ją, kaip tėvas mylįs savo vienatinę dukterį, pabučiavo ir užleido jai savo vietą:

— O, mano nelaimingas vaikuti, nelaimingas vaikuti! — prakalbėjo jis, krupčiodamas visu kunu.

Atsidarė durys ir įėjo uždususi Viktorina.

— Štai ir gydytojas, aš jį radau!

Įėjo ir gydytojas Džiordano linksmas, meilus, bet pamatęs visų rimtus veidus, surimtėjo ir pats. Pažiurėjo į ligonį, vos girdimai jis sušuko:

— Kaip, vėl tas pats?

Žinoma, jis priminė apie sužeidimą peiliu, bet tą priminimą tesuprato tik Benedetta ir Pierre.

— Gydytojau, meldžiu tamstos gerai apžiurėti jį, — maldavo Benedetta. — Juk čia nieko pavojingo nėra, jis ką-tik buvo sveikas ir linksmas.

— Žinoma, žinoma, turbut niekai.... Tuojau pamatysime.

Gydytojas prisilenkė prie Dario ir ėmė tyrinėti jį; Džiordano veidas pabalo, akyse pasirodė išgąstis. Juk jis buvo pakviestas ir prie monsinjoro Gallo, — pas Dario yra kaip tik tie-patys simptomai.

Gydytojas pakėlė galvą ir jo akys susitiko su kardinolo akimis.

— Ne, ponas Džiordano, — ant galo paklausė kardinolas, — juk tai paprastas sugedimas vidurių.

— Turbut nekas kitas, kaip vidurių sugedimas. Bet laiko negalima gaišinti. Reikia kunigaikštį paguldyti ir veikti greitai. Aš ant valandėlės prašyčiau visų išeiti, tas man bus parankiau.

Jis pasiliko tik Viktoriną, kuri jam buvo reikalinga pagelbėti. Visi išėjo į valgomąjį kambarį. Skobnis dar buvo nenuvalytas nuo pietų, krepšelis su figomis stovėjo ant jo. Prie lango ant karteles, saulės spinduliuose, rėkavo papuga Tata.

Visi tylėjo. Kardinolas, giliai susimąstęs vaikščiojo skersai ir išilgai po kambarį. Praeidamas pro skobnį, jis neramiai žiurėjo į valgių liekanas ir klausė savęs, kas gi čia galėjo užkenkti. Staiga jo akys apsistojo ant krepšelio su figomis; jis vieną jų paėmė, gerai apžiurėjo, joje nieko ypatingo nebuvo. Jis jau norėjo padėti ją atgal, bet tuo laiku suriko papuga, kuri labai mėgo vaisius. Kardinolas, lyg atsiminė, kad reikia išmėginti figas.

Pamažu kardinolas prinešė vieną figą prie Tata ir be gailesčio, be svyravimų atidavė jai. Paukštis sugrobė vaisių, snapu perlaužė jį ir ėmė lesti minkštumą. Kardinolas žiurėjo ir laukė. Prisiėjo laukti tris minutas. Jis jau buvo nusiraminęs, paglostė papugai galvą ir jau norėjo nueiti, bet staiga, Tata, nė sparnus nepajudinęs, parvirto negyvas, lyg perkuno nutrenktas. Kardinolas pakėlė į dangų rankas, išsigandęs to, ką jis dabar tikrai sužinojo. Viešpatie! Tokia baisi nuodėmė! Nė vienas žodis, nė šauksmas neišsiveržė iš jo krutinės, tiktai rustus veidas dar labiau apsiniaukė.

Kambaryje pasigirdo baisus Benedettos riksmas, ji drauge su Pierre'u ir donu Vidžilio žiurėjo į tą, ką darė kardinolas su papuga.

— Nuodai! nuodai!.... Ak, Dario, mano širdis, mano siela!

Bet kardinolas greitai sugrobė ją ir šiurkščiai pažiurėjęs į kunigus, susnabždėjo jai:

— Tylėk, tylėk!

Ji išsiliuosavo iš dėdės, pilna rustybės ir neapykantos.

— Kam aš tylėsiu? Tai Prada padarė, aš parodysiu! Tai Prada darbas. Man ponas Froman pasakojo, kad vakar jis, Prada ir Santobono drauge sugrįžo karietoje iš Fraskati. Taip, taip, aš turiu liudininkus, tai Prada, Prada!

— Ne, ne! Nutilk!

Kardinolas gerai žinojo, kokią įtekmę turi kardinolas Sangvinetti į karštagalvį Santobono, ir dabar jam viskas pasirodė aišku. Jis žinojo, kad Sangvinetti tiesiai nedalyvavo nunuodijime, bet kurste jį.

— Ne, ne, tai ne Prada.... Jam nėra reikalo pykti ant manęs, o čia tik aš buvau tykojamas; juk man tie vaisiai buvo atnešti.... Pati pagalvok! Aš jų negalėjau valgyti, man viduriai buvo sugedę.... Tai buvo man paskirta, o pražuvo jis.... Viešpatie, Viešpatie! Nejaugi tu mus apleidi!

Ašaros pasirodė jo akyse.

— Juk tamsta neturi nė vieno priešo, — pasakė Benedetta, — kodėl gi tamsta manai, kad Santobono kėsinosi ant tamstos?

Jis valandėlę tylėjo, nežinodamas ką pasakyti. Paskui lyg ką atsiminė ir nusprendė sumeluoti.

— Santobono smegenys visuomet netvarkoje buvo ir aš žinau, kad jis manęs neapkenčia nuo to laiko, kaip aš atsisakiau paliuosuoti jo brolį iš kalėjimo, nedaviau jam gero paliudijimo. Jis turbut norėjo man atkeršyti.

Benedetta taip buvo priveikta, kad parpuolė ant kresės.

— Ak, Viešpatie, aš pati nežinau, kas manyti.... Bet ar ne vistiek, kuomet mano Dario nunuodytas? Visas dalykas tame, kad jį išgelbėti, aš noriu, kad jis butų išgelbėtas.

Vėl visi nutilo. Kardinolas paėmė nuo skobnio krepšį su figomis, nunešė į spintą, užrakino ir raktą įsidėjo į kišenių. Paskui jis atsikreipė į abu kunigu.

— Ponai.... man, žinoma, nėra reikalo prašyti neplatinti to, kas čia atsitiko. Yra skandalai, nuo kurių reikia apsaugoti bažnyčią, ji pati tuose dalykuose nekalta. Atiduoti ką-nors iš musų civiliškam teismui, jei jis ir yra kaltas, vadinas, pasmerkti bažnyčią. Aš gi, nors butų nužudyti mano artimiausieji artimai, nemanau keršyti, tiktai pasistengsiu užmiršti užmušėjo vardą ir nenoriu laikyti atmintyj jo biauraus darbo.

Ir kuomet Pierre ir donas Vidžilio prisiekė tylėti, kardinolas nebegalėjo susilaikyti nuo verksmo.

— Mano nelaimingas vaikuti! Paskutinis žmogus iš musų giminės, vienatinė mano meilė ir vienatinė viltis! Ir jis numirs, numirs!

Benedetta pašoko.

— Numirs? Kas numirs, Dario.... Aš to nenoriu, męs rupinsimės, męs tuojau sugrįšime pas jį. Išgelbėsime jį. Eikime, dėduk, pas jį, eikime greičiau.... Aš nenoriu, nenoriu, kad jis numirtų!

Tuotarpu duryse pasirodė Viktorina, be energijos, nusiminusi.

— Gydytojas prašo tuojau tamstą ir jo šventenybę.

(Toliau bus).

(Tąsa nuo 4-to pusl.).

"Dabar aš pakliuvau į kilpas", sumurmėjo jis.

Šunes stovėjo unksdami plėškėse ir drebėdami nuo šalčio.

Thorpe žiurėjo į Souva atsidėjęs. Jis tarytum išaugo iki neapsakomo didumo. Ledai pasidarę ant jo usų, tarytum buvo didesni už patį žmogų. Pusiau atvertos akys ir galva paremta teip, kad jos žiurėjo į Thorpe'ą tuščia žiura.

"Visai ne toks, kokiu jis buvo vaiku budamas", pramurmėjo piktadarys, trypdamas ant žemės.

Paskui toptelėjo jam, kad jo sąnariai pradeda stirti ir kad sustirimas povaliai eina tolyn. Jis gerai žinojo, ką tas reiškė, bet ne jis buvo sušukti. Tai nebuvo jo pirma diena Alaskoje. Pagelba negalėjo ateiti upe be jo pamatymo. Taigi jis pradėjo šokinėti, vartyti alkunes, kad atsidegtų kraujas.

Medelis buvo mažas ir jam atėjo į galvą, ar jis negalėtų pasilypėti augštyn į medį bent tiek, kad jį nulaužti ir tokiu budu pasiliuosuoti.

Tai buvo sunkus darbas, bet jis ėmėsi už jo, laikydamasi koliais ir alkunėmis. Su dideliu vargu prasliuogė pro pirmą šaką. Bet jam pasilipėjus augščiau, vėjas jį daugiau užgavo, perimdamas iki pačių kaulų. Jis visas pradėjo stirti ir jis pamatė, kad jam neišteks pajiegų įsilipti į viršunę. Taigi jis pasileido žemyn, bet jo keliai negalėjo suspausti medžio ir jis puolė. Už pirmutinės šakos, kurią jis prasliuogė, užkliuvo rankos ir jis pasikabino orė. Svarba jo sunkiai aprengto kuno kuone visai suko jam rankas iš pačių pečių, bet jis to neatjautė. Jo galva nusviro, akys nusigręžė į sušalusio viršininko akis.

Thorpe buvo miegustas. Be reikalo buvo stengtis. Jam norėjos miegoti — miegoti su atidarytomis akimis, dabojant savo seną žaislė-draugį. Jam norėjosi sapnuoti apie dienas, kuomet jis ir Souva lankė tą pačią kaimo mokyklą.

Vienas šunų sustaugė, bet nė vienas vyrų negirdėjo.

IŠ VISUR.

|| Prancuzijos parlamente, suslirinkime 13 d. gegužio be mažo terp jo atstovų neužgimė muštynės. Redikalas Cambrause apkaltino socijalistus, kad jie eina iš vien su reakcijonieriais, kad parlamentan socijalistas Morėl pateko tik su pagelba kunigaikščio d'Uzes, Cambrause'o patėmijimas sukėlė tokį riksmą, kad nieko negalima buvo suprasti: socijalistai dainavo savo dainas, monarchistai šukavo: lai gyvuoja karalius Henrikas V. Ministerių pirmininkas Clemenceau liepė atstovą d'Asson laukan iš parlamento išmesti. Parlamento pirmininkas Brisson uždarė posėdį. Atidarius jį vėl, pradėjo kalbėti atstovas d'Asson, bet savo kalbos užbaigti negalėjo, nes radikalai su socijalistais terp savę pradėjo koliotiesi ir be mažo nepradėjo terp savęs muštiesi, salės tarnai turėjo tarpan įsikišti.

|| Jauniejie turkai atsiuntė į Saloniki pas numestąjį nuo sosto sultaną Abdul Hamidą Talast Beyą pareikalauti, kad jis naujam randui atiduotų savo pinigus. Abdul Hamid vienok atsisakė išduoti raktus nuo geležinės kasos paliktos Konstantinopolio rume; kareiviai nuo jo tuos raktus su prievarta atėmė.

|| Europoj, bent Vokietijoj, šalčiai laikosi dar ilgiau negu Amerikoj. Vakarinėj Vokietijoj nušalnojo vynmedžus ir vaisinius medžius soduose, javus laukuose. Aplinkinėse Gedanijos 12 d. gegužio siautė sniego darganos ir sniegas užklojo, kaip žiemą jau gerai sužėlusius javus.

|| Turkijoj, mieste Erzerum, susibuntavojo turkiškiejie kareiviai. Oficierai atsišaukė į kariumenės vadą Konstantinopolij melzdami atsiųsti pagelbą. Maištininkai apreiškė, kad besilaikanti jaunųjų turkų partijos oficierai nedrystų gatvėse pasirodyti.

|| Mieste Addis Abeba, Abisinijos sostapilyj, apsivedė 13 metų artimas giminaitis Abisinijos ciecoriaus Mineliko, kunigaikštis Lidj Jeassu, su septynių metų artima giminaitę buvusio Abisinijos valdono Jono.

|| Paryžiaus krasos ir telegrafo urėdninkai pralošė streiką: sulyg oficijališkų žinių, streiko laikosi tik 400, bet manoma, kad ir tų didesnė dalis sugrįž darban. Dar besilaikanti streiko Paryžiuj perpiovė 30 vietų telegrafo vielas. Į krasos skrynutes pripilstė kerosino ir jas uždegė. Per tai daug laiškų sudegė.

|| Turkijoj iki šiol kariumenėj tarnavo tik mahometonai, terp kurių ne truko fanatikų, koki nesykį dalyvavo krikščionių skerdynėse. Kad tokias skerdynes apsunkinti, dabartinis Konstantinopolio komandantas, Shefket paša, padavė parlamentui reikalavimą, kad ateityj ketvirta kareivių dalis butų iš krikščionių.

|| Paryžiuj vėl prasidėjo streikai krasos ir telegrafo urėdninkų. Į miestą sutraukė kareivius išvisų aplinkinių, kadangi valdžia laukia mat riaušių. Kareiviai užėmė krasos ir telegrafo biurus. Provincijoje sustreikavo jau krasos ir telegrafo urėdninkai mieste Nancy. Paryžiuj, už agitavimą nuo tarnystos prašalino 28 krasos urėdninkus.

|| Maskvoj pasibaigė byla 38 sanarių vietinės socijalistų organizacijos. Teismas 18 pasmerkė kalėjiman visam amžiuj, 20 gi tvirtovėn nuo 1 iki 3½ metų. Terp pasmerktų išsiuntimu Siberijon yra profesorius Maskvos universiteto Raškov.

|| Viename kaime netoli Mogilevo šnipai su sargybiniais užtiko su keturiais draugais pagarsėjusį revoliucijos metu expropriatorių vadovą Savitzkį. Mušyje su sargybiniais Savitzky ir jo draugai likosi užmušti. Savitzky užpuldinėdavo tik ant turtingų ir paimtus nuo jų pinigus dalindavo vargšams.

|| Vokietijoj, netoli Colmaro, susimušė pasažierinis gelžkelio traukinys su prekių traukiniu. Keturi gelžkelio tarnai ir vienas pasažierius tapo užmušti, o 12 pasažierių tapo sunkiai sužeistų. Sudaužytų vagonų griuvėsiai užsidegė ir pasažierinis traukinys su visu sudegė.

|| Galinčių lėkti prieš vėją orlaivių rengimui daugiausiai išleidžia pinigų Vokietija: pereituose metuose Vokietija tam tikslui iš iždo paskyrė 7974620 markių, Prancuzija užima antrą vietą: ji tam tikslui paskyrė 954000 markių, Austrija 106000, Anglija 105400.

|| Peterburgo teismas rado kaltu buvusį maskolišką šnypų skyriaus perdėtinį Lopuchiną ir pasmerkė jį penkiems metams kalėjiman, Lopuchin padavė apeliaciją.

|| Šiaurinėj dalyj Chinų provincijos Yunan, likosi užmušti du mokslinčiai tirinėtojai, vokiečiai Brunhuber ir Schmitz.

|| Lubline, pietinėj Lenkijoj, miesto parke pulkas ginkluotų vyrų susirėmė su policija. Policijos perdėtinis likosi mirtinai pašautas, o du policistai sunkiai sužeisti.

|| Italijoj, provincijoj Brescia, miestelyj Saviare siautė gaisras, kuris išnaikino suviršum šimtą namų. Sudegė daug galvijų, o daug žmonių tapo sužeistų.

|| Turkijoj kariškiejie teismai vėl pasmerkė 24 kareivius ir laivyno jurininkus pakorimu ir jie tapo tuojaus pakarti.

|| Ant salos Korsikos (ji priguli Prancuzijai), streikuoja tarnaujanti ant gelžkelių ir per tai traukinių bėgiojimas pasiliovė.

|| Maskoliškas randas pranešė prancuziškam, jog šią vasarą caras nori atkakti Prancuzijon į svečius pas jos prezidentą.

|| Mieste Mexico, katalikiškoj katedros bažnyčioj laike mišių du studentai sunus turtingų šeimynų su peiliais rankoj stojo dvikovon. Abudu likosi pavojingai sužeisti.

|| Likosi suareštuotas ketvirtasis sunus numesto nuo sosto Turkijos sultano, kunigaikštis Durham Eddin.

|| Japonijos sostapilyj Tokio sudegė viena iš puikiausių buddistų bažnyčių, Zojoja bažnyčia.

|| Mieste Amoy, Chinuose, siaučia azijatiškas maras: kas dieną miršta nuo maro 40 ypatų.

Redakcijos atsakymai.

Pilipui Johnkui. Gamtos mokslai Dievo esybe neužsiima, tikėjimas gi neužsiima gamtos pajiegomis ir medega, kas, sulyg gamtos mokslų, sutvėrė svietus ir gyvybę. Dievu užsiima tikėjimo mokytojai, prie jų todėl reikia kreiptiesi su klausymu, kur buvo Dievas prieš svieto sutvėrimą, "Lietuvos" redaktorius to teipgi nežino, nes tirinėjimais Dievo gyvenimo niekada neužsiėmė. Tie klausymai tai kunigų specijališkumas.

DIDESNES UŽRAŠOMOSIOS LEISTA PADIDINTOS DUBOS ĮNEŠIMAS PEREJO PER KONGRESĄ IR YRA PATVIRTINTA PREZIDENTO.

Senatorius Dixon rašo apie tai, ką Kongresas veikė pagerinimui naujažemių padėjimo.

Padidintos dubos įstatymas, leidžiąs naujažemiams prie tam tikrų sąlygų užimti tris šimtus šešias dešimtis akrų nelaistomos žemės perėjo per kongresą, tapo prezidento užtvirtinta ir yra dabar įstatymu. Senatorius Joseph M. Dixon parašė užrašą šitos buities, pridėdamas įnešimo kopiją ir komisijos įnešimo pranešimo kopiją.

Senatorius savame laiške paliečia kitą dalyką labai indomų Montanos gyventojams, atėmimą galutinės privilegijos įrašomosioms dėl paskyrimo įrašomųjų "anglies žemėmis". Jis rašo:

Be abejonės patyrėte Spaudos Bendrybos pranešimuose apie kongreso perleidimą ir prezidento užtvirtinimą padidintos dubos įstatymo, kuris leidžia kiekvienam naujažemiui, kuris nėra bandęs gauti prie savo dubos užrašomosios tiesos šimto šešių dešimtų pridėtinės, nelaistomos, be medžių, nemiralinės žemės ir asmeniui, kuris niekuomet nedarė dubos užrašų pagal šito akto leidimus jis gali dabar užsirašyti tris šimtus dvidešimts akrų šitos atžymėtos žemės. Aš laikau šitą naują įstatymą tokiu svarbiu Montanos žmonėms, kad pridedu čia kopiją įnešimo įstatymo spandinio, kaip jis buvo patvirtintas prezidento ir teipgi pranešimo kopiją, kurį aš išdaviau nuo viešų žemių komisijos pernai metais sulyg padidintos dubos propozicijos. Drauge su tuo norėčiau pasakyti, kad senatas apie vakar sutiktą sueimės pranešimą, leidžiantį apsigyvenusiems ant žemės, kur galutinės privilegijos buvo atimta dėlei gautų protestų prieš prirodymą žemės esant paskirta kaipo "anglies žemė", davė tiesą eiti į žemišką biurą ir išreikalauti valstybės pripažinimą, kad žemė ištikro yra "anglies žeme" ir toje dėsty vietiniai žemės viršininkai, tvirtinanti, kad žemės apslaustos užrašomosioms yra "anglies žemėmis", naujažemis vis dar tebegali duoti prirodymus paviršio užrašui. Sueimės pranešimas be abejo bus priimtas buto šiądien ar rytoj. Kadangi yra apie trys tukstančiai dubų ir tyrų užrašomųjų Montanoje, kurioms privilegijos buvo sulaikyta dėlei žemės paskyrimo "angline žeme", įvesdinimas šito įstatymo duos gyventojams tiesą, jei jie to norės, prie tuojautinių privilegijų paviršinių žemių.

Kadangi sulyg abelnu dubos įstatymu, duba arba tuščia žeme užrašymas negali buti padarytas žemėms, kurios yra parodyta anglinėmis žemėmis, aš manau, kad įstatymdavybė išriš labai keblų padėjimą perdėm po visą Montaną ir ypatingai Juditho apskrity. Kaip tik įstatyminė atspauda šito sulyg dubos ir dykumo užrašymo ant "anglinės žemės" bus padaryta, tai aš teipgi pasiųsiu jums jos kopiją, kadangi tas bus visiems jusų apskričio žmonėms indomu.

Padidintos dubos įnešimas, kurios stojosi įstatymu, yra toksai:

Lai bunie priimta senato ir buto atstovų Jungtinių Valsčių Amerikos susirinkusiame Kongrese, kad asmuo, kuris yra tinkamas naujažemis sulyg dubinių įstatymų Jungtinių Valsčių gali užsirašyti, tiesotomis podalomis sulyg šito akto leidimų, valstijose: Kolorados, Montanos, Nevados, Oregono, Utah, Washingtono ir Wyomingo ir teritorijų Arizonos ir Naujosios Meksikos, tris tukstančius dvidešimts akrų, ar mažiau, nemineralinės, nelaistomos, nepalaikytos ir nepasavintos išmatuotos viešos žemės, ant kurios nesiranda kertamų medžių, gulinčios gana suglaustai ir nedaugiau kaip pusantros mylios didžiausio ilgio. Prileidžiant, kad jokios žemės nebus duodamos užrašams pagal šito akto leidimus, kol tokios žemės nebus paskirtos vidurinių dalykų raštininko, kaipo esančios, jo nuomone, tinkamomis laistymui su vidutiniškomis lėšomis iš ųy kurių žinomų vandens versmių.

Antra sekcija. — Kad asmuo, atsišaukęs dėl užsirašymo žemės sulyg šito akto leidimų, turi padaryti ir parašyti pas tam tikrą viršininką išpažinimą, reikalaujamą sekcijos 2290 peržiurėto statuto ir priegtam turi padaryti išpažinimą, kad norima užsirašyti žemė yra aprašyto pirmoje sekcijoje šito akto budo ir turi užsimokėti mokestį dabar reikalaujamą sulyg dubinių įstatymų.

Sekcija trečia. — Kad dubinis naujažemis žemių budo čion aprašyto, kurioms galutinis prirodymas nėra padarytas, turi turėti tiesą tapti viešomis žemėmis, priklausomomis nuo šito akto leidimų, susidurianciomis su jo pirmesnėmis užrašomosiomis, kurios, drauge su pradine užrašomąja žeme, neturi viršinti trijų šimtų dviejų dešimtų akrų, ir buveinė ir apdirbimas ant pirmosios užrašytinės turi skaitytis kaipo buveinė ir apdirbimas pridėtinės užrašytinės.

Sekcija penkta. Kad niekas čion esamo nagalėtų kenkti tinkamo naujažemio tiesai pasiimti užrašomąją dubą paminėtose valstijose pirmoje sekcijoje, šito akto sulyg 2289 sekcijos leidimų pataisyto statuto, bet jokis asmuo, kuris paslėmė užrašytinę sulyg šito akto turi turėti tiesą užvesti dubą leidimų minėtos sekcijos ir jokia užrašytinė, padaryta sulyg šito akto neprivalo buti panaikinama.

Sekcija šešta. Kad kur tik vidurinių dalykų raštininkas patirtų, jog plotai žemės valstijose Utah, priklausomi užrašymui sulyg šito akto, neturi pakaktinai vandens, tinkamo naminiams reikalams, kad buti apsėdimui tinkami, jie gali, sulyg savo nužiurėjimo, paskirti tokius žemės plotus, neviršijančius dviejų milijonų akrų, o toliaus jie bus prirašomi prie šito akto be apsigyvenimo butinumo.

Suprantant, kad tokioje dėsty naujažemis ant tokios aprašytinės turi atsidėjęs dirbti ant jos nemažiau kaip vieną aštundalį viso ploto užrašytinės sekančiais metais, vieną ketvirtdalį trečiais metais ir pusę ketvirtais ir penktais metais nuo dienos užsirašymo ir kad po užsirašymui ir iki galutiniam prirodymui naujažemis turi gyventi tokiame atokume nuo tos žemės, kad jis galėtų pasekmingai ukininkauti ant jos, kaip yra reikalaujama šitos sekcijos".

Priimta, vasario 19, 1909 m.

Platesnėms žinioms reikia rašyti pas Joseph Kesel, Sabra, Rosebud County, Mont.

Advokatas D. J. Sullivan.

Advokatas D. J. Sullivan iš East St. Louis, Ill. yra pastatytas vienu iš demokratiškų kandidatų, ant "Circuit Judge", kurių rinkimai bus panedėlyj, 7 d. birželio 1909 m. Jis yra čionai žinomas kaipo geras advokatas ir žmogus su daugiau negu paprastais atsižymėjimais. Jis įgijo sau didelę garbę dar bebudamas nariu "St. Clair Bar" ir buvo vienas iš geriausių veikėjų svarbiausiose bylose paviete St. Clair.

Ponas Sullivan yra gimęs ir užaugęs ant farmos, paviete Green, Illinois valstijoj; mokinosi Corrolton'o Ill. mokyklose, kame ir pabaigė augštesnę mokyklą. Potam perleidęs nekurį laiką mokytoju, nors sunkiai ir vargingai bebudamas, jis visgi pabaigė universitetą Michigane ir likosi prileistas prie teismų. Jis išbuvo dvi tarnystes Valstijos Užtarėjo savo gimtiniame paviete ir atlikdamas savo uždavinius atsakančiausiai dideliai pragarsėjo. Jis turi 44 metus amžiaus; darbavosi savo profesijoj 20 metų, turi puikų supratimą apie įstatus, be to turėdamas puikų mokslą yra atsakančiausiu užimti teisėjo vietą. Jis yra visiškai bešališku, nepaperkamu ir jei liksis išrinktu, be abejonės, prisilaikis teisybės ir teis kiekvieną sąžiniškai, nežiurint į jų tikėjimiškas ar politiškas pažvalgas.

Advokatas D. J. Sullivan užsipelno buti pasodintu ant teisėjo suolo šio distrikto. Jo karakterius ir gabumas pritaiko jį prie tokios vietos ir kiekvienas balsuotojas turi dabotí, kad jis paliktų išrinktas 7 dieną birželio.

APGARSINIMAI.

PADĖKOS LAIŠKAS.

"Drystu pasiųsti jums kelis žodžius apie save. Ištisus metus aš sirgau viduriais ir jokis vaistas nedaug ką davė man gero, kol aš nesuradau geriausio vaisto, kuris mane išgydė, vadinas, Trinerio Amerikoniškojo Eliksyro Karčiojo Vyno. Dėkavoju jums iš tikros širdies, William Miller, R. F. D. No. 1, Okalona, Ohio". Šitas laiškas atėjo geru laiku, kadangi lygiai dabar daugumas serga visokiomis pilvo ligomis. Jei jie prie pirmutinių simptomų paims vartoti Trinerio Amerikonišką Eliksyrą Karčiojo Vyno, tai jų nesmagumai paprastai išnyks labai trumpu laiku. Tokiais simptomais yra, netekimas valgumo, sunkumas viduriuose po valgiui, išputimas, širdies pykimas, apklotas liežuvis, išblyškimas, neramus miegas, silpnumas. Bet net įsisenėjusioje ligoje Trinerio Amerikoniškasis Eliksyras Karčiojo Vyno suteiks palenvinimą. Gaunamas aptiekose. Juozapas Trineris, 616-622 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

"Birutės" Vakaras.

Chicago, "Birutė" rengia ketvirtą vakarą

Subatoj, 22 d. Gegužio, 1909m.

Mc Cormick Works Club House,

Blue Island ave., tarpe Leavitt ir So. Ashland ave. Vaidenama labai juokinga komedija "Abejotina Ypata". "Birutės" choras dainuos gražias dainas. Vakaras prasidės 8 val. vakare ir trauksis iki vėlai nakčiai. Po vaidenimo

BALIUS.

Orchestra viena iš geriausių, kurios bus smagu klausytis ir šokti lietuviškus šokius ir kitokius šokius. Tikietai: 25c, 35c ir 50c. Gerbiamą publiką širdingai kviečiame atsilankyti. "Birutė".

P. S. *Važiuokite* 18tos gatvės karais iki galui ir tada paeikite pusę bloko į vakarus.

Skolinimo ir Statymo Keistučio Dr-tė 13 d. šio mėn. pradės pardavinėti, naujas akcijas 32 serijos. Susirinkimai atsibuva kas ketvergas, 8 val. vakare L. Ažuko salėje po num. 3301 Auburn ave. Kviečiama prisirašyti visus lietuvius be skirtumo lyties ir amžiaus,

Sek. K. Pocius,

944 — 33 st., Chicago, Ill.

BALIUS IR ATIDARYMAS L. T. NAMO.

Brooklyn, N. Y. Subatoje, 22 d. šio mėn. prie Grand gat. 101-103 bus atidarymas Liet. Taut. Namo, perėjusio į žemiau pasirašiusių rankas, su šokiais ir pasilinksminimu; žais Lietuvių Unijos muzikantai, vedami Stepono Vaišvilos. Pirma bus koncertiniai žaidiniai, paskui šokiai, lietuviški ir amerikoniški. Prasidės 7:30 vakare. Įėjimas dykai. Širdingai kviečia visus,

A. Ražutis ir Chas Dixson.

ANTRAS DIDELIS PIKNIKAS!

Chicago. Draugystė Sunų Lietuvos Vakaruose, parengė antrą pikniką, nedėlioje, 30 d. šio mėn. Bergman'o darže, Riverside, Ill. Piknikas prasidės 9 val. ryto ir trauksis iki vėlam laikui. Įženga į daržą 25c. porai. Ant šio puikaus pikniko užprašome visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti kuoskaitlingiausiai, kur galėsime labai puikiai laiką praleisti, nes panedėlyje pripuola Amerikoniška, vainikų šventė. Teipogi bus kopuliausia muzika ir galėsime linksmai pasišokti. Su guodone,

Dr-tė Sunų Lietuves Vakaruose.

Musų Spaustuvė.

Yra geriausiai įrengta su naujausiomis raidžių rinkimo ir spaudinimo mašinomis. Nė viena lietuviška spaustuvė neturi tokių mašinų kaip mes. O kadangi musų spaustuvė geriausiai įtaisyta, todėl galima ir geriausiai bei greičiausiai atlikti visokius spaudos darbus.

Męs spaudiname nuo mažiausio iki didžiausių darbų. Ypatingai dirbame visokius spaudos darbus draugystėms: konstitucijas, mokesčių knygeles, blankas ir tt.

Bėgyje paskutinio mėnesio padirbome daugiau konstitucijų negu visos kitos lietuviškos spaustuvės kartu. Męs padirbame jas greičiau, geriau ir pigiau.

Turėdami kokį nebuk spaudos darbą, rašykite mums:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Chicago. Naujai susitvėrusi draugystė "Varpas" turės savo mėnesinį susirinkimą, nedėlioj, 23 d. gegužio, 1 val. po pietų, Kavarskio salėje, 1191 So. Western ave., ant kurio kviečia visus sąnarius ir kitus lietuvius, norinčius prisirašyti prie naujos draugystės.

Ant. Gurskis, Sekr.

DIDELIS IŠKILMINGAS PIKNIKAS.

Chicago. Švento Petro ir Povilo Dr-stė parengė nedėlioje, 23 d. gegužio (May), 1909 m. C. Backer darže, Riverside, Ill. pikniką; prasidės 9 val. ryto ir trauksis iki vėlam laikui. Įženga į daržą tiktai 25c. porai. Šiuomi užkviečiame visus lietuvius ir lietuvaites atsilankyti ant šio pirmutinio lietuviško pikniko, po praleidimui ilgos žiemos, kur išvažiavę ant šviežio oro tarp žydinčių kvietkų galėsim linksmai valandą praleisti, teipgi prie gerų lietuviškų unijos muzikantų gerai pasišokti. Teipogi bus visokių gėrymų, kokių tik kas reikalaus. Galima važiuoti visoms gatvėms iki 40 ave., o paskui La Grange karai daveža iki daržui, kuris yra pirmas važiuojant į Riverside. Visus svečius stengsimės kogeriausiai užganėdinti. Su guodone,

Komitetas.

PASILINSKMINIMO BALIUS.

Chicago. Subatoj, 22 d. gegužio, darau pasilinksminimo balių, savo salėje, 1191 So. Western ave., ant kurio grajįys gera muzika, bus šokiai ir daugybė svečių, todėl užkviečiu visus draugus ir pažystamus atsilankyti ir pasilinksminti. Balius prasidės 7 val. subatos vakare ir trauksis iki 1 val. nakties. Užkviečiu visus,

Juozas Kavarskas.

PIKNIKAS!

Šv. Izidoriaus Artojo Dr-stė So. Chicago, Ill. turės savo metinį pikniką 13 d. birželio šių metų Lake Side Grove darže prie 96-tos ir Ewing ave. Piknikas prasidės 9-tą val. ryto. Visus kviečia atsilankyti ir gražiai pasilinksminti prie įvairių žaismių. Komitetas.

BALIUS!

Springfield, Ill. Sald. Šird. V. Jėzaus Dr-tė parengė balių 29 d. šio mėn.; prasidės 7 valandą vakare, Gardance'o svetainėje prie 7-tos ir Adam gat. Kviečia visus atsilankyti. Komitetas.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo dėdės Jono Dubino, pirm dviejų metų gyvenc Chicagoj, girdėjau jį dabar esant New Yorke, paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Šaukėnų parap. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Vin. Dubinas,
191 W. 25 st., Chicago, Ill.

Aptiekorius lenkas nori įsteigti aptieką labai vaizbingoje vietoje ir pajieško pusininko, kalbancio lietuvių kalba; turi įdėti mažiausiai $1000 vaizbon. Adresas: J. Polebowski, 3613 Penn ave., Pittsburg, Pa.

Pajieškau Jokubo Juškio, gyvenusio prie 14 pleiso ir pavedusio man vesti bylą. Meldžiu tuojaus atvažuoti pačiam, ar atsišaukti laišku ar per telefoną, yra Tamstai gerai pinigų nuo anglekasyklių Kompanijos.

Jonas Mažeiko,
130 Canalport Ave., Tel. Canal 6639,
Chicago, Ill.

Pajieškau savo draugų Stasio Andrikio, Jurgio Šimkaus, Jurgio Masteikos, Jono Šimkaus, Juozapo Slušćiko, visi Kauno gub. Raseinių pav. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

S. Tamulis.
Bax 164, Barre Plaine, Mass.

Pajieškau vietos į drapanų ar čeverykų sankrovą ar kur kitur; sankrovos darbą gerai permanau ir moku lietuvišką, lenkišką, rusišką, slovakišką ir anglišką kalbą. Adresuoti meldžiu:

M. Brugis,
Box, 5, Wade, Penn.

Pajieškau savo švogerio Boleslovo Šlamo ir sesers Šlamienės, Onos Urnėzyčios, abudu Kauno gub. Šiaulių pav. Joniškio val. Jaučiunų sod., Gasčiunų parap. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Gabrielius Ambrazas,
Box 52, Luke, Md.

Pajieškau Juozapo Grušos ir Pelikso Luko, Kauno gub. Telšių pav. Sados parap. Laumių sod. du metai atgal gyveno Briton, Mass. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Alipons Girdvainis,
810 Jackson St. Racine, Wis.

Pajieškau savo draugo Juozo Petraičio, Kauno gub., Raseinių pav., Viduklės parap., Stungurių kaimo, du metai atgal gyveno Westvillėje, Ill., girdėjau jį išvažiavus į Indianos valstiją. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Kaz. Kačiušis,
Box 646, Westville, Ill.

Pajieškau savo brolio Vinco Budrevičiaus, Suvalkų gub., Marijampolės pav., Šunskų gm., Puskepurių kaimo, 17 metų kaip Amerikoje, girdėjau gyvenant Pittsburge, Pa. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Jonas Budrevičius,
405 S. Paca st., Baltimore, Md.

Pajieškau savo pusbrolių: Antano Dalinkevičiaus ir Povilo Šamliaus, abudu Kauno gub., Vilkmergės pav., Pamušės sod. Jie patys ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Julijona Valeikiutė,
1704 Euclid ave., Marion, Ind.

Pajieškau Valentino Martinaičio, Kauno gub., Pasvietinio parap., Jovaišių sod. Jis pats ar kas kitas teiksis duoti žinią adresu:

Ign. Martinaitis,
15 Millbury st., Worcester, Mass.

Reikalavimai.

Reikalauja darbininkų prie darbo giriose, valstijose; Washington, Oregon ir California. Didelės algos. Kelionė $33.00 nuo Chicagos. Taipgi reikalauja visokių darbininkų Chicagoje ir apielinkėse. Rašyk įdėdamas 2c. markę atsakymui.

J. [illegible]ucas, lietuviškas agentas,
239 Milwaukee ave. Chicago, Ill.

Gera proga dviem jauniem lietuviam mokintis cigarus dirbti, išmokus užtikrinu darbą. Teipogi reikalaujame agentų po kitus miestus, duodame gerą nuošimtį. Atsišaukite adresu:

Golden Eagle Cigar Co.,
4500 So. Hermitage ave., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

Į pardavimą saliunas geroj vietoj lietuvių ir lenkų apgyventoj; turi buti parduotas tuojaus; teipgi parduodama arklys, vežimas ir visi pakinkalai — viskas drauge, arba kas sau. Kas pirmesnis tas geresnis. Adresas: W. Jonulevitz, 579 Canal st., kampas Liberty gat., Chicago, Ill.

Į pardavimą Bučernė ir Groserně 720 So. Canal st. 7 metai jau yra čion šis biznis, taigi tas jau, liudija apie gerumą vietos, esu pirkęs namus kitam mieste, ir pertai parduodu šį biznį. Kas pasiskubins, — tas laimės.

GERA PROGA LIETUVIUI.

Dėlei išvažiavimo kitur parduodu du medinius namus, vienas vienu augštu, kitas dviem, num. 4947 Berring ave. saliunas. Atsišaukti pas John Kendra, East Chicago, Ind.

Į randavojimą krautuvė, 3441 So. Halsted St., 6 rumais gyvenimas viršui. Atsišaukti reikia pas:

J. J. Hertmanovicz,
3252 So. Halsetd St. Chicago, Ill.

Parsiduoda pigiai visai naujas grafofonas "Victoria" su 23 rekordais. — P. Mockaitis, 832 W. 33rd Place, Chicago, Ill.

Parsiduoda saliunas lietuvių apgyventoje vietoje prie Canal gatvės šale naujai statomo fabriko; vieta senai išdirbta, parsiduoda labai pigiai dėlei savininko nesveikatos. Adresas: M. Liutkevičienė, 629 S. Canal st., Chicago, Ill.

Parduodama pigiai saliunas lietuvių apgyventoje apigardoje, savininkas turi apleisti miestą. Adresas: D. Šarkovskis, 365 Indiana Harbor, Ind.

AUKOS KANKINIAMS.

Iš Westvillės, Ill. Pas J. Stučią per krikštynas suaukojo:

L. Budginas	$1.00
J. Mauras	1.00
J. Grišurlis	50c
Ona Ambrazevičiutė	50c
G. Juočonis	25c
F. Ambrazevičius	25c
J. Razmas	25c
P. Vitkus	25c
J. Stučis	15c
K. Stučienė	15c
Viso labo	$4.30

Farma.

160 akerių geros žemės farma viduriniame Wisconsine už $2500. 50 akerių ariamos, likusi po geru mišku, Pusė mylios, likusi po geru mišku, nuo mokyklos. Kas turi namą mieste tas gali išmainyti ant tos farmos. Skolos yra $1000. Namas turi buti vertas $1500. Kas nori pirkti už pinigus turės įnešti iškalno $1500, o rešta palms paskola.

Kreipkitės tuojaus į

A. OLSZEWKI.
3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Apdraudimas nuo vėsulos.

Kad nevien ugnis, bet ir vesula gali padaryti daug nuostolių žmonėms turintiems kokį nors turtą, parodė aiškiai vesula atsitikusi neseniai visose valstijose, kuri padarė nuostolių ant kelių šimtų tukstančių dolerių. Todėl apdraudimas nuo vesulos yra lygiai svarbiu daiktu ir kiekvienas turįs namą, privalo turėti apdraudimo raštą nuo vesulos. Kainos apdraudimo yra sekančios:

$1000 apdraudimo vienam metui $2.00
$1000 apdraudimo trims met. $4.00
$1000 audraudimo penkiems m. $6.00

Kainos audraudimo, kaip matote, yra labai pigios, ir todėl nė vienas be tokio apdraudimo rašto negali apsieiti. Kreipkitės į,

A. OLSZEWSKI.
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Nauja Knyga.

Tik-ką išėjo iš spaudos musų lėšomis išleista knygelė, po vardu "Istorija apie garsų Karusą vergų karalių", parašyta Y. Kudlauskio pusl. 62; formatas "in quarto", kaina 15c. Tai yra labai naudinga ir žingeidi pasiskaitymui knygėlė. Perkupčiams duodame didelį nuošimtį. Imant ne daugiau kaip iž $2.00, galima prisiųsti krasos ženkleliais.

Teipogi parduodame Biblijas seno ir naujo įstatymo, atspaudinta lietuviškomis raidemis, už $2.50. Be to turime didelę sankrovą laikrodžių, žiedų auksinių ir spilkų, teipgi skutyklių, peilių ir kitokių visokių tavorų. Męs tokių tavorų nelaikome, ant kurių patys negalime uždirbti.

Užsakymus per laiškus greitai ir atsargiai išpildome.

S. J. Rodavičia,
416 Collinsville ave., E. St. Louis, Ill.

$18.00 SAVAITEI.

Kiekvienas gali lengvai uždirbti platindamas musų Rusišką tabaką. Pažiurinį išsiunčiame dovanai. Rašykite tuojaus, pridėdami krasos ženkleli atsakymui.

Russian Tobacco Co.,
32 Nassau st., Room 301, New York.

Labai žingeidi knyga dovanu

Ar skaitei kada knygą vadinamą **"SIDABRINIS KRYŽELIS"**? Ar žinai ką ji rašo? Jei neskaitei ir nežinai kas ji yra, tai čia bent keliais žodžiais paminėsime jos įturį:

Knygelė **"SIDABRINIS KRYŽELIS"** kaštuoja 50c. Ji aprašo gyvenimą Jėzaus to laiko, kada jis jau buvo pilnai suaugęs vyras ir gyveno mieste Jeruzolimo, žemėje Judėjos ir ten draugavo vien su prasčiokais ir darbininkais žmonėmis, mokindamas juos doros ir susipratimo priešai valdžios ir kapitalo priespaudas. Jo prakalbos susirinkimuose, kokius šiądien męs mitingais vadiname, erzino labai Judėjos valdonus ir didžiunus ir todėl jie jieškojo priekabių, kad apkaltinti jį prieš valdžios įstatus ir kaipo tokį maištininką nužudyti. Ir pasisekė jiems surasti liudininkus, kurie paliudijo, buk Jėzus yra biauriausias maištininkas, draugauja vien su valkatomis, žmogžudžiais, ištvirkėliais ir kursto prasčiokus sukilti prieš valdžią, išpiauti kunigus ir turčius, o pats nori tapti žydų karaliumi. Ant tokių paliudijimų Judėjos valdonai pasiremdami ir nužudė Jėzų baisiausiu kankinimo myriu pakabindami ant kryžiaus, kas tuose laikuose reiškė kartuves, ant kokių kardavo žmogžudžius ir politiškus prasikaltėlius.

Nė knyga paties gyvenimo Jėzaus, nė pati Biblija taip aiškiai, taip plačiai ir taip suprantamai neišaiškina to laiko Jėzaus istorijos kaip ši knygelė. Ji aprašo viską ką Jėzus veikė, už ką jį valdžia norėjo nužudyti, kaip jį sugavo, kaip liudininkai prieš jį liudijo teismuose Kaipošiaus ir Piloto, ką su juom darė kelionėje į Golgothą, nukryžiavojimo vietą ir tt. Jokia religiška knyga taip aiškiai ir taip suprantamai neaprašo Jėzaus istorijos kaip šita knygelė, o ji yra užvadinta pasakų knygelė. Bet tai ne pasaka, o tikra istorija iš Jėzaus gyvenimo, kurią perskaitęs dasižinosi daugiau apie Jėzų kaip iš daugelio kitų knygų ir matysi taip aiškiai tą visą paveikslą, lyg kad pats butum ten buvęs ir savo akimis tą tragediją matęs.

Tai yra brangi knyga, o ją gali pas mus gauti visai dykai. Ar žinai kaip?

Užsirašyk "Lietuvą", užsimokėk $2.00 prenumeratos už visą metą, tai męs tau šią neapsakytos vertės knygelę duosime dovanų.

Kada ją skaitysi, tai žmonės rinksis iš visų kitų namų išgirsti taip stebuklingos istorijos iš Jėzaus gyvenimo. Nors męs visi tikime į Jėzų Kristų, bet ne visi esame girdėję taip pilną ir taip aiškią istoriją kaip ši knygelė ją aprašo. Todėl tuojaus eik į pačtą, išpirk Money Orderį vardu A. Olszewski, 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill., ir prisiųsk jį mums,

o gausi "Lietuvą" per dvyliką mėnesių kassanvaitė ir šitą labai brangią knygelę dovanų.

Šios knygelės męs turime tiktai 500 egz. Todėl pasiskubinkite pakol dar visa neišdalinta.

A. OLSZEWSKIS, "Lietuvos" Išleistojas.

FARMOS! FARMOS!

Pirkite Farmas Didžiausioje Amerikos Lietuvių Farmerių kolionijoj, kurioje gyvena jau daugelis lietuvių, žemė lygi ir gera, ne akmenuota ir ne balos. Puikiausia vieta žmogui, jieškančiam geros ir nebrangios žemės. Galima gauti lengvomis išmokestimis; reikia įmokėti mažą dalį, o kitą galima išmokėti per daugelį metų. Žemė derlinga, auga visoki javai: kviečiai, rugiai, vasarojai, bulvės ir kiti. Yra žemės pagal upes ir ežerus, su tokiais-pat laukais kaip ir Lietuoje, todėl męs ir vadiname tą žemę Naująja Lietuva. Ji guli vakarinėje dalyje Michigano valstijos, nepertoli nuo Chicagos, šale pavietinio miestelio Manistee, Mich. Žemė parsiduoda dabar po $8.00 akeris ir brangiau. Norėdami daugiau dasižinoti ar apžiurėti tas žemes, atvažiuokite ar susineškite su manim, gyvenančių ant tų žemių, šiuo adresu:

Antan Kiedis,
Peacock, Mich., Lake Co.

Farmos.

Puikiausia vieta žmogui jieškančiam geros ir nebrangios farmos; parduodame lengvomis išmokestimis; įmokėti reikia maža dalis, o lykis išmokestimis per daugelį metų. Farmos parduodama su triobomis, gyvuliais, mašinomis, puikiais sodais, didžiausioje Amerikos farmerių kolionijoje; žemė derlinga ir gera auginimui visokių vaisių, yra lygi, be akmenų ar balų, auga visoki javai — kviečiai, rugiai, vasarojas, bulvės, teipogi gerai auga daržovės — kopustai, burokai, žemuogės ir kitokios uogos, vanduo tyras, visur geri keliai, netoli bažnyčios ir mokyklos, arti didelių turgviečių, pigi vazma, laivai prieina iš visų Amerikos dalių. Produktai tuojaus išsiunčiami kaip tik pristatoma ir mokama geresnės kainos kaip kitur, nes galima laivais išsiųsti. Žemė yra paupiais ir paežeriais, su puikiomis lankomis augšutinėj daly Michigano valstijos nepertoli nuo Chicagos. Pavietinis miestas Manistee, Mich. yra gražus, aplinkui parduodama farmos. Teipogi tame mieste yra daug visokių darbų ir žiemos laike galima uždarbiauti po pabrikus. Artesnėms žinioms reikia kreiptis į musų ofisą asmeniškai ar laišku savo kalboj. Važiuojame į farmas su pirkikais kas savaitė; perkantiems kelionę atmokame.

Pere Marquette Land Co.,
MANISTEE, MICH.
Chicagoj ofisas 112 S. Clark St. Room 208,

Lotai! Lotai!

SKAITYK APIE NAUJĄ MIESTĄ GARY, IND.

Geriausia proga yra pirkti lotus šitame naujame mieste, norint padvigubinti savo pinigus; nelauk ilgiau, bet važiuok tuojaus, nes kainos kyla ir greitai lotai pabrangs. Čia statoma didžiausi fabrikai ir su laiku bus čia didžiausias ir gražiausias Indianos valstijos miestas. United States Steel Corporation baigia statyti dirbtuvę, kuri atsieis šimtą milijonų dolerių ir joje patilps didelė daugybė darbininkų, kur ir dabar jau priima kasdiena vis daugiau darbininkų prie jos statymo ir neužilgo statymas pasibaigs. Tai bus didžiausios plieno liejyklos visoje Amerikoje. Teip pat pradeda statyti dirbtuvę American Car & Foundry komp. ir daugiau kitų fabrikų, kuriuose gaus darbą šimtai tukstančių žmonių, kaip tik statymas pasibaigs. Taigi reikia suprasti kokia vertė bus lotų neužilgo. Kas nusipirks dabar, tas turės didelį pelną ir padvigubins savo pinigus. Męs parduodame lengvomis išmokestimis, mažai iš kalno įmokėjus, o lykį per daugel metų išmokant, lotai yra arti fabrikų, prie gerų gatvių ir trumpu laiku jie bus didelės vertės. Pirkusiems lotus pastatome namus lengvomis išlygomis, skoliname pinigus ant pirmos hipotekos ir išmainome namus, farmas ir tt. Artesnėms žinioms reikia kreiptis į musų ofisą asmeniškai ar laišku savo kalboj. Važiuojantiems pirkti suteikiame tikieta ir važiuojame kasdien ir nedėldieniais. Ofisas atdaras nuo 10 val. ryto.

Nestlerode & Rozenski
112 S. Clark st., R. 208, Chicago, Ill.

Namų Pirkėjams.

Męs turime kelis šimtus gerų namų į pardavimą Chicagoj.

DUOKITE MUMS PROGĄ JUMS PARDUOTI JUOS.

Padaryk kryžiuką keturkampije prieš kiekvieną namą kokį norėtum pirkti, iškirpk tą apgarsinimą ir prisiųsk mums, o męs parodysime jums tokį namą kokį norite.

( ) Murinis namas vienu pagyvenimu, kaina maž-daug apie $........
( ) Medinis namas vienu pagyvenimu, kaina maž-daug $........
( ) Medinis namas kelių pagyvenimų, kaina maž-daug $........
( ) Murinis namas kelių pagyvenimų, kaina maž-daug $........
( ) Medinis namas su krautuve ir pagyvenimais, kaina apie $........
( ) Murinis namas su krautuve ir pagyvenimais, kaina apie $........

Pinigų galiu mokėti $......

Vardas ir pravardė ....
....
Adresas ....
....

Męs gavę nuo jusų šitą informaciją pasiųsime jums surašą musų namų tokioms kainoms, kokių norite.

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Į trumpą laiką.

Per trisdešimt dienų turime parduoti kelis gerus namus, ir gerose vietose neapsakytai pigia kaina. Savininkai išvažiuoja į farmas ir todėl nori parduoti miesto nuosavybes. Dangumas žmonių pasinaudojo tokioms progoms ir šiandien džiaugiasi. Kas dabar pasinaudos šita proga? Ateikite tuojaus, nes laikas duotas pardavimui tų namų yra labai trumpas. Vienas namas atneša $450 randos į metus, o parsiduoda už $2700. $700 reikia įnešti iškalno, o likį išmokestimis.

Teipgi turime daug namų bizniui ir gyvenimui. Kelis tokius namus rasite čionai žemiau apgarsintus, o daugiau atsižinosite atėję į musų ofisą.

AUBURN AVE.
Murinis namas dviem pagyvenimais. Maudykla, šildykla. Kaina ..$2500. Kreipkitės tuojau.

AUBURN AVE. ARTI 32 GATVES.
Medinis namas, 2 pagyvenimai po 4 kambarius. Randa $18. Kaina .... $1900.

AUBURN AVE. ARTI 33 GATVES.
Murinis namas ir du lotai. 50x135 pėdų. Kaina .... $4000.

EMERALD AVE. ARTI 28 GATVES
Murinis namas, 2 pagyvenimai Aukštas basementas. Kaina $2000

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA AMERIKOJE

3252 SOUTH HALSTED STREET, Kampas 33čios, CHICAGO, ILL.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

ŠITA BANKA skolina žmonėms pinigus pirkimui namų ir lotų mieste Chicagos nuo mažiausios iki didžiausios sumos. Jeigu perki namą ar lotą, o neturi visų pinigų, ateik pas mus, o męs tau juos paskolinsime už prieinamą procentą ir ant lengvų įšmokesčių.

ŠITA BANKA taipgi priima užčėdyjimui pinigus nuo mažiausios iki didžiausios sumos ir moka depozitoriams 3% metams.

ŠITA BANKA taipgi parsamdo žmonėms skryneles (Boxes) pasidėjimui pinigų už $3.00 metams. Šios skrynelės taip yra apsaugotos, kad prie jų nė ugnis nė vagis negali prilįsti.

ŠITA BANKA parduoda namus ir lotus lengvais išmokėjimais. Jei nori pirkti namą ar lotą mieste Chicago, ateik pas mus, o męs tau surasime tą ką norėsi ir ką jieškai.

ŠITA BANKA apsaugoja nuo ugnies namus, biznius ir naminius baldus turtingiausiose Apsaugojimo (Insurance) Kompanijose. Taipgi apsaugoja ir gyvastį bei susižeidimą ("Life and Accident Insurance").

ŠITA BANKA iškolektuoja dalis ir skolas iš Europos ir kitų šalių pigiau ir greičiau kaip visos kitos bankos.

ŠITA BANKA parduoda Šifkortes ant visų linijų ir siunčia pinigus į Europą ir visas dalis svieto geriau, greičiau ir pigiau už visas kitas bankas.

KO TIK REIKALAUJATE, ateikite pas mus, o męs su noru išklausysime Jųsų reikalus ir jeigu bus galima, męs juos geriau ir pigiau atliksime už visus kitus.

GYVENANTI tolymesniuose miestuose kreipkitės prie musų laiškais adresuodami

A. OLSZEWSKI

3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

EMERALD AVE. ARTI 32 GATVES. Mediniai namai po 4 ir 5 pagyvenimus. Geroj vietoj. Kaina $3200.

EMERALR AVE. ARTI 36 GATVES. Medinis namas, 4 kambariai. Aukštas basementas. Kaina $1400

EMERALD AVE. ARTI 36 GATVES. Puikus murinis namas, 6 kambariai, 2 lotai. Naujas. Kaina $2750.

HALSTED GATV. ARTI 33ČIOS. Murinis namas, 2 lubų. Randa $45 į mėnesį. Geras bizniui. Kaina .... $4650.

HALSTED GATV. ARTI 33ČIOS. Medinis namas, 6 kambariai. Gerai ištaisytas. Kaina $2200

HALSTED ST. ARTI 35. 2 lubų medinis namas. Storas ir 7 ruimų pagyvenimas. Randa $56. Kaina $5500

HALSTED ST. ARTI 35 2 lubų medinis namas. Štoras ir pagyvenimai. Randa $63.00. Kaina $6000

ILLINOIS COURT ARTI 32 GATV. Murinis namas, 4 kambariai. Lotas 25x56. Kaina .... $1200.

ILLINOIS COURT ARTI 33 GATV. Murinis namas, 9 kambariai. Vana. Naujai ištaisytas. Aukštas basementas, kuriame yra 4 kambariai. Lotas 25x131. Kaina .... $2200.

LOWE AVE. ARTI 32 GATV. 2 lubų murinis namas. 4 gyvenimai po 4 kambarius. Puikus ponamis. Maudykla. Gazas. Išeigos vieta. Užpakalyj didžiojo namo keturių kambarių murinis namelis. Lotas 27x125 pėdas. Randos atneša $644 į metus. Kaina tuojaus perkant tik .... $5.200.

LOWE AVE. ARTI 34 GATV. Murinis namas, 4 rumai ir tvartas. Lotas 27½x127½. Kaina ..... $2100.

LOWE AVE. ARTI 34 GATV. 3 lubų murinis namas, 3 pagyvenimai po 6 kambarius. Vanos. Lotas 27½x127½. Puikus namas. Kaina .... $5600.

LOWE AVE. ARTI 36 GATV. Turime kelis murinius namus visokiomis kainomis nuo $3000 iki $7000.

LOWE AVE. ARTI 38 GATV. Medinis namas, 9 kambariai, vana, gazas. Geras namas. Kaina $1700.

PARNELL AVE. ARTI 32 GATV. 2 lubų murinis namas, 2 pagyvenimai po 6 kambarius. Kaina $2000.

WALLACE GATV. ARTI 32 GATV. Murinis namas. Aukštas medinis ponamis. Lotas 25x125. Kaina $1200.

WALLACE GATV. ARTI 33 GATV. 2 lubų murinis namas. Aukštas akmenų ponamis. Puikus namas. Kaina .... $2700.

WALLACE ST. ARTI 35 GATV. 3 lubų murinis namas. Akmeninis priešakys. Krautuvė ir 5 gyvenimai. 2 gyvenimai po 5 kambarius, 3 gyvenimai po 4 kambarius. Lotas 25x125 pėdas. Randos atneša $824 į metus. Kaina tik $7.500

33 GATV. ARTI HALSTED GATV. 5 kambarių medinis namas. Lotas 25x147. Aukštas ponamis. Kaina .... $1700.

33 GATV. ARTI AUBURN AVE. 4 ruimų medinis namas. Lotas 25x147. Aukštas ponamis. Kaina $1400.

35 ARTI HALSTED ST. Medinis namas 4 pagyvenimai. Didelis lotas. Randa 37 doleriai į mėnesį $2700

THROOP ST. ARTI 30. Medinis namas. Gražiai ištaisytas. Kaina $1600

UNION AVE. ARTI 33. Puikus lotas. 25x125 pėdas. Kaina greitai perkant tik $650

Dėl stokos vietos negalime paduoti visus namus, kokius turime ant pardavimo, bet kas nori pirkti sau namą, tegul ateina į musų ofisą, o męs parodysime tokius namus, kokius kas sau nori, ir tenai kur kas nori. Teipgi turime gerus lotus pigiai. Kreipkitės pas:

A. Olszewski

3252 S. Halsted St.

NAUJAUSIOS KNYGOS, GAUNAMOS "LIETUVOS" REDAKCIJOJ.

a5 ADOMIENĖ, Gyvenimo piešinėlis Šatrijos Raganos. Adomienė tarnauja po dvarus aukle. Paaugiaus vaiką viename dvare, eina į kitą. Graži ir užimanti apysaka iš gyvenimo. Vilnius 1908, pusl. 24, kaina 10c.

No. ATTALEA PRINCEPS. Vertimai Pr Siulelio. Čia telpa šios gražios apysakos: 1) Attalea Princeps; 2) Kas pergalės; 3) Piemenukas; 4) Kraujas; 5) Du paveikslėliai iš baudžiavos; 6) Šuns likimas; 7) Skrandos Istorija. Vilnius 1906. Puslapių 69. Kaina .... 15c.

No. c25 EMIGRACIJA. Iš darbininkų gyvenimo paveikslėlis. Parašė J. Šiliburis. Brooklyn, N. Y. 1908 pusl. 47. Kaina .... 15c.

a46 Į ŠVIESĄ PER AŠARAS, apysaka Šatrijos Raganos iš gyvenimo Juozuko lankančio mokyklą. Vilnius 1908, pusl. 50, kaina .... 15c.

672 KAIP LIETUVIŲ SENOVEJE VANDENIMIS KELIAUTA. (Iš "Lietuvių Tautos"). Parašė J. Basanavičius. Vilnius 1908, pusl. 14 (didelio formato 7x10). Kaina ...... 30c.

689 MEDŽIAGA L. Ivinskio biografijai. Spaudon prirengė Dr. K. Grinius, (Iš "Lietuvių Tautos"). Vilnius 1908, pusl. 23 (didelio formato 7x10). Kaina .... 35c.

a99 PELKĖS. Apysaka iš lietuvių darbininkų gyvenimo Amerikoje. Parašė Upton Sinclair, lietuvių kalbon išvertė Kazys Puida. Vilnius 1908, pusl. 468, kaina .... $1.25.

No. 208 BALTRUS TURAZERIS. Drama trijų veikmių iš darbininkų gyvenimo paimta. Parašė P. Langman. Vertė A. M-čys. Brooklyn, N. Y. 1909. Pusl. 81. Kaina .... 20c.

No. 286 PIRMI ŽINGSNIAI. Drama ketuoriose veikmėse. Parašė Br. Vargšas. Drama parašyta iš revoliucijos judėjimo Lietuvoj. Chicago, Ill. 1909, pusl. 50. Kaina ...... 20c.

No. 321 VELNIAS — NE BOBA. Dviejų veiksmų komedija ir NEATMEZGAMAS MAZGAS vienaveikmė komedija. Parašyta P. Petliuko, Vilnius 1909, pusl. 66. Kaina .... 25c.

No. 397 KEPLOS KANČIOS. Eilės. Parašė Liepukas. Chicago, Ill. 1909, pusl. 28. Kaina .... 10c.

591 VISUOMENĖS ĮNAMIAI. Raštelial apie tuos gyvunus, kurie esti šale žmogaus. Prof. M. Bogdanovo. Panevėžio mokinių vertimas, kalba taisyta kalbos mokytojo J. Jablonskio. Su daugeliu paveikslėlių, knygelė naudinga kiekvienam perskaityti. Vilnius 1909, pusl. 165, kaina 50c.

b686 LIETUVIŲ TAUTA, Lietuvių Mokslo draugijos raštai. Knyga I, dalis 2. Su 89 paveikslėliais prie Levų lietuvių pasakose. Vilnius 1908, pusl. 188, kaina $2.00

1196 SERGEKITES AKIŲ APVILKIMO. Lenkiškai parašė Dr. F. Gruda. Atspausta iš Kalendoriaus 1905 m. Tilžėje, pusl. 15. Kaina .... 5c.

1330 ŽODYNELIS ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKAS. Surinkti visi reikalingiausi žodžiai, kuriuos išmokus, lengvai gal'ma angliškai susikalbėti. Worcester, Mass., pusl. 151, drutuose audimo apdaruose. Kaina .... 60c.

1863 BIBLIJA arba visas šventas raštas seno ir naujo Testamento. Tik ką dabar išėjo iš spaudos, aiškiai šių dienų lietuviškoj rašyboj, lotyniškoms raidėms, pilna Biblija katros lietuviai seniai reikalavo. Yra didelė 6½x9¼ colio, 1127 puslapių, drutu audimo apdarų. Kaina ...... $3.00.

Knygų Kataliogas

No. 4 Alluma ir kitos pasakos Guy de Maupassant'o, Įvertė J. Laukis. Telpa šios pasakos: 1. Alluma, 2. Netikri brangieji akmenys, 3. Baimė, 4. Du maži kareiviai, 5. Dienynas padukėlio, 6. Mėnesienoje, 7. Vaidulys, 8. Užšalusioj padangėj, 9. Atsikirtimas, 10. Vienatvė, 11. Tėvas ir sunus ir 12. Rožė. Guy de Maupassant yra vienas iš geriausių raštininkų pasakų iš žmonių gyvenimo. Chicago, Ill. 1908, pusl. 136. .... 35c

No. 27 Gyvenimo mokykla. Parašč Orison Svett-Marden. Lietuviškon kalbon išvertė K. žegota. Užrašai pagarsėjusių žmonių. Labai naudinga knyga. Didelio formato. Chicago, Ill. pusl. 235. .... $1.25
Apdaryta $1.50

No. 35 Gyvenimo vaizdeliai, susidedanti iš devynių sekančių gražių pasakaičių: Atsisveikinimas, Vagis, Kas kaltas, Gatvės vaikai, Paparčio žiedas, Miško sargas, Signalas, Keleivis, Buvio esybė. Chicago, Ill 1902, puslapių 99. .... 15c

No. 43 Iš gyvenimo lietuviškų Vėlių bei Velnių. Pasakos surinktos d-ro J. Basanavičiaus. Šioje knygoje telpa keli šimtai gražių pasakų, apie rojų (dangų), čyščių, peklą; apie giltinę, marą, cholerą; apie dvasias (dušias), velnius, jų vaidinimąsi ir tt. Pasakos užrašytos tokioje tarmėje, kokioje buvo girdėtos. Panevėžyj — pagal tarmę panevėžiečių; Šiauliuose — pagal tarmę šiauliečių; Suvalkų gub. — pagal tarmę suvalkiečių; Prusų Lietuvoje — pagal tarmę Prusų lietuvių; Dzukijoj — pagal tarmę dzukų ir tt. Chicago, Ill. 1903, pusl. 470. Popieros apdaruose. $1.50
Audimo apdaruose. $2.00

No. 44 Iš mano atsiminimų. (Su autoriaus pav.) Parašė Dr. Vincas Pietaris. Spaudon parengė d-ras J. Basanavičius. Platus bijografiški apipasakojimai kažkurių Lietuvos vietų. Chicago, Ill. 1905, pusl. 301. .... 75c

No. a44 Iš Gyvenimo Samojėdų. Apie Lizdininkus ir kiti naudingi pamokinimai. 10c

No. 63 Karės Laukuose. (Kareivio atsiminimai.) Parašė Vsevolod Garšin. Vertė A. Lalis. Užimanti pasaka iš laikų karės maskolių su turkais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 81. .... 20c

No. 67 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis I. Čia telpa 141 labai gražių, juokingų, išmintingų ir žingeidžių pasakų. Chicago, Ill. 1903, pusl. 280. ...... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 68 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis II. Čia telpa 205 labai gražių ir juokingų pasakų, bovijančių kiekvieną skaitytoją ir klausytoją ir labai naudingos. Chicago, Ill. 1903, pusl. 330. ..... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 69 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis III. Čia telpa 202 dar gražesnės ir juokingesnės pasakos. Chicago, Ill. 1904, pusl. 333. .... $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. 70 Lietuviškos pasakos įvairios. Surinko Dr. J. Basanavičius. Dalis IV. Chicago, Ill. 1905, pusl. 299. Šioje dalyje, teip kaip ir pirmesnėse dalyse Dro. J. Basanavičiaus surinktų pasakų, telpa keli šimtai užimančių ir juokingų pasakų. Kiekvienas, nusipirkęs iš paminėtų knygų I, II, III ar IV dalį, turės per visą savo amžių neišsemamą pasakų turtą. $1.25
Drutai apdaryta. $1.50

No. c71 Laikrodininko atminimai. Pasak Erkman-Šatrijaną sutaisė S. M. Paveikslas iš Napoleono I paskutiniųjų kariavimų. Chicago, Ill. 1907, puslapių 44. .... 15c

No. 76 Maxim Gorkij. Pasakojimai. Iš rusų kalbos vertė A. L—is. Turinys: Giesmė apie sakalą, Nenaudėlis, Makaras Čudra, Rudenyj, Dvidešimts šeši ir viena. Chicago, Ill. 1906, puslapių 103. .... 25c

No. 90 Olitipa. Graži apysaka iš laikų savitarpinės karės šiaurinės Amerikos indijonų. Vertė A. Olševskis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1906, pusl. 95. .... 25c

No. 97 Pamokslai išmintles ir teisybės, išguldinėti galvočių visų amžių Lietuvos vaikeliams. Parašė kun. Tatarė. Trečia laida. Čia telpa 128 juokingų, bet išmintingų ir pamokinančių pasakaičių, mokinančių doros ir išmintles. Chicago, Ill. 1899, puslapių 182. .... 50c

No. 98 Pragaro atgijimas. Parašė L. Tolstoi, vertė Z. A. Kritiškas piešinys dabartinės draugijos tvarkos, alegoriškai parašytas. Chicago, Ill. 1908, pusl. 22. .... 10c

No. 100 Pasaka apie kantrią Aleną, dukterį turkų ciesoriaus Antonijaus, kuri per 22 metus vaikščiodama po svietą, daugybę bėdų ir vargų iškentėjo. Antra laida, Iš lenkiško vertė A. Olševskis. Chicago, Ill. 1902, puslapių 66. .... 20c

No. 103 Pasaka apie Adomą ir Jievą. Priedas prie sulyginamosios mythologijos. Parašė Paul Lafargue, pagal vokišką vertimą lietuviškai sutaisė P. Miškinis. Chicago, Ill. 1908, puslapių 31. .... 10c

No. 114 Ponas ir bernas. Apysakėlė L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeidi norintiems susipažinti su buviu ir sąlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jausti su vargo prislėgtais žmonėmis. Chicago, Ill. 1904, pusl. 60. .... 15c

No. 124 Robinzonas Kruzius. Graži morališka pasaka. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. ... 25c

No. 130 Revoliucijos žmonės. Parašė A. Niemojewski, vertė K. Puida. Telpa čia sekanti apsakymai: 1. Suntakiais, 2. Viesula, 3. Motiejus Balia, 4. Laisvės šventė, 5. Juras, 6. Redaktorius, 7. Paukštis, 8. Ponas Jėzus Varšavoje. Knygelė įdomi kiekvienam. Chicago, Ill. 1908, pusl. 76. .... 20c

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dailidė iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenijus Sue. Vertė J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. 169. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudė lietuviams skaityti.) Kaina 50c

No. 185 Žmogus nepiliuškis. Vertė iš švediško Nėris. Labai graži apysakėlė, kaip turtingo prekėjo sunus apsivedė su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoms. Šita apysakėlė užima kiekvieną jauną vaikiną ir merginą ir mokina žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1909, pusl. 23. .... 10c

No. 200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Perdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl. 29. Kaina. 10c

No. 210 Dėdė atvažiavo. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė B. B—a ir M. P—is. Chicago, Ill. pusl. 62. .... 20c

No. 225 Geriaus vėliaus, negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė K. B—a ir M. P—is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48. ...... 15c

No. 257 Kun. Gramulos raštinyčioje. Komedija viename akte. Parašė kun. Fr. Hudor. Gražiai parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 14. .... 15c

No. 262 Mindaugis, Lietuvos karalius. Istoriškas paveikslas 5-se aktuose. Lenkiškai parašė Julius Slowacki. Lietuviškai vertė V. Kapsas (Dr. V. Kudirka). Chicago, Ill. 1900, puslapių 86. .... 25c

No. 286 Pirmi žingsniai. Drama keturiose veikmėse. Parašė Br. Vargšas. Drama parašyta iš revoliucijos judėjimo Lietuvoj. Chicago, Ill. 1909, pusl. 50. .... 20c

No. 295 Pietro Caruso. Vieno veiksmo drama. Parašė R. Bracco. Vertė K. Puida. Veiksmo vieta — Neapolis. Šių laikų atsitikimas. Chicago, Ill. 1908, pusl. 32. .... 10c

No. 302 Šiaurės Karžygiai. Keturių veiksmų tragedija. Parašė H. Ibsen. Iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimų vertė K. Puida. Veikimas atsibuva Norvegijos šiaurėje karaliaus Eriko Kruvinojo Kirvio laikuose. Chicago, Ill. 1908, pusl. 77. .... 25c

No. 331 Žilė galvon — velnias vuodegon. Komedija vienamo akte. Pagal lenkišką sutaisė M. P—is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. .... 10c

No. 381 Gyvybė (kantatas) ir kitos trumpos poėmos. Parašė Jonas Viskoška. Telpa čia eilės: Gyvybė, Ištvirkėlis, Vylius, 3 sonetai, Proverbai ir Jautimai. Chicago, Ill. 1907, puslapių 41. .... 15c

No. 397 Keplos kančios. Eilės. Parašė Liepukas. Chicago, Ill. 1909, puslapių 28. .... 10c

No. 436 Revoliucijos dainos. Surankiotos iš visur 24 dainos naujos gadynės iš revoliucijos atbalsių. Chicago, Ill. 1908, pusl. 30. .... 15c

No. 442 Svajus arba vaizdas siekimo augštybės. Tragedija-poėma. Penkiuose aktuose. Parašė Jonas Viskoška. Yra fantastiškas piešinėlis, parašytas sceniškoje formoje. Chicago, Ill. 1907. pusl. 135. .... 40c

No. 471 Akyvi apsireiškimai sviete, į kuriuos žmonės nuolat žiuri, bet jų gerai nesupranta. Su 7 paveikslėliais. Labai naudinga knygelė tiems kurie nori sužinoti, iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, pusl. 79. .... 25c

No. 472 Apsireiškimai atmosferoje arba meteorologija. Pagal profesorių Vojeikov'ą sutaisė Šernas. Aprašo, iš ko susitveria ore žaibai ir griaustiniai, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios šviesos ir šešėliai, ir daugybė kitų įvairiausių ore apsireiškimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta, kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas aprašymas, aiškesniam supratimui, parodytas ant paveikslo. Norintiems arčiau susipažinti su oro ypatybėmis, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238. .... 75c
Apdaryta. $1.00

No. 473 Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus sutaisė Šernas. Aprašo, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planėtos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinė knyga, iš kurios žmogus tikrai gali apsišviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 255. .... 75c
Ta pati apdaryta. $1.00

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvus daiktus. Pagal profesorių Nusbaumą sutaisė Šernas. Mokslas, kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi, pradėjus nuo mažų vabalėlių, iki daėjo lig paukščių, žvėrių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, pusl. 147. .... 40c

No. 490 Dvi Kelioni į Tolimą Šiaurę. Sutaisė S. Matulaitis. Labai žingeidus ir naudingas aprašymas iš kelionės į šiaurės poliusą. Chicago, Ill. Kaina.... .... 20c

No. 507 Gamtos istorija Pagal Bert vertė Dr. A. Bacevičia. Knyga su daugeliu vabalų, žuvių, žmonių, medžių ir akmenų paveikslėlių; trumpai, aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, ypač tuos dalykus, į kuriuos žmonės žiuri, bet jų gerai nesupranta. Chicago, Ill. 1903, pusl. 209. .... 50c

No. 508 Gamtos pajiegos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Svarbios moksliškos vertės knyga, su daugybe paveikslų įvairių mašinerijų ir kitokių prietaisų išnaudojimui gamtos pajiegų. Chicago, Ill. 1904, pusl. 238. .... 50c

No. 516 Iš kur atsirado musų naminiai gyvuliai ir auginami augmenys? Pagal Lunkevičių sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, puslapių 73. .... 20c

No. 525 Kaip gyvena augmenys? Pagal Lunkevičių ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai aprašymas apie įvairius musų žemės augalus, jų sudėjimą ir atmainas, gyvį ir plėtojimąsi nuo pat menkiausių pavidalų iki didžiausių ir tobuliausių. Chicago, Ill. 1901, pusl. 129. .... 35c

No. 526 Kada ir kokiu budu svietas sutvertas. Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta, kokiu budu tveriasi dangiški kunai ir kaip musų žemė susitvėrė, teipgi, kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140. .... 35c

No. 527 Kada ir kokiu budu gali svietas kada-nors pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori atsižinoti, kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135. Kaina. 35c

No. 545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų, gimdančių visokias ligas pas žmones, jų susekimas, vystymąsi ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905, pusl. 113. .... 30c

No. 548 Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcija Prof. Blochmano'o. Sutaisė Šernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatybės chemiško ir fiziško proceso, aiškesniam parodymui kurio yra daugelis tam tikrų paveikslėlių. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138. .... 40c

No. 553 Paėjimas organiško svieto. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga didelės moksliškos vertės. Ji aprašo tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; parodo, pagal seniausius ir giliausius žemės sluogsnius, daug milijonų metų atgal gyvenusius ant žemės augmenis, vabalus, žvėris, paukščius ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905 pusl. 137. 35c

No. 566 Senų gadynių lšnykę gyvi sutvėrimai. Pagal Hutchinsoną sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo seniausių gadynių įvairius sutvėrimus, gyvenusius ant žemės dar prieš atsiradimą žmogaus. Šiandien tų sutvėrimų kunus žmonės, kasdami gilius šulinius, kanalus, arba imdami iš žemės anglis, randa giliai palaidotus žemėje. Tulų sutvėrimų atrado čielus, nesugadintus kunus, užklotus keliolikos sieksnių storio žemės elle. Jie yra šiandien išstatyti įvairiuose muzėjuose, iš kurių žmonės mokinasi pažinti, kaip sena yra musų žemė. Mokslinčiai, pagal storumą ir senumą žemės sluogsnių, kuriuose tų sutvėrimų kunus randa, gali spręsti, kaip sena yra musų žemė ir kaip seniai žmogus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 1900, pusl. 370. .... $1.00
Apdaryta. $1.25

No. 569 Svieto pabaiga. Iš rusiško vertė Pr. Siulelis. Kas nori atsižinoti, kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito šią knygelę. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. .... 10c

No. 597 Žvėrys ir žmogus. Pagal Schmehl'į sutaisė Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno visokių žvėrių, paukščių, sąnarkojų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas kas sau su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313. .... $1.00
Apdaryta. $1.25

No. 606 Airija. Lapai iš istorijos Airijos. Parašė A. Janulaitis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 53. .... 15c

No. 630 Ethnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal Dr. M. Haberlandą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia moksliška knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatysčių, visų žemės kraštų ir net mažiausių šalelių žmones ir jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parvą, tikėjimą, papročius, užsiėmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667. ...... $2.00
Apdaryta. $2.50

No. 641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą; jos kalnus, jų vardus, augštį, vulkanus, metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemė, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, eferų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: surus, prėski, kartus: kokie juose gyvena gyvunai ir tt. žemė aprašyta dalimis: išskaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsiėmimai, pramonės, išdarbiai, ir tiesos; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pramonių; kur kokie orai: šalčiai ar karščiai, lytųs ar giedros; kur koks ilgis dienos ir nakties. Knyga didelė 6x9 colių, ant geros standžios popieros spaudinta. Chicago, Ill. 1906, pusl. 469. Kaina. $2.00
Ta pati apdaryta audimo apdaruose, parašai ant nugaros ir šono. $2.50

No. 655 Istorija abelna. Dalis I. Nuo seniaušių laikų Chinijos — 2800 m. pr. Kr. iki galutiniam išdalinimui imperijos Aleksandro Makedoniškojo 146 m. pr. Kr. Surašė Dr. A. Bacevičia. Su paveikslais, parodančiais tų laikų pirr.midas, sienas pilių, tvirtovių; typus kunigų ir kareivių. Hieroglifus Akkadų rašto ir tt. Chicago, Ill. 1904, pusl. 498. .... $1.00
Ta pati tvirtuose apdaruose. ... $1.25

No. 657 Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos nuo atradimo ir dar prieš atradimą Amerikos iki 1896 m. Aprašo, kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno, kokie žmonės pirmiausiai iš Europos pradėjo plaukti į Ameriką, kokios karės buvo, už ką kariavo ir kokiuose metuose; kiek buvo prezidentų, kokie ir kiek kuris gero šiai šaliai padarė. Prie galo knygos telpa Suvienytų Valstijų Konstitucija, kuri yra reikalingiausia žinoti kiekvienam žmogui, gyvenančiam šioje šalyje. Chicago, Ill. 1896, pusl. 364. .... $1.00
Ta pati audimo apdaruose, aukso litaros ant nugaros ir šono. $1.25

No. 658 Istorija Chicagos Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučuno prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuviškų draugysčių, su kokiais vardais ir siekiais; chronologiška peržvalga Chicagos lietuvių darbų nuo pat čia jų atsiradimo iki pabaigai 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučuno su "Lietuva". Chicago, Ill. 1901, pusl. 580. Kaina. $1.00
Apdaryta. $1.50

No. 678 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje nuo senovės iki jie pateko po valdžia Persų. Parašė Lietuvos Mylėtojas (Dr. J. Šliupas). Knyga turi 283 puslapius ir 4 dideles mapas, parodančias vietas, kur senovėje gyveno lietuvių pratėviai. Aprašo lietuvių padėjimą dar 800 metų prieš Kristaus gimimą. Chicago, Ill. 1899. .... 50c

No. 722 Trumpa senobės istorija. Pagal prof. R. Vipper vertė iš rusų kalbos D. Su paveikslais senoviškų liekanų ir 5-iais spalvuotais žemlapiais (mapomis). Yra tai tikriausia svieto istorija nuo seniausių laikų, daug metų prieš Kristaus gimimą iki nupuolimo Rymo viešpatystės. Chicago, Ill. 1904, pusl. 305. .... $1.00
Drutuose apdaruose. $1.25

No. 851 Apie turtų išdirbimą. Parašė Schram. Vertė S. M. Veikalas gvildenantis politišką ekonomiją. Kokiais keliais išsidirba turtai, kaip jie susikrauna ir kaip atsiliepia ant gyvenimo draugijos. Chicago, Ill. 1900, pusl. 139. .... 35c

No. 856 Aukos Karės Dievui. Parašė Jonas Gražys. Ši knygelė aprašo, kokios kada buvo karės, kas buvo jų priežasčia, kiek blėdies padarė ir daro žmonėms ir kas į jąs žmoniją stumia. Chicago, Ill. 1902, pusl. 40. .... 10c

No. 861 Dr. J. Basanavičius. Lenkai Lietuvoje. Iš rusų kalbos vertė V. Gintautas. Nurodymai, kaip lenkiška kalba sunaikino ir sudemoralizavo Lietuvą ir kaip ji kenkia lietuvystei sulyg šiai dienai. Chicago, Ill. 1903, pusl. 41. .... 15c

No. 907 Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Ispanijoje XV amžiuje, Anglijoj XVI amžiuje. Parašė A. J—tis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 34. .... 10c

No. 921 Labdarybė pirmiaus ir dabar. Parašė P. Lafargue. Vertė M. N—as. Telpa čia: I. Senovės pagonų labdarybė, II. Vyskupų ir vienuolių labdarybė ir III. Buržuazų labdarybė. Chicago, Ill. 1908, pusl. 36. .... 10c

No. 925 Moteris ir jos vieta žmonijoje. Parašė J. Laukis. Šita knygelė aiškina moterų klausimą, todėl yra akyva perskaityti moterims ir vyrams. Kalbėtojai joje atras sau daug medžiagos. Chicago, Ill. 1908, pusl. 47. Kaina. 15c

No. 946 Priedelis prie lietuviško klausimo. Raštelis gvildenantis lietuvystės reikalus po valdžia Rusijos ir po įtekme lenkystės. Chicago, Ill. 1905, pusl. 38. .... 10c

No. 970 Tautiškos Politikos Knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugijų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąžinės, ir kame išganymas. Chicago, Ill. 1907, pusl. 47. .... 10c

No. 1102 Auginimas ir maitinimas mažų kudikių. Parašė Dr. J. Kulis. Chicago, Ill. 1907, pusl. 28. .... 10c

No. 1135 Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos. Pagal Bernesą, D-rą Noll ir kitus sutaisė Šernas. Kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo visokių ligų, užlaikyti čielybėje savo sveikatą, pailginti savo amžių ir užauginti sveikus ir tvirtus savo vaikus. Chicago, Ill. 1897, pusl. 132. .... 35c

No. 1140 Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Parašė Dr. J. Kulis. Su daugeliu paveikslėlių iš embrioliogijos. Chicago, Ill. 1907, pusl. 21. .... 10c

No. 1157 Koks privalo buti vaikų auklėjimas? Rankius raštų, parašytų D-ro J. Šliupo. Chicago, Ill. 1908, puslapių 91. .... 25c

No. 1176 Pamatas Visokiai Reformai. Vadovas sveikatai, turtui ir laisvei. Populiariškas raštas apie klausimą valgybos. Parašė Otto Carque. Su raštininko leidimu vertė J. Laukis. Knygutė nurodo, kad mėsa ir kai-kurie kiti, teip pavadinti dilginanti valgiai yra netinkančiais žmonėms maistais. Chicago, Ill. 1907, pusl. 113. 30c

No. 1209 Angliškos Kalbos Vadovėlis tiems, kurie nori trumpu laiku pramokti angliškai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Laukis. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1908, pusl. 90. .... 25c

No. 1210 Aritmetika. Sutaisė S. Skačkauskas. Lengvas budas išmokti skaitliuoti (rokuoti). Knyga padalyta į penkis skyrius. Skyrius I — Apie skaitlius. Skyrius II — Trupiniai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai. Skyrius IV — Prilyginimai ir proporcijos. Skyrius V — proporcijų prievadinės. Chicago, Ill. 1897, pusl. 104. 25c

No. 1300 Rankvedys angliškos kalbos. Pagal Ollendorfą, Harvey, Maxwell ir kitus surašė J. Laukis. Yra tai praktiškiausia knyga išsimokinimui angliškos kalbos pačiam per save be pagelbos mokytojo. Chicago, Ill. 1906, pusl. 307. .... $1.25
Apdaryta. $1.50

No. 1328 Žodynas lietuviškai-angliškos ir angliškai-lietuviškos kalbų (abi dalys — I ir II, t.y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Yra tai reikalingiausia knyga norintiems gerai pažinti anglišką kalbą. Formatas ir apdarai tokie pat kaip No. 1327. $6.00

No. 1326 Žodynas lietuviškai-angliškos kalbos. (Dalis I.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti audimo apdarai. Chicago, Ill. 1902, pusl. 382. .... $2.00
Popieros viršais. $1.75

No. 1327 Žodynas angliškai-lietuviškos kalbos. (Dalis II.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdarais, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litaroms, lapų kraštai marmurnoti. $4.00
Ta pati knyga popieros apdar. $3.00

No. 1329 Žodynas. Tas pats kaip No. 1328, tik pilnai apdarytas brangia, gražia moroko skura. (Čia audimo nėra nė biskio.) $7.00

No. 1420 Tikyba ar mokslas. Tikējimiški, moksliški ir drangiškai-politiški tyrinējimai, surankioti D-ro J. Šliupo. Antras pataisytas ir padidintas spaudimas. Chicago, Ill. 1901, puslapių 211. .... 50c

No. 1428 Vaišēs Kristaus pas popiežių Pijų IX. Parašē Viktoras Hugo. Antra laida. Chicago, Ill. 1907. Kaina. 10c

No. 1457. Dangaus Augštumas ir žmogaus Senumas; Anykščių šilelis ir daugelis naudingų žinių. Sutaisē P. M. Pusl. 112. .... 15c

"LIETUVOS" AGENTAI.

Pas šiuos agentus galima užsisakyti "Lietuvą" metams ar pusei metų ir užsimokēti.

Vincas Pukas—Keliaujantis Agentas.
Jonas Janušas keliaujantis Agentas po Illinois valstiją.

Brooklyn, N. Y.
A. Lesniauskas, 347 Rodney Street.
Jonas Lutkauskas, 112 Grand st

Baltimore, Md.
Petras Glaveckas, 635 W. Lombard st.
L. Gawlis, 1834 N. Castle Street.
Vincas želvis, 709 W. Lombard St.

Chicago, Ill.
Jonas Balčas, 1098 So. Leavitt st
M. Dudas, 51 W. 25th St.
M. Fanstel, 4501 So. Laflin St.
Charles Laban, 10802 Michigan Ave.
Vinc. Links, 124 W. 21st St.
Geo. A. Pupausky, 1112 S. Leavitt St.
K. Steponis, 873 — 34th Pl.
Juozas Volmeris, 168 W. 18th St.
K. T. Urbutis, 4552 So. Ashland Ave.
Ant. žukauskis, 871 — 34th Pl.

Cleveland, Ohio.
Pov. šukis, 6524 Forman Ave. S. E.

Cambridgeport, Mass
Pet. Bartkevičius, 719a Main St.
C. Kavolius, 42 Washington St.

East St. Louis, Ill.
Juoz. Rainis, 452 Collinsville Ave.

HARTFORD, CONN.
Kar. Lesevičius, 40 Mulberry st.

Herrin, Illinois.
J. T. Adomaitis, Box 708.

Kenosha, Wis.
M. Petrauskas, 361 Quince St.

Melrose Park, Ill.
F. A. Golubickas, Box 172.

Millinocket, Me.
Jurgis Tumosa.

MINERSVILLE, PA.
J. Ramanauskas, Box 538.

New Britain, Conn.
M. J. Čeponis, 21 Pleasant Street.

Newark, N. J.
V. Ambrazevičia, 178 Ferry Street.

NORWOOD, MASS.
B. A. Tumavičius, 346 Lenox st.

Pittsburg, Pa.
Jonas A. Ignotas, 46 So. 22-nd Street.
J. G. Miliauckas, 37 So. 19th st.

Paterson N. J.
A. Varaškevičius, 70 Lafayette St.

Pittston, Pa.
J Kazakevičia, 103 No. Main St.

Plymouth, Pa.
V. S. Kreivenas, Box 1020.
S. Poteliunas, 345 E. River St.

So. Boston, Mass.
N. Gendrolius, 224 Athens Street.

Scranton, Pa.
Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave

Shenandoah, Pa.
T. Kryžanauskas, 12½ Cherry Street.
And. Mačis, 138 So. Main Street.

Springfield, Ill.
Jur. Tachilauckas, 710 Enos Ave.

SEELYVILLE, IND.
Ad. Kazakevičia

Turners Falls, Mass.
K. P. Šimkonis.

Tacoma, Wash.
D. J. Puišis, 220 E. 26th st.

Union City, Conn.
D. F. Eimaitis, Box 72.

Waterbury, Conn.
J. žemantauskas, 39 W. Porter St.
Jurgis žemaitis, 824 Bank st.

Wilkes-Barre, Pa.
A. P. Aleks, 71 No. Hancock St.

Worcester, Mass.
Ant. Bernotas, 45 Ward St.

Westville, Ill.
Juozas J. Šlikas.

Dr. P. G. WIEGNER
(IŠ LATVIJOS)
Priima ligonius savo ofise:
3315 S. MORGAN ST.
Kasdieną iki 2 val. po pietų ir nuo 6 val. vakare. **Telefonas: Yards 709.**

Ponia Ona Miller
(pagal vyrą Jankauskienē)
SENIAUSIA LIETUVE-AKUŠERKA CHICAGO
Dabar gyvena priešai Ruble st.
107 Canalport Avenue
Telephonas -- 3619 Canal.

Vienatinē Lietuviška Sankrova
ir agentura literaturos ant "North Side" Chicago. Čion galima gauti moksliškų, svietiškų ir dvasiškų knygų, rašančių, škaplierių, abrozēlių, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierų gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, pašelių plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Neužmirškite atsilankyti, o busite užganēdinti.
PETRAS M. KAITIS
281 N. North ave. Chicago, Ill.

VYRAMS TIKTAI
Kas gali but matyta
GALERIJOJ MOKSLO
344 So. State St. CHICAGO, ILL.
arti Harrison gatvēs
INEJIMAS DYKAI!
Žingeidumai Pathologijos
Žingeidumai Osteologijos
Žingeidumai Gromuliavimo Organų
Tyrinēk pradžią ir išsivystymą žmogiškos rasos nuo lopšio iki grabo, pamatyk keistumus gamtos, žingeidumus ir milžiniškumus.
Tyrinēk įtekmę ligos ir paleistuvystēs, perstatytas gyv didum figurose, sveikuose ir ligotuose padējimuose. Lavus išrodinētojas atsakinēja visokius klausimus. Didžiausia proga tavo gyvenime.
INŽENGA DYKAI!
Atidaryta kasdien nuo 8 valandos ryto iki vidurnakčiui.
LIUOSA GALERIJA MOKSLO
344 S. State St. Chicago, Ill.

Tau Seksis!
Jeigu nusipirksi knygutę **"Kaip padaryti Monus"** ir išmoksi iš jos daryti monus. Uždirbsi vakarais daugiau rodydamas monus negu dienomis prie sunkaus darbo. Knygutēje aprašyti **63** monai. Kaina **50c.** Pinigus siųsk markēmis ar Money Orderiu adresuodamas
JONAS ILGAUDAS
7716 So. Peoria St., CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis
ATTORNEY & COUNSELOR at LAW
Atwood Bldg., Room 806
132 S. Clark Cor. of Madison St.
CHICAGO, ILL. Tel. Franklin 1178.
Lietuvys advokatas, baigęs jurisprudencijos mokslą čia Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted St., arti 31-mos gat.
Telephone Yards 6046.

ATYDAI BROOKLYNO LIETUVIU
Nauja Lietuviška apavų krautuvē (Shoe Store), 41 Grand st., Brooklyn, N. Y., netoli Houston ir Grand ferų.

Užlaikau geriausios firmos tavorą. Parduodu kuoteisingiausiai ir pigiau negu žydai. M. M. Kuliavas.

Telefon Yards 471.
Notary Public
(Lietuviškas Notaras)
Išdirba visokias legališkas popieras, kaip tai: Plenipotencijas, Kontraktus, Bill of Sale, Testamentus, Affidavits ir kitoniškus. Inkorporuoja draugystes.
J. J. Hertmanowicz
Ofisas
A. Olszewski'o
3252 So. Halsted, Cor. 33rd St. Chicago, Ill.

Naujas Išradimas
Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų.
Tukstančiai plikų žmonių atgavo pulkius plaukus, sulaiko slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. **Visokia informacija dykai.** Artesnēms žinioms reikia rašyti įdedant krasos ženklelį.
PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & SO. 8TH ST., BROOKLYN-NEW YORK.

AR TU SERGI

Ar tavo liežiuvis lštižes, skaudus ir išbertas spuogeliais? Ar burna prikartējus, smirda kvapas, veidas išbertas spuogais, negali valgyti, pyksta širdis, vemi, skrepliuoji rytmečiais, jauti deginimą ir sunkumą krutinēs duoblukēje, atsirugsti negardžiu skystimu arba vēju, ēda rēmuo, esi silpnas ir greitai pailstantis, užeina seilētekis ir sutirštējimas seilių, negali miegoti, ima snaudulys po pavalgymui, kankina diegliai šonuose, gurgimas vidurių, gumbas, negardus skonis burnoje, trumpas kvapas, greitas nuvargimas, plakimas širdies? Jeigu teip tai nelauk, tuojaus prisiųsk mum dolerį o mes tamistai nusiųsime butelį musų gyduolēs **The John Elixir,** su pilnu pamokinimu kaip vartoti. Pagelbēs tamistai kaip ir šimtam kitų. Katallogas aprašantis suvirš 200 ligų gaunamas dykai kas prisiųs porą markių. John I. Bagdziunas, propr.
JOHN'S SUPPLY HOUSE
1109 SO. OAKLEY AVE. CHICAGO, ILL.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

Tel. 1532 Yards.
Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias, užsisenējusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

Dr. G. M. Glaser
Šiuomi pranešu gerbiamai publikai, jog esiu seniausias gydytojas ant Bridgeporto, praktikuodamas 17 metų. Dabar savo ofisą perkēliau į savo namus po nr.
3149 S. Morgan St.
Kampas 32ros gatvēs
Mano ofisas aprupintas naujausiais budais gydymo. Visus ligonius stengsiuos užganēdinti, kaip ir lygšiol. Pasitikēdamas, jog gerbiama publika ir toliaus mane rems, esiu namie ant kiekvieno pareikalavimo dieną ir naktį. Esiu specialistas ligose vaikų, moterų ir vyrų ir užsendintose ligose. Darau visokią operaciją. Liekuosi su pagarba
Telefonas Yards 687.
Dr. G. M. Glaser
3149 S. Morgan Street
Kampas 32ros gatvēs.

"Baltramiejaus Naktis"
yra tai puikus prancuzų romanas. Žingeidus tikējimo pamatai ir mirštančiųjų ginčai; bedievio ir katalikо. Indomus darbai karaliaus, kunigų ir jų paslaptys. "BALTRAMIEJAUS NAKTIS" stora, didelē knyga. **Kaina 75c.**
"Raistas" (The Jungle)
versta iš anglų kalbos originalo. Tai yra aprašymas iš Amerikos lietuvių gyvenimo. "Raistą" tokia skyva, kad į visas civilizuotas kalbas išversta. "Raistą" perskaitęs busi kaip šešias kliasas pabaigęs ir geriau svietą bei jo surēdymą pažinsi, negu daug metų Amerikoje gyvenęs. **Kaina $1.00. Adresas: J. Naujokas, Mad. Sta. b. 189, New York.**
Vienybēs Liet." ir „Lietuvos" laikraščių prenumerata metams po $2.00, bet naujai užsišakančiam per mane vieną šitų laikraščių, prisiunčiant $2.00, duodu **"Balt. Naktį" dykai.**

D-rē Marija Dowiatt-Sass
Moterų ir Vaikų Ligų Specialistē.
OFISAS, 749 W. 18-th St. **Tel. Canal 1208.**
VALANDOS: Nuo 9:30 iki 11:30 ryte
Nuo 3:30 iki 7 val. vakare.
Nedēldieniais: Nuo 9:30 iki 12 val. tik.
BUSTAS, 2891 W. Harrison St. (arti W. 52-os Ave.)
VALANDOS: Iki 9 val. rytmetyj,
Nuo 7 iki 8:30 vakare.
Tel. Austin 459.

Lenkiszka Gydykla
Sveikatos Patarējo
D-RO J. THOMPSON'O
Vienintēlis ir tikriausias kelias atgrįebimui sveikatos yra per Lenkiškąją Gydyklą. Sveikatos patarējas ir Direktorius tos gydyklos D-ras J. E. Thompsonas, kuris yra geriausiu gydytoju New Yorke, kadangi jis pabaigē Yale universitetą, daug metų praktikavo New Yorko Bellevue ligonbuty, teipgi garsiam visame sviete Vienuos ligonbutyje, kur ir praganējo kaipo garsiausias gydytojas, kuriam ir dabar nēra tos ligos, kurios jis nepatikslų išgydyti.
Todēl Lenkiškoji Gydykla kviečia visus, kurie tik serga kokia liga, nelaukus rašyti ar pačiam į ją atsišaukti, o kiekvienas apturēs tikrą pagelbą ir išgydymo garantiją. Adresas toksai:
Dr. J. E. Thompson, 342 W. 27th St., New York, F. Y.
GYDYKLA ATDARA: Nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 2 iki 5 val. vakare. Septintadieniais nuo 1 iki 3 val. po pietų.

50,000 KNYGU
DYKAI DEL VYRU Vertes Ira $10.00 Kožnam Vyru Ligoniu
Jeigu sergate kokio vyrišku ligoie, rašikiete ing mus ogausite dideles vertes knygelē. Ta knygelē pasakis aiškei keip kožnas vyras, sergantis nuo kraujo užnuodyjima, silpnibes vyriškume, abelnam nupulime speku, rhumatizme, organiško ligoie, vyduriu, kepenu, inkštu arba pusles lygosie, gali lengvei isigydyte namosie. Jeigu asatie nusimine mokiedami piningus daktarams ir uz gidukles, negaudame jokios pagelbos ta, apatingai dykai gauta knygelē del vyru, jums bus vertesni bagelboi, keip $100.00. Jie paszkis nu kuo jus sergate ir keip galet buti greitai išgydyti. Tukstančei vyru atgava sveikato ir vyriškumo per pagelba tos vertingos knigelēs. Ta knykelē ira krautuve žiniu, apie kurios kožnas vyras neatbutinai turi žinoti. Pamikitie, jog ta knygelē yra gaunama **vysai dykai;** mas užmokam ir pačtau. Iškirpkite žemia paduota kupona, ir prisiuskitie mum, o mas kuo greičiaus prisiusma jums vysai dykai ta brange knygelē.
Siusk ta kupona dykai gautos knygeles šendena.
DR. JOS. LISTER & CO., L. 702 Northwestern Bldg., 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.
Garbingas Daktarai: Meldziu prisiusti man vysai dykai, jusu abgarsinta knygelē.
Vardas ir pravardē...
Pačta............................ Statas..........................

GERA NAUJIENA Kenčiantiems **MUSU DRAUGAM Lietuviam!**
Skaitytojau, jeigu esi apimtas kokios ligos ar painiais nesveikumais, užsimokēs tau atsišaukti į **Chicago Medical Clinic, 344 So. State St.** prieš ējimą gydytis kur kitur, nes jie užtikrina tau nuosekų ir laikantį išgydymą kožnos ligos, kurią prisiima gydyti. Ar esi nerviškas ir nusiminęs, silpnas ir nuilsęs, pavargęs rytmečiais, truksta noro, be gyvybēs, lengvai nuvargstantis ir neramus? Ar atmintis tavo prasta, gēdysi draugijos, truksta energijos ir tvirtumo, akys įdubusios ir nečystos, pajuodavę paakiai, spaugai, plētmai ar kitoki išbērimai ant odos, nemorališki ir
Nusilpninanti Sapnai, Patrotytas Vyriszkumas, Sekliszka Silpnybe
nesuaugusios ir šaltos dalys, nusistojimas šlapume paliktame per naktį, pienētas šlapumas, skausmai strēnose, turi nesveikumą puslēs ar inkstų? Išsiputimą Gyslų Maišelyj; Užsendintą Puletekį; Užakimą Varpskylēs; Syfilitišką Užnuodyjimą Kraujo, ar kokią kitokią gēdingą nervų, odos, kraujo ar užsendintą ligą? Ar skruostai įdubę, žymus rupesčio išreiškimas ant veido, neramus naktyje, mainančio upo, silpnas vyriškumas, turi užkurdusės dalis, priešlaikinį nykimą, skausmus kauluose, puolimą plaukų, skaudamą gerklę ir tt.?
Jeigu turi, tai Chicago Medical Clinic
užtikrins tau pilną ir laikantį ant visados išgijimą, jeigu jie nuspręs, kad tavo liga yra išgydoma. Jausi pagerējimą iš pirmos dienos, ir neužilgio atrasi save karalium tarp vyrų ant kuno, proto ir širdies. Niekas taip nesunaikina jaunus ir pusamžinius vyrus kaip išbēgimai sēklos nakties laike, arba slaptingas nubēgimas sēklos su šlapumu. Tas padaro žmogų netinkančiu prie darbo, ženatvēs ir smagumo. Nedaro skirtumo, ar tas paeina nuo jaunystēs blogų darbų, naturališko silpnumo ar nuo pertankaus užganēdinimo lytiškų geidimų.
Męs tikrai tave išgydysime.
Męs gydom ir išgydom sēklos nubēgimus, nervų nusilpnējimą, užsenējusį puletekį, syfilį, nenaturališkus bēgimus, patžagystą, inkstų ir puslēs ligas, teisybę sakant, **visas Vyrų Ligas.** Visos kliutys laimingam ženybiniam gyvenime bus prašalintos. Tukstančius jaunų ir pusamžinių vyrų kasmet prieš laiką nušluoja į grabą jaunystēs išdykumai, per tankus susikuopinimai ir kraujo ligos. Jeigu turi nors vieną iš viršpaminētų ženklų, pasirodavyk su mumis pakol da nēra per vēlu.
Roda tau nieko nekaštuoja, o gali užčēdyti daug kentējimų.
Valandos priēmimo ligonių: nuo 10 ryto iki 4 po piet, ir nuo 6 iki 7 vakare. Nedēliomis ir kitomis šventoms dienoms: nuo 10 ryto iki 12 val. pietų tiktai.
CHICAGO MEDICAL CLINIC
344 SO. STATE STREET CHICAGO, ILL.

EUROPEJIŠKAI-AMERIKONIŠKA Prekybos Kanceliarija
Parengia reikalingas popieras ir dokumentus į sudus arba administracijos kanceliarijas Rusijoje, doviernastis, aktus pardavimo, parsamdymo sutartis ir kitokius dokumentus.
Sujieškometrikus gimimo, mirties, ženybų ir kitus įpēdinių dokumentus.
Išguldo visokius raštus ir dokumentus į Rusišką, Lenkišką, Lietuvišką Anglišką ir Vokišką kalbas.
Veda visokias provas Rusijos, Austrijos, Vokietijos ir Amerikos suduose.
Atlieka visokius reikalus pas Rusijos, Austrijos ir Vokietijos Konsulius.
Veda provas atlyginimo už sužeidimus ir nuostolius.
Atlieka visokius prekybos reikalus Rusijoj, Austrijoj, Vokietijoj ir Amerikoj.
Rašykite savo prigimtoje kalboje šiuo adresu:
Europe-American Commer. Office, 112 So. Clark St., Chicago.
Telephone Main 2255 (2-nd Floor, Room 208.)

Geriausia Proga Amerikos Lietuviams ingyti 14 k. Grynu auksu pavilktas laikrodēlis.

gražiai graviruotais viršais (vyriškas ar moteriškas) su dviem antvožais, koteliu užsukamas ir užstatomas, augštos kliasos Amerikos mašinerija, **visais akmenais,** garantuojamas 15 metų, kaina $14.00. — 14 k. gryno aukso pavilktas grandinēlis, garantuojamas 15 metų. — **14 k. gryno aukso** pavilktas žiedas, su tavo vardo pirmutinēmis litaromis, garantuojamas 4 metams. Visi šitie daiktai sykiu kainoja $18.25. Ant laikrodēlio išgraviruota: **Atmintis iš Amerikos.**
Prisiųsk mums už viską $4.74.
Jei daiktai nebus tokie pat, kaip aprašyta, siųsk juos mums atgal, o męs **sugrąžinsime tau pinigus.** Tokios žemas kainas męs duodame tik pirmiems užsisakymui dēl vērtesnio susipažimo su jumis. Atsiųsk mums **ikaino 24c.** dvicenčiais krasos ženkleliais, o **likusius $4.50** užmokēsi aptiekoje ir apžiurējęs daiktus ekspresui. Šitiems daiktams galima parduoti tris syk augštesne kaina.
Už 6 laikrodēlius, 6 grandinēlius ir 6 žiedus $25.50 $1.00 iškaino 2c. krasos ženkleliais. Likusius $24.50 užmokēsi atsiimdamas ir peržiurējęs daiktus ekspreso ofise.
Agents Wholesale Watch Co.
192 West Broadway, Dept. 71
NEW YORK CITY.

NAUJO Geležinkelio **Invedimui musų 23 AKMENAIS** **NAUJO Laikrodēlio**
gryno aukso, auksuoto, ar kitokio, parduosime pirmą 10,000 musų naujo nudavimo 23 akmenais **"Accuratus"** laikrodēlio **tik po $5.75** Šitie puikus ir gražus laikrodēliai yra gražiai graviruotais aukso raštais uždaromais lukštais, dalbiniu judintuvu, patentuotu nustatytuvu, greitatrukis ir kitomis geromis ypatybēmis, gerai rodo laiką ir yra nūtikimas. Vyriškas ar moteriškas garantuojama **20 metų**. Jie ne tik yra gerais, bet ir gražiais laikrodēliais ir kas pirks, gērēsis ir didžiuosis savo draugams. Jei nori tikrai gero ir gražaus laikrodēlio pigia kaina, tai čia jis yra. Pirma pirkimo kitur, apžiurēk šitą laikrodēlį, idant paskui nesigailētum. **Viencentis krasos ženklelis atgabens tau šitą laikrodēlį** priderančiam apžiurējimui įvadine kaina $5.75 ir persiuntimo lēšomis ir laikrodēlis tavo. Jei jo nenorēsi, neimk, nieko mums nebusi kaltas ir laikrodēlis bus mums sugrąžintas musų lēšu. **Męs visą atsakymą imame ant savęs.** Gražus auksuotas grandinēlis ir kabutis dykai su dažnu laikrodēliu.
Pirmą 10.000 šitų laikrodēlių išpardavus jie bus pardavinējami paprasta kaina po $9.50 ir tai bus dar pigu. Adresuok šiteip:
Excelsior Watch Co., Dept. 903, Chicago, Ill., U. S. A.

Uždetas 1897.

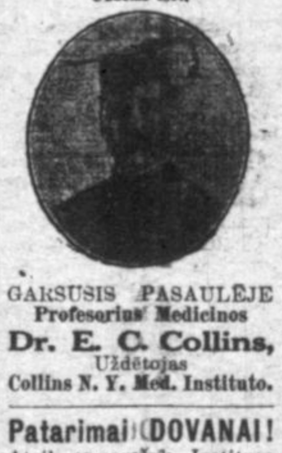

GARSUSIS PASAULĒJE
Profesorius Medicinos
Dr. E. C. Collins,
Uždētojas
Collins N. Y. Med. Instituto.

Patarimai (DOVANAI!
Ateik, ar parašyk, Instituto daktarai suteiks dovanai.
Kad apturētumet šviežius ir grynus vaistus, tai specijalistai Instituto Laboratorijoje sutaisys ir pasiuns į namus, kurių kitur niekur negali gauti.

300.000 IŠGYDYTI!
Nereikia ilgiau sirgti! 300.000 žmonių buvę varginti visokiomis ligomis, tapo pasekmingai išgydyti ir tie, kuriuos kiti daktarai ir Institutai buvo pripažinę už neišgydomus; vienok garsiejei daktarai **Collins New York Medical Instituto** ir tuos išgydē.
Nenustok vilties! Nepaisyk kaip yra sunki arba užsisenējusi liga, nes tie patis **Specijalistai** ir Tave teipgi gali išgydyti. **Neatidēliok,** ateik (arba parašykie lietuviškai), o apturēsit pagelbējimui vaistus, kurie tuojaus suteiks palengvinimą ir padarys sveiku.
Nepavesk savo sveikatos ir ateities menkiems ir nepatyrusiems daktarams, apie kuriuos nieks nežino. Už tai nelaimēje ligos, be apsirikimo, kreipkis prie visiems žinomų geriausių gydytojų!
Collins New York Medical Institutas yra seniausias, didžiausias ir atsišaukus, jo sumanus specijalistai daktarai direktoriai, tuojaus užsiims tavo ligos išgydymu.
TEISINGI DAKTARAI! GERI VAISTAI! TIKRAS GYDYMAS!
Reikale tam tikras specijalistas daktaras padaro operacijas.
Jeigu sergi reumatizmu, užsikrečiamoms slaptoms ir kraujo užnuodijimo ligoms, ausų, kaklo, krutinēs, kepenų, širdies, plaučiu, strēnų, nugaros ir tam panašioms, **VYRAI** ir **MOTERIS,** ateikite arba rašykite, adresuojant:
COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE
140 WEST 34th STREET, NEW YORK.
OFISO VALANDOS:
Kasdiena nuo 10 iš ryto iki 1. po pietu nuo 2 iki 5 val.
Šventadieniais nuo 10 iki 1. Vakarais utarninke nuo 7 iki 8 val.
Dr. J. McGLADE,
Jei nori apsišviest, išmanyti apie sveikatą, kaip ją užlaikyti, o apsirgus, kur ir kaip išsigydyti, rašyk, o apturēsi Prof. Dr. E. C. Collins knygą „Vadovas į Sveikatą", tik prisiųsk 10c. markēms už prisiuntimą.
Dr. J. F. COYLE, Gydymo Direktorius.

Jauni ir seni, turtingi ir vargšai, ateikite ir daleiskite man išskaityti jųsų gyvenimą nuo lopšio iki grabo.
Kaina 50c. Su pasakymu vardo $1.00.
Garsiausias sviete
DELNAŽINYS IR KORTU LEMIKAS
PROF. H. LEIBOWITZ

Aš pasakysiu tamistai su kuom apsivesi ir teipgi vardą ypatos, kuri tave myli.
Jeigu tu nori žinoti kaip sav susivaldyti ir kaip žengti kiekvieną žingsnį gyvenime pasekmingai, kaip nepadaryti jokios klaidos savo užsiēmimuose, kaip apsisaugoti nuo nepasekmių ir nelaimių, kaip išvesti visus užmanymus laimingai: tiesos dalykuose, kelionēse, prietikiuose su priešiais ir draugais, sveikatos, nuopuolių, dalykuose turto ir abelnai visame kas lytisi Tamistos gyvenimą.

Esmi vienatiniu kortų lēmiku (burtininku), kuris gali išmokyti kaip laimēti meilę ar draugiškumą tų, prie kurių širdis linkusi nors jie butų ir gana toli.
Prižadu pasakyti tamistai ar tamistos vyras, moteris ar meilužē teisinga ar prigavinga; kaip apsivesti su ta ypata, prie kurios širdis linkusi; kaip paskubinti apsivedimą su ypata, kurią myli; taipgi kaip įgauti įtekmę ant tų, su kuriais sueini. Aš papasakosiu tamistai praeitę, dabartę ir ateitį. Ateik ir pats persitikrinsi.
270 MAXWELL ST., TARPE HALSTED IR UNION GATVIU
AŠ KALBU LIETUVIŠKAI IR LENKIŠKAI. ATSINEŠK APGARSINIMĄ.

Męs Apdraudžiame
(Insuriname)
Nuo **Ugnies** visoki turtą, ar tai butų namai, naminiai daiktai, vaizba ar kitoniškus turtas.
Nuo **Vagių** ir **Plēšikų.** Nuo **Ligos** ir **Sužeidimų.** Nuo **Mirties.**
Męs apdraudžiame VISKĄ ir nuo VISOKIŲ NELAIMIŲ
Kiekvienoj nelaimēj pinigai yra reikalingi, todēl nusipirkite pas mus Apdraudimo Raštą (Insurance Policy), o atsitikime ar ugnies, ar ligos, ar mirties, ar kitokios nelaimēs, nereikalausite rupintis apie pinigus. Apdraudimo Kompanija išmokēs jums tiek pinigų, ant kiek jųs busite apsidraudę.
Apsidraudimo kainos yra labai mažos. Su apdraudimo reikalais kreipkitēs pas
A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago.

IŠGYDO IN 5 DIENAS **VARICOCELE HYDROCELE** **(Papurtimas gyslų)** **Be peilio ar skausmo**
Noriu išgydyti kiekvieną vyrą serganti išplerimu lytiškų dalių gyslų, striktura, užsikrečiamus kraujo nuodus, nervišką sunegalējimą pažlugimą lytiškų dalių at ligas liečiančias vyrus. — Šitas nuoširdus pasiulinimus yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokios naudos, ir mano noru yra-parodyti visiems šitiems žmonēms, kurie buvo gydomi dešimities ar daugiaus daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintēlį budą, kuriuomi tikrai išgydau.
Nemokēk už gydymą be naudos — mokēk už tikrą išgydymą.
Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plaučių ir inkstų net ir labai užsendintas.
Slaptos vyrų ligos
išgydoma greitai, tikrai ir su pilna slaptybe. Nervų nusilpnējimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybēs, nubēgimas kraujo, užnuodijimas, šlapuminēs gaištys.
Plaučių ligos,
Dusulys, Bronchitas ir kitos plaučių ligos tikrai išgydoma mano vēliausiu budu. Širdies ligos.
PATARIMAS IR IŠTYRIMAS DYKAI.

Išgydo kad butum sveikas.
Specialistas vyrų ir moterų ligų.

Moterų ligos,
Vidurinēs ligos, skausmai strēnose, Baltosios tekējimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinēs žarnos, užsendintos ir nerviškos ligos moterų.
Užnuodijimas Kraujo,
ir visos odos ligos, kaip ve pučkai, piktoji dedervinē, šunvotēs, niežulys, hemorhiodai, sutinimas gilių, naikinamti nubēgimai, įsisenējusios ligos.
AŠ KALBU LIETUVIŠKAI.
DR. ZINS, 41 SO. CLARK ST. (terp Randolph ir Lake Str.) CHICAGO
Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vakare, Nedeloj, nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

Serganti Vyrai!
Jauni ir pusamžiai, kurie kenčiate nuo ligų, nenusiminkite. Susiraminkite! Gelbēkite save! Šaukitēsi prie mųs!
Eikite ten, kur busite gydomi sanžiningai ir greitai pasveiksite! Sučēdysi laiką ir pinigus eidamas į American Medical Dispensary. Patarimas dykai.

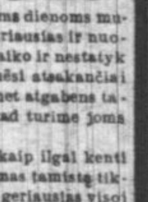

Sutinimai ir kitoki nesveikumai yra išgydomi trumpu laiku su keliomis dienoms musų originališku budu gydymo. Atsakančiai pritaikytas musų gydymas yra tikriausias ir nuodugniausias budas ant svieto, pasiekimui nuodugnaus išgydymo. Negaišink laiko ir nestatyk pavojui savo sveikatos, klausdamas patarimo pas aptiekorių ar draugę. Jei nēsi atsakančiai gydomas, tai gali buti tikras, kad turēsi tą ligą per visą savo amzių ir ji visuomet atgabens tamistai nelaimę ir susikrimtimą. Męs išgydome tukstančius tokių ligų, dēlto kad turime joms ypatišką gydymą.
UŽSIKIMŠIMAS ARBA UŽAKIMAS VARPOS. Nedaro skirtumo kaip ilgai kenti nuo užakimo varpos ir kiek daktarų tamistą prigavo ir suvedžiojo, musų gydymas tamistą tikrai išgydys. Su musų gydymu nereikia jokio piaustymo. Musų gydymas yra geriausias visoj pasaulēj, be jokio skausmo jis prašalina nesveikumą ant visados.
UŽNUODIJIMAS KRAUJO. Jei vartojai nuodingus vaistus ir turi skausmus, žaizdas burnoje, gerklēje ar pratrukimus ant kokios nors dalies kuno, tai sergi nuo užnuodijimo kraujo, kurį gali išgydyti **American Medical Dispensary.** Męs jieškome sunkiausiai išgydomų ligų prasčiausiame padējime. Męs išvalysime tavo kraują grynai ir prašalinsime iš viso kuno įvairius nevalumus bei nuodus trumpesniu laiku nēgu kas kitas kokioj dalyj pasaulēs.
GUMBUOTOS IR SUSIBUKĘ GYSLOS. Tokį padējimą gyslų męs išgydome be sugaišimo laiko, be jokio skausmo ir ant tuojaus. Musų gydymas prašalina visokius ligotus padējimus, pagamina pilną bēgimą kraujo, sugrąžina greitai normališką sveikatą ir tvirtumą. Skausmai pranyksta visai.
Męs išgydome kuomet kitiems nenusiseka.
Męs teipgi išgydome trumpu laiku visas ligas, kurios apsireiškia tarp jaunų, senų ir pusamžių vyrų. **PASIKLAUSIMAS IR IŠTYRIMAS DYKAI!** Viską užlaikome slaptybēje. Jei busi gydomas musų, niekas to nežinos. Męs turime tam tikrą gydymą kiekvienai ligai.
$10. vertēs ištyrimas su X-spinduliais dykai.
Vyrai, manantį apsivesti, privalo atsišaukti pas mus dēl ištyrimo, idant žinoti ar jie tinka apsivedimui ar ne. Kitąsyk gali buti kune kokia liga, kuri kliudytų laimingam gyvenimui apsivedusiems.
Jeigu tamista turi kokį nesveikumą kune, pacinantį nuo peržengimo gamtos tiesų, tai nemēgink jo užslēpti ženatve, nes ženatvē tiktai gelbsti ligai įleisti šaknis giliau į kuną, o tada tavo sveikata galutinai sunyks.
Atsišauk ištyrimui į American Medical Dispensary ofisą ir užsitikrink sau, kad esi tikras apsivesti.
IŠTYRIMAS IR PASITEIRAVIMAS DYKAI!
Nereikalaujame pinigų pradžiai gydymo. Jei negali ateiti pats, rašyk.
American Medical Dispensary
91-93 E. Washington Street Chicago, Ill.
VALANDOS PRIEMIMO: nuo 10 ryto iki 4 po pietų ir nuo 6 iki 7 vakare. Nedēldieniais ir Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 po pietų.
Visi tie, kurie šaukiasi gydytis TUR šauktis asabiškai dēlto, kad ligos ir kitoki padējimai negal but gydyti teip gerai per raštus kaip galima gydyti asabiškai. NERAŠYKITE, BET ATEIKITE.